

USA KINNISVARAKRIISIS: KAS MEIE OLEME JÄRGMISED?

PLAYBOY

www.playboy.ee

Juuni 2008 | Hind 49.90

Liis Lass

Küünistega kiisu

20 KÜSIMUST

JÜRI MAKAROV

INTERVJUU

Filmistaar
**ROBERT
REDFORD**
alati
sadulas

IMRE
RAMMUL:
Kui palju
seksi on
paras?

Romantiline
nädalalõpp
Eestis

LISAKS:

- > Pammy algus
- > Colombia esimene Playmate
- > Vene autotööstuse kuldaeg

>>> Uued varuosad kehale >>> Ilus IZA MIKA teeb süsti

ISSN: 1736-5929

9 771736 592909 >

UUS PARFÜÜM LIMITEERITUD KOGUSES

Baldessarini
BALDESSARINI

ERISTAB MEHED POISTEST

PLAYBOY

PLAYBOY EESTI

TOIMETUS

Tegevtoimetaja	Tiina Kruus Tiina.Kruus@playboy.ee
Toimetaja	Brigitta Davidjants Brigitta.Davidjants@playboy.ee
Toimetaja	Rain Kooli Rain.Kooli@playboy.ee
Ilu- ja moetoimetaja	Tairi Morozov Tairi.Morozov@playboy.ee
Peakujundaja	Ahto Meri Ahto.Meri@playboy.ee
Kujundaja	Piret-Klea Velleste Piret-Klea.Velleste@playboy.ee
Keeletoimetaja	Killu Paldrok

Kaasautorid: Tarieli Koppel, Margus-Hans Kuuse, Karmo Ruusmaa, Erkki Tero, Reimo Raja, Marianne Körver, Aleks Lange, Hanne Paljak, Agneta Land

REKLAAM

tel 610 0577, faks 610 0571, reklaam@playboy.ee	
Reklaamijuht	Indrek Kruusmets Tel: 564 0547 Indrek.Kruusmets@playboy.ee
Reklaamijuht	Edvin Ollin Tel: 507 3101 Edvin.Ollin@playboy.ee

TRÜKK

Printall AS

PLAYBOY kasutab Adobe tarkvara.

TELLIMINE JA KOJUKANNE

Express Post AS

PLAYBOY kojukande ja tellimisega seotud küsimuste korral palume võtta ühendust numbril 617 7717 või tellimine@expresspost.ee

Vali sobiv tellimisviis:

Internetis www.playboy.ee/telli
Telefonil 617 7717
Faksiga 617 7701
E-mailiga tellimine@playboy.ee

Tellimusi võetakse vastu ka kõikides ASI Eesti Post postkontorites. Tellimishind otsekorraldusega 39 kr/kuu.

VÄLJAANDJA

PLAYBOY Enterprises International Inc.
litsentseeritud väljaandja

Bränd Kirjastused OÜ

Vana-Posti 7, Tallinn 10146
tel 610 0570, faks 610 0571
playboy@playboy.ee
www.playboy.ee
Tegevjuht

Andre Lindvest
Andre.Lindvest@playboy.ee
Jürgen Neeme
Jurgene.Neeme@playboy.ee

PLAYBOY USA

Editor-in-Chief **Hugh M. Hefner**
Editorial Director **Christopher Napolitano**
Art Director **Rob Wilson**
Photography Director **Gary Cole**

PLAYBOY INTERNATIONAL PUBLISHING

President of Global Licensing **Alex Vaickus**
Managing Director **Robert O'Donnell**
Editorial Director **David Walker**
Marketing Director **Markus Grindel**
International Fashion Director **Joseph DeAcetis**
Manager/Publishing Services **Mary Nastos**
Photo Editor **Eshed Halpern**
Int. Publishing Administrator **Gabriela Cifuentes**
Assistant Services Administrator **Denise Demcsik**
Editorial Coordinator **William Ansell**

Ajakiri PLAYBOY on autorikaitse objekt. Ajakirjas PLAYBOY avaldatud tekstide ja fotode avaldamine mis tahes viisil tekiviku või osana on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused kaitstud.

Juhtkiri

Hea lugeja!

Jalgpall on parem kui seks, väidab Smilersi hitt. PLAYBOY lugeja on targem ja teab, et tegelikult ei ole vaja neid kaht asja üldse vastandada. Nii jalgpall kui ka seks on teemad, mis erutavad mehi olenemata elukohamaast, vanusest ja sellest, kui palju raha kellelgi juhtub parasjagu tagataskus olema.

Sel suvel tekitab jälle kirgi tipptasemel jalgpall – 7. juunil algavad Euroopa meistrivõistlused. Eesti koondise jõudmine finaaltourniirile on ikka veel helesinimustvalge unistus, kuid üks korralik jalgpallifanaatik end sellest häirida ei lase. Jalgpalli fännamise juurde kuulub, et oma rahvusmeeskonna puudumisel võib hääle kahedaks karjuda ka mõne jalgpalli-suuriigi toetuseks.

Samuti nagu jalgpalli EM-turniirilt, leiab igaüks midagi ka juunikuisest PLAYBOYst. Eesti kuulsaimate kiisude hulka kuuluv Liis Lass tõestab kaanetüdrukuna, et blondide juuste ning päid pöörduma paneva välimusega käib vabalt kaasas ka vaimukas ja arukas jutt. Filmitööstuse vanameister Robert Redford räägib oma suhtumisest USA administratsiooni, kiiretesse autodesse ja elusse Elvisena. PLAYBOY kahekümnele küsimusele vastab kontserdikorraldaja ja ärimees Jüri Makarov ning ühe versiooni seksist spordini jõudmiseks esitab seekordne novellist Sverre Lasn.

Suur suvi on käes ning tasub võtta kuulda ka nõu, mida Jaanus Rahumägi annab uues „Juhtnõõride“ rubriigis: liikuda looduses, veeta aega sõpradega ja tunda end vaba mehena vabal maal. Ning vahepeal taas PLAYBOY maailma sukelduda.

Andre Lindvest
PLAYBOY Eesti
tegevjuht

Meie autorid

Indrek Schwede

Mõitkles algava EM-turniiri puhul jalgpallist.

Jalgpall pole mulle kõige tähtsam. Eesti ja eestlased on tähtsamad. Jalgpall on vahend, et need olulisemad asjad maailma jaoks nähtavale tuua.

Sverre Lasn

Kirjutab novelli.

Mehe ja naise intriig on mulle juba kaua põnevust pakkunud. Kirjutamine tekitab omaette maailma ja seda maailma on mõnus luua. Kirja pandud lood kõlavad igas inimeses eri moodsid vastu ja kirja pandud sõnade juurde saab hiljem tagasi tulla – kui oled endast hulga aega ja inimesi läbi lasknud ja avastad, et see kõik oli palju mitmekihilisem, kui oskasid arvata.

Ahto Lobjakas

Arutleb Eesti valikute üle.

Ahto Lobjakas töötab alates 1995. aastast vabakutselise ajakirjanikuna Euroopas. Ta on lõpetanud Lundi ülikooli ja veetis seejärel paar aastat doktorandina Oxfordis, küll kraadi kaitsmata. Tööaega veedab kõige meelsamini Afganistanis, vaba aega XX sajandi esimese poole ja keskpaiga inglise autoreid lugedes.

Marko Kaldur

Soovib suvisel puhkekohti.

Kaldur on reisikirjanik, kes veedab suurema osa ajast mööda Eestit ringi rännates. Koos lumivalge kelgukoeraga avastab ta aasta ringi uusi põnevaid paiku. Tema sulest on ilmunud mitmed reisiraamatud ja arvukad reisikirjad huvitavatest kohtadest kodumaal ning kaugemal.

>> KAA NETEEMAD

38 KAA NESTAAR.

Liis Lass esitleb end täies ilus ja räägib, kuidas oleks ärgata hommikul Ines Karu ja Anu Saagimi vahel.

Foto: Kaupo Kikkas
Stiil: Tairi Morozov
Meik: Loore Härmat
Soeng: Evelyn Tüksammel

48 INTERVJUU. Filmistaar **Robert Redford** – väsimatu kinolinal ja ühiskonnaelus.

54 VUTT. Enne jalgpalli-EMi arutleb Indrek Schwede selle üle, kuidas vutt eurooplasi liidab.

60 KUU KAUNITAR. Juuni kaunitar **Kristina Petina** marssis golfirajale ja võttis end seal riidest lahti.

74 20 KÜSIMUST. **Jüri Makarov** räägib Eesti ja muu ilma muusikast ja selgitab, miks ta enam pealinnas elada ei taha.

80 KRAHH. Ameeriklased lahkuvad kodudest, mille laene nad pankadele enam maksta ei jaks. Kas sama stsenaarium võib korduda ka Eestis?

98 HING JA IHU. Keha varuosad on juba tootmises. Loe, milliseid ihuliikmeid saab vajaduse korral kunstorganitega asendada.

100 HING JA IHU. Seksuoloog **Imre Rammul** tõmbab teki seksiprobleemidelt.

GANIT®

A man with short dark hair and a slight smile is the central figure. He is wearing a blue long-sleeved jersey with white stripes on the sleeves and a large white number '30' on the front. He is holding a basketball with both hands in front of him. His right arm is raised, with his hand resting on his head. The background is dark and out of focus, showing some green and yellow light sources. The overall mood is casual and sporty.

Esinduskauplus Rotermanni Kaubamajas

>> PLAYLIST

- 12 **KUU TIBI.** PLAYBOY leviala laieneb. Colombia esik-PLAYBOY kaanekaunitar.
- 14 **UUDISED.** Jaanus Rahumägi soovitused juunikuu sisukaks veetmiseks.
- 16 **PLAYBOY MAAILM.** Kes on kaunim kogu maal? Kolm iludust maailma eri PLAYBOYde kaante vahelt.
- 18 **PLAADID, RAAMATUD, TEHNIKA, DISAIN, KINO, DVD-D, MÄNGUD.** PLAYBOY tutvustab parimaid palasid, mida tasub tähele panna.
- 32 **AUTO.** Artega – kui autost saab tõeline kunst. Margus-Hans Kuuse esitleb autounelmat.
- 36 **NÕUANDJA.** Kogu tõde inimsuhetest – ja mitte ainult.
- 112 **VÄLISTIBI.** Unistuste arstitädi Iza Mika veenab selles, et haigla võib olla väga ligitõmbav paik.

>> LOOD

- 79 **VAATENURK.** Kolumnist Ahto Lobjakas vaeb Eesti asja.
- 85 **REIS.** Kuhu kallimaga kahekesi sõita? Marko Kaldur pakub välja tulevikestekohtad Eestis.
- 88 **AJALUGU.** Autod proletariaadi diktatuurile. Margus-Hans Kuuse valgustab Vene autoajalugu.

>> JUTT

- 92 **NOVELL.** Sverre Lasn kirjeldab kodusõda autos.

>> MOOD

- 102 **SPORTLIKULT SUVESSE.** Eesti vutimehed näitavad suvemoodi.

>> ILU

- 108 **PÄIKESEKAITSEVAHENDID**
- 110 **ILU-UUDISED**

>> LÕPPSÕNA

- 119 **SELTSKOND.** Pildikesi PLAYBOY peolt ja The No Smoking Orchestra kontserdi lavatagusest.
- 120 **GALERII.** Pamela Anderson – nii see algas.

Full HD
1080

JALGPALLI ÜLIM ELAMUS.

Mänguilu iga hingematva detailini- see on pildielamus BRAVIA teleriga.

Toome sulle suurepärase mängu-ehedama kui ei keegi teine.

Uus BRAVIA teler W4000 on
MPEG4 digltüüneriga, valik aastateks!

SONY

colour like.no.other™

Sony Center

Estonia pst. 1 Telefon: +372 640 90 80 www.sonycenter.ee

BRAVIA

Konkurentsitult esimene.

Sport kupeemaastur. Uus BMW X6.

BMW esitleb - maailma esimene Sports Activity Coupé. Uus BMW X6 ühendab suure kupee elegantse suursugususe ja sportauto nobeduse ning erakordse sooritusvõime. Tunnetat parimat: jõud, mitmekülsus ja ruumikus kohtuvad harmoonia ning voolujoonelise maailmaga.

United Motors AS Tallinn, Paldiski mnt 108, tel 659 3700; Peetri, Reti tee 4, Rae vald, tel 663 0000; Tartu, Võru tn 242, tel 730 2870; Pärnu, Tallinna mnt 64C, tel 448 1740; Kohtla-Järve, Järveküla tee 22, tel 336 4700 www.bmw.ee

Uus BMW X6
Sports Activity Coupé

www.bmw.ee

Sõidurõõm

Esimest korda on BMW xDrive varustatud dünaamilise võimsuse kontrolli süsteemiga (Dynamic Performance Control), mis teeb BMW X6-st parimate sõiduomaduste ja kurvistabiilsusega sportmaasturi maailmas. Võimas topelt-turbo V8 mootor ühendab efektiivsuse ja parima soorituse. Sel korral tähendab innovatsioon harmooniat. Uus BMW X6. Maailma esimene sport kupeemaastur. Jõud. Kiirus. Dünaamika.

Tule proovisõidule United Motorsisse juba täna!

BMW X6 keskmine kütusekulu on 8,2-12,5 l/100km, CO₂ heitkogus 217-299 g/km.

Ilus Mai, aga vähe sporti

Alustuseks pean ütleva, et kuigi teie viimase ajakirja kaanel pesitses mulle täiesti tundmatu tšikk, oli see samal ajal väga ilus ja meelitas mind ajakirja ostma. Ei pidanud pettuma ka teistes piltides, niisiis raha tagasi küsima tulla pole põhjust. ☺

Võiksite rohkem kirjutada meeste hobidest ja huvialadest. Isegi kui see jutt mind otseselt trenni või mõne hobiga tegelemine ei aja, oleks sellest huvitav lugeda. Sõpradega on ikka aeg-ajalt jutuks tulnud mingid sõjamängude teemad jms. Spordiasju võiks ka rohkem olla, korvpallist näiteks.

Muidu aga, jõudu!
Indrek

SATTUSIN HILJUTI ÜHT SÜDANT SOOJENDAVAT PILTI NÄGEMA. Bussi-peatusesse tippis kena neiukenne, seal ootas teda noormees, kes ulatas roosiõie ja andis põsemusi – kohting võis alata. Võttis kadedusest õhkama, sest kümme-kond aastat abielu on oma töö teinud – heal juhul tormad töölt koju, jooksed duši alt läbi ja jõuad lõõgutades viimasel hetkel kinno, teatrisse, kontserdile (lapsed oled ise hoidjale organiseerinud). Ja õngitses oma käekotist ise piletid ja kallile abikaasale ka lipsu (mille ta oli ju loomulikult maha unustanud). Ei mingit erilist ootuspakitsust.

Tegelikult mõtlen sellele vist igal kevadel-varasuvel. Tahaks hullumoodi, et see kevad tuleks oma mehega, aga tiba teistsiti. Kallis mees, pärast seda, kui oled näiteks Playboy sirvimise lõpetanud, vaata ringi, äkki seisab kodu sinu kõrval kass-kiisu, võimas emalendur või keegi teine, keda just sinul võiks vaja minna, et oma ellu vähe vunki juurde saada (varem ju läks, või kuidas?). Ei taha enam ise oma kohvreid kanda!!! Tõsi, mind pole kunagi lubatud käitel kanda, see olekski totralt ilukõneline, aga siiski...

Sinu naine

KUU KIRI

Prinke rindu ja pepusid

Jälgisin huviga kõiki Eestis ilmuvaid meesteajakirju ja ei väsi imestamast nende fotode üle. Ma pole küll enam esimeses noorus, aga väljaveninud rindadega kooliplikad pole küll minu teema. No mis seksuaalsusest sa seal räägid, nagu narkarid oleks. Liaks on nendele ajakirjadele omased mingid pingutatud naljad ning odava õlle talongid.

Playboy on juba aastaid olnud minu maitsele vastav – sellised klassikalised naised, kel on nii rinda kui ka puusa, kes on esteetilised ja sensuaalsed ning ka sellises kontekstis pildistatud. Huvitav oleks teada, mis alustel Playboy sellise pingestatud ilu kvaliteedi saavutab, mis aastaid püsib?

Mis tingimused modellidele seatakse, et nad teie ajakirja pääseks?

Teie viimane kaanetüdruk Mai oli minu maitse jaoks liiga kõhn, see-eest Sara Jean just see, mis vaja. Loodan, et edaspidi jääte oma kvaliteedile truuks ja pakute jätkuvalt rinna ja puusa tunnustatud kvaliteeti.

Lugupidamisega
Raimu

Eestikeelne Playboy – cool

Olen Playboy kaubamärgi austaja olnud juba aastaid. Vist esimese selle märgiga pibo hankisin juba põhikooli ajal. Soomest toodud ajakiri oli ka kõva sõna ja mitte üksnes postrite pärast, vaid ka lugude. Kas Eestis võiks ka koos ajakirjaga tulla selle kaubamärgi poed või saab neid auhindu teie juurest võita?

Kui oma USA tuttavatele ütlesin, et eestikeelne Playboy ilmub, olid nad üllatunud, et nende jaoks olematul riigil on oma Playboy. Ma arvan, et see pani neid Eestit hindama.

Marx

PS Kuidas saaks kutseid teie pidudele?

Kirjuta meile: toimetus@playboy.ee

Juunikuu sisukaim kiri saab auhinna CASIO Edifice'i sarja veekindla kella, mille hind kaupluses on 1450 krooni.

TELLI PLAYBOY!

Otsekorraldusega tellides
vaid 39 kr kuus!

Võrreldes jaehinnaga **säästad 22%**
(üksiknumbri hind poes 49.90).

Telli Internetis
www.playboy.ee/telli
või telefonil **617 7717**

Aastatellimuse hind 449 kr. Aastaks tellides säästad jaehinnast tervelt 150 kr.

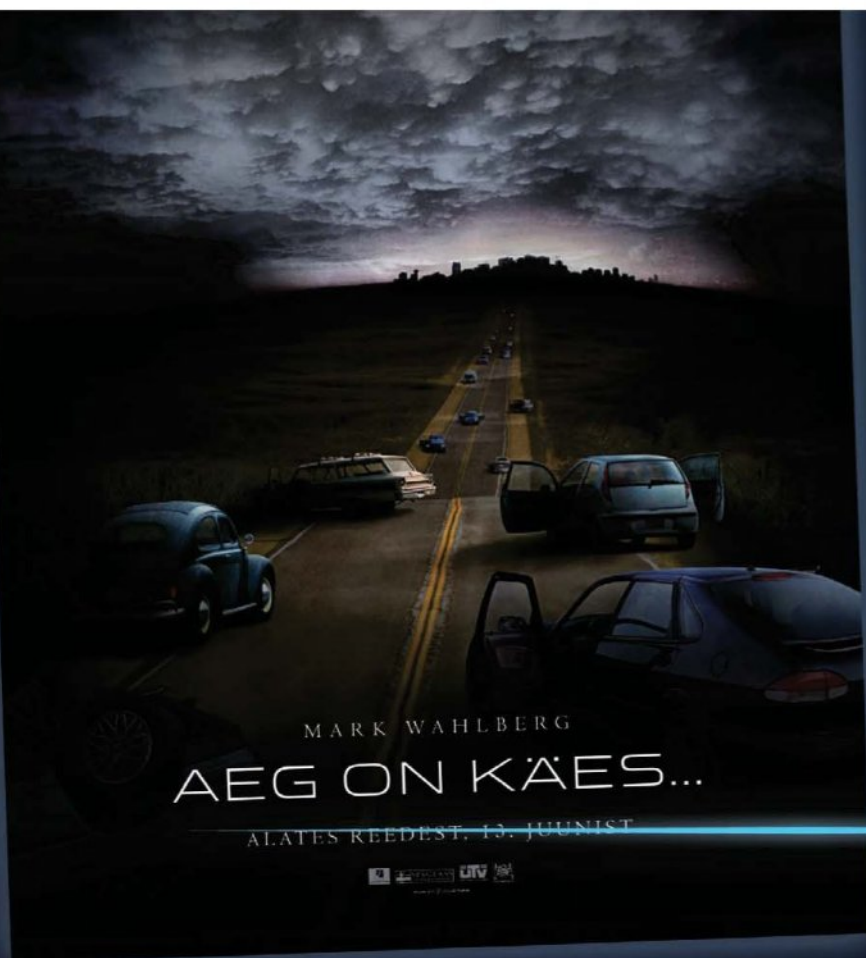
PLAYBOY
MAAILMA SUURIM ME ESTE AJAKIRI

PLAYBOY kutsub kinno

Kui soovid pääseda tasuta filmiseansile, saada
e-kiri märgusõnaga „tahan kinno“
aadressile tellijaeelis@playboy.ee
hiljemalt 6. juuniks.

100 kiiremat saavad kütse kahele põneviku „Aeg
on käes“ PLAYBOY eellinastusele, mis toimub 12.
juunil kell 19 Tallinna kobarkinos.

PLAYBOY tellijate jaoks
esilinastub see film juba
12. juunil

Colombia Eeva

Hiljuti ilmuma hakanud Colombia PLAYBOY esimese kaanetüdruku **Catalina Delgado** olemusele sobib nimelt see keskkond, kus tehtud tema fotoseeria: liiv, vesi, kivid, ehe loodus. See tüdruk näib kehastavat paradiisi ennast.

Riigi pealinnast Bogotást pärit modell Catalina (167/53) armastab kinos käia ja tema suur kirk on söögitegemine. Eriliste lemmikute hulka kuuluvad Itaalia ja Aasia toit, eriti just sushi ja pastad. Stressi vastu võitleb kaunitar (kuigi millist stressi peaks vältendama see ehe ladinlik ilu?) usina trenniskäimisega.

Foto: **Alvaro Castillo**

JUUNI JUHTNÖÖRID

Jaanus Rahumägi
poliitik

**Kuhu reisi-
sida?**

Saaremaale ja külla vanadele sõpradele, keda pole ammu näinud. Neil on hea meel.

Mida süüa?

Suitsuliha ja kuivatatud lesta. Ise ma lesta ei püüa, aga tean üht tublit kalurit, kes püüab.

Mida juua?

Vett ja koduõlut. Õlut ma ka ise ei tee, aga see-eest tean üht

väarikat õllemeistrit, kes teeb.

Kuidas vormis püsida?

Igal hommikul kell kuus 20 km rattasõitu või 5 km jooksu. Päike on juba kõrgel, aga inimesi veel ei ole liikvel.

Mida lugeda?

Seda, mis teeb targemaks ja mille tarkust saab ellu rakendada. Raamatutest saab innustust. Äsja lõpetasin raamatu Ottomani impeeriumist.

Mida vaadata?

Kõiki vabaõhuetendusi ja kontserte. Kindlasti lähen ma jaani- ja võidupäeva kontsertidele.

Millist muusikat kuulata?

Kukerpille ja Tanel Padarit. Ja teisi kodumaiseid pillimehi.

ESITENDUS: „LOOJANG“. Draamateatri eelmisele suvelavastusele „Surrealistid“ oma loomult sarnanev „Loojang“ toob Viinistu kunstimuuseumi vanasse katlamajja tõelise tähtede paraadi. Hendrik Toompere lavastatud näidendis teevad peale lavastaja enda kaasa ka Merle Palmiste, Jan Uuspõld, Ivo Uukkivi ja Ita Ever. „Loojang“ on lugu tööetsingutest, millele iga tegelane püüab oma loogikat järgides hinnanguid anda. Pikantsed seigad ja komöödialised situatsioonid toovad vaatajani teadmise, et aeg on küll muutunud ning muutunud on ka inimesed, kuid elu põhitõed on aastasadade möödudes siiski samaks jäänud.

„MAARDU MÕISA MUUSIKASALONG“. Eesti Pangale kuuluv Maardu mõis on seni olnud koht, kus on korraldatud ainult eksklusiivseid üritusi, kuid alates juunist on selle luksuslik interjäär kättesaadav kõigile – koos kaunikõlalise muusikaga. Nimelt täieneb mõisakontsertide traditsioon Eestis uue salongikontsertide sarjaga „Maardu mõisa muusikasalong“, mille avaüritusel on korraldajad sünkroniseerinud Eesti rahareformi aastapäevaga. Avakontserdil esineb barokkansambel Corelli Consort.

SEAL. Maailmaklassi soulitähht Seal on üks kõvematest nimedest, keda sel aastatuhandel on õnnestunud Eestisse tuua. Eriti tugevalt pääseb Seali sarm esile live-esinemistes, mille üle Saku suurhalli koguneval publikul peaks ainult hea meel olema.

Tahad teada, **mis** on kottide taga?

Crumpler - ülistiilsed foto- ja läpakakotid.

Tule ja vaata, **Crumpleri** esinduspood nüüd Rotermanni kvartalis!

www.crumpler.eu

Crumpleri esinduspood
Tallinn, Rotermanni 12
E-L 10-20, P 10-18 Tel: 6645145

Photopoint Ülemiste Keskus
Tallinn, Suur-Sõjamee 4
E-P 10-21 Tel: 683 4726

Photopoint Pärnu mnt
Tallinn, Pärnu mnt 139
E-R 10-20, L 10-18 Tel: 655 0651

Photopoint Lõunakeskus
Tartu, Ringtee 75
E-P 9-21 Tel: 731 5626

Photopoint Tartu Kaubamaja
Tartu, Riia 1
E-L 9-21, P 9-18 Tel: 731 4828

Photopoint AG Kaubamaja
Jõgeva, Suur 5
E-R 9-18, L 9-16 Tel: 772 3185

Photopoint Asiri
Narva, Tallinna mnt 41
E-P 10-21 Tel: 336 7358

Lähme lendama!

Andreja Karba on 21-aastane Sloveenia kaunitar. Andrejaga oleks mõnus kodukinos aega veeta – näiteks vaadates tema lemmikute hulka kuuluvaid õudusfilme ja komöödiaid patuste kartulikröpsude ja õlle saatel. Nagu piltidelt näha, oleks ta ka oivaline kaaslane pikkadel lennureisidel.

Foto: Ivana Krešič

Ilu-immigrant

Elisangela Rechi jättis kodulinna Londoni, et sukelduda Brasiilias eduka modellikarjääri lainetesse. Nüüd vee-dabki ta toimekaid päevi stuudiotes, tantsusaalides ja rannas.

Foto: Sérgio Kovacevick

Piraadi pruit

Bulgaaria PLAYBOY tänavune Miss Märts on pruntis-suine **Velislava Ivanova**. Ta armastab kuulata Michael Boltonit, Andrea Bocellit ja Madonnat. Ega ütle teinekord ära ka väikesest sidumismängust jahi pardal.

Foto: Vasil Karkelarov

KUU PLAAT

Trip hop on tagasi

Trip hopi ehk Bristolis saundist alustala Portisheadi kolmandat stuudioalbumit andis oodata üksteist aastat, kuid tulemus väärib iga kulunud päeva. Selle pika aja jooksul on Portisheadi alkeemikud oma saundist välja setitanud ja maha kraapinud kogu liigliha. Tulemuseks on trip hopi kvintessents või siis Tarkade Kivi, täiuslikuks lihvitud sünye, uimastav ja hingedriipiv oivalt album. „Third“ on parim, mille Portishead seni plaadile kätkenud, tekitades vaid ühe küsimuse: kas tegu on ühe muusikalise nähtuse majesteetliku ja igikestva hauasambaga või taastulemise suurejoonelise tühisega.

★★★★★

Aleks Lange

PORTISHEAD
Third

TAAK
Läbi halli kivi

Mõistukõneline ringkonnamäng

Kodune *ugridoom*’i kamp on oma teisel kauamängival nime vääriline – tõelise taagana ängitsevad nad meie tiluliluhällide kohal. Nii raskelt, et esikaanel karvase käe haardes hambaid kiristav Mart Kalvet on tagakaanel juba kindlalt talla alla surutud. Plaadipealne mullane rokimenüü on raskesti seeditav – nii nagu ei kao mure maailmast, ei kao ka traditsiooniline, 70ndatel masti püsti pannud raskerokilaager. Hääleka Kalveti mõttetargad tekstid on muinashevi maailma mängudest kõrgelt üle ja heliliselt põnevat, uut või enneolematult painavat siit ei leia, millest on kahju. Rohkem hullust ja vähem vorme – seda me vajame.

★★★★★

Erkki Tero

SUPERGRASS
Diamond Hoo Ha

Pubi-glämmi britpopi veteranidelt

Niisiis, kuhu Supergrassi viimane album pärast kuulamist plaadikogus arhiveerida? Tähestiku järjekorras kuhugi R- ja T-tähe vahele pista oleks liiga enesestmõistetav. Britpopi nurgaga on sama lugu, kuigi samas – miks ka mitte? Koos prussakana vastupidava Oasise ja Supergrassi ju viimaseid tänini tegutsevad britpopi esimese laine esindajad ning üle pika aja oleks põhjust riuli vastasse soppi asja teha. Samas sisu poolest passiks „Diamond Hoo Ha“ tempokas ja energiline kõrtsu-glämm kõige paremini kuhugi Marc Bolani, David Bowie 1970ndate produktioonide ning White Stripesiga ühe punkti. Mis eelmist alternatiivi arvestades pole sugugi paha seltskond.

★★★★★

Aleks Lange

Eilsed kommid

Kõigi tublide popmuttide ema arusaam trendituultest pole just kõige värskem – tädi blingib seal, kus teised olid eile. Madonna lihtsalt unustas õigel ajal klubist ära minna ja nii ta seal väänleb. Tantsupõrand ei ole ju mingi imetabane paradüüsimaa, millest lõputult oigama peaks. Loomulikult on tantsurینگis ka The Neptunes, Timberlake ja Timbaland, kelle nupukeeramisega on juba imikudki harjunud. Mida teha? Kas kõik tüki on otsas? Akki midagi elavamat, värskemad?

Tagakaanel, lateksilaadsed turvised üll kükitav Maddy jätab kaks varianti – ta kas istub millegi jõhkra otsas või väljutab endast seninägematuid võõrkehasid. Potil aga tulevad head ideed ja varsti on ta kindlasti jälle sadulas.

★★★★★

Erkki Tero

MADONNA
Hard Candy

3: KOSMOSE-ODÜSSEIA
Taevane popp

Vaiko Eplik ja Eliit

Epliku pärleid on palju ja valmis on saanud järgmine sületäis juba päris tuttava maitsega palakesi. Tuntud headuses olek ei tähenda siinkohal uinakut parimate aegade käikudesse, vaid rohkem oma kõla ja mõtte elegantset kergekäälist arendamist. Aega on ja aeg on ilus. Kosmilised kõrgused on siin sobival madalal lennul, nii et kontakt rühkõrte ja inimsoojusega on tuntav, võib öelda, et isegi soojendavam kui varem. „Lilled Algemonile“ sobib juba vabalt ballisaalidesse, kus kummitavad siiani Jaak Joala puudlisoeng ja Rock Hoteli aeglased tõmbed. „Põgene Ragnar“ on aga oma lohakalt stiilse toetusega praeguse kodu-popi ilmselge tippfhetk, täis tuult ja indu. Pärleid on veel ja on ka täidet. Aga mees, kes on eesti popi päästmise nii enda kui ka teiste õlale istutanud, on õigel teel aina kindlamalt, pole kahtlust.

★★★★★

Erkki Tero

MIDA KUULAD?

KRISTINA PETINA
Juuni kaunitar

Ma tõesti ei oodanud, et see plaat mulle nii meeldib! Energiline ja stiilne muusika, mille järgi tahaks kangesti tantsida. Soovitan seda plaati kõigile!

ESTELLE
Shine

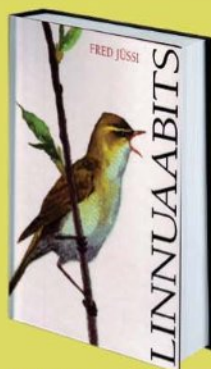

saku
Kuld

ÕLLEDE KOOREKIHT

KUU RAAMAT

Fred Jüssi
LINNUAABITS
Ajakirjade Kirjastus

Rasva-Ants on superstaar!

Kes on see karvane lind, kes istub majakatusel, miks hoburästas elab alati okasmetsas, kas Rasva-Ants on ainus tihane jne. Fred Jüssi õndsas pühamehäälega loetud tekstid raamatule lisatud CD-l mõjuvad guru juhitud lõdvestusseansina. Kui linnud on helikunstnikud, siis Jüssi on vägagi sensuaalse häälega sõnakunstnik. Jutt vaheldumisi linnulaulude näidetega peab ka vaid automarke tundvale tehnokraadile selgeks tegema, kes, kus ja mis häälega laulab. Tõesti, siin on armastust ja traagikat – iga vareselgi on teisele ju palju öelda. Jüssi valdab teemat rahvasuu pärimustest kuni lindude sugulasteni kuskil kaugel troopikas. Mõõdapääsmatu raamat igale ühiskonnaliikmele.

★★★★★

Paavo Matsin

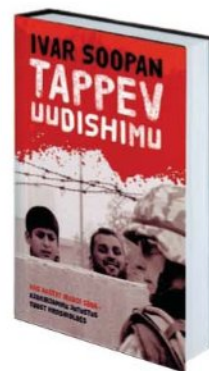
Piret Bristol
PARALLEELMERI
Tuum

Kuidas hingab Tartu?

Vaatamata näilisele lihtsusele on Bristol raamatut kaunis keeruline määratleda. Siin on küll Tartuga seotud konkreetseid kohti (Illegaard, Krooks jm), aga inimesi nimepidi ei nimetata. Liigutakse küll ringi ja suheldakse, aga midagi peale mõne meeleolu muutuse justkui ei toimugi. Sellises luuletaja kirjutatud poeetilises proosas tundub kõik hajuvat ja käest libisevat. Ilmselt jagunevadki inimesed kaheks – need, kes on nõus niisugust mustvalget lühifilmi nautima, ja need, kes tahaksid midagi selgemat ja värvilisemat. Ent vaatamata unenäolisusele on Bristol originaalne arutelu ja teose esseelikumad lõigud ongi huvipakkuvad kui tegelastüübid – kas või arutlus, et loomad mäletavad tulevikusündmusi ja mis sellest kõik järeldada võib. Meile on antud võimalus vaadata ühele linnale väga lähedalt ja originaalselt otse näkku, aga sel linnal on päikeseprillid ees.

★★★★★

Paavo Matsin

Ivar Soopan
TAPPEV UUDISHIMU
Eesti Päevalehe Kirjastus

Iraagist loosungiteta

Ivar Soopan on tagasihoidlik mees. Kui ta ei oleks seda raamatut kirjutanud, siis Päevalehte mitte lugev inimene ei teaks, et ta on ainuke Iraagi sõja ajal kuulidevihinas tööd teinud Eesti ajakirjanik. Autor on tubli – kirjutab naftariigi elustolust nii nagu on. Käis ta ju seal seljakotiga, mitte kiivri, kuulivesti ja soomustatud džiibiga nagu teised ajakirjanikud. Kõige parem selle raamatu juures on aga see, et autor kirjeldab, mitte ei anna hinnanguid. Ja kui küsib, siis ei tõtta kohe ise vastama, vaid laseb ka lugejal veidike kaasa mõelda. Sest oleme ausad, Iraak ei ole mitte lihtsalt pommiuik, vaid maa, kus pea 30 miljonit inimest iga päev sünnivad, armastavad, elavad ja surevad.

★★★★★

Toomas Verrev

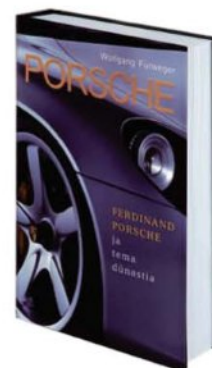
Auto + ajalugu

Tegu on täiesti ebatüüpilise autoraamatuga, milles pole juttu autodest, vaid Porsche perekonna ajaloost. Inimese jaoks, kes alles astub Porsche-maailma, on dünastialugu võib-olla liiga ajalooõpiku moodi. Mulle aga meeldib see väga, sest teoses sisalduvat infot naljalt mujalt ei leia. Kuna juttu on palju ka Euroopa poliitilisest olukorrast Teise maailmasõja ajal, eel ja järel, on raamat ka üldhariva iseloomuga. Lisaks saab taustainfot Porsche ja Volkswageni omavaheliste suhete kohta – Volkswagenis on alla ilma mõnel kõrgel kohal töötanud mõni Porsche perekonna liige. Hetkel, kus Porsche on Volkswageni alla neelanud, ei tundu fakt taustainfot teades enam kuigi üllatav.

★★★★★

James Herne

Eesti Porsche Klubi president

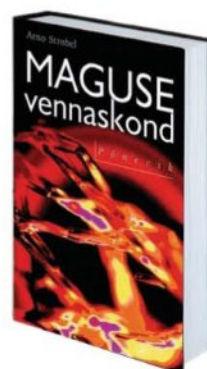
Wolfgang Fürweger
PORSCHE. FERDINAND PORSCHE JA TEMA DÜNSTIA
Kunst

17 igavat hetke

Võrdlemisi keskpärane lugu salapärasest militaarorganisatsioonist, kes tahab Vatikanis võimu haarata. Paraku paneb see raamat ka kõige kirglikuma konspiroloogi haigutama. Kui tegevus toimub paavsti õukonnas, võiks eeldada, et meile pakutakse vähemalt huvipakkuvaid ja kentsakaid tegelaskujusid, aga ei, välipreester Otto Katzi koos tentsik Švejkgiga siin raamatus ei esine. Vandenõulasi eristavad üksteisest vaid nimed, nad joovad alati punast veini, on üliigavad ja lähivad lugemisel omavahel kohe sassi. Nii ei olegi imestada, kui nad lõpuks üksteise lihtsalt maha kömmutavad nagu mingis kummalises kirikuvesternis. Ainus positiivne asi – katoliku kiriku, teoloogia ja kunstiajaloo faktides püütakse olla täpne. Kuid sellest on vähe abi, kui keset uhkeid kabeleid ja katedraale toimetavad ringi vaid mingid Freudi-eelse psühholoogiaga inimtondid.

★★★★★

Paavo Matsin

Arno Strobel
MAGUSE VENNASKOND
Kunst

GANT

SUMMER

Limited edition

UUS LÖHN MEESTELE

Must saladus

LG laseb sellel kevadel müüki oma Black-sarja kolmanda telefoni Secret. Vaid 11,8 mm paksul telefonil on 5-megapiksline kaamera. See võimaldab salvestada videot kvaliteediga 120

kaadrit sekundis, mis on taskutelefoni kaamera kohta väga hea tase. Ekraanil on kriimustuskindel klaas ning korpus on valmistatud süsinik-kiust, mida kasutatakse lennukite ja sportautode valmistamisel. LG Secret on tõeline multimeediatelefon. Sellel on viis režiimi: muusika, fotod, mängud, dokumendid ja raadio. Samal ajal saab kasutada mitut funktsiooni: näiteks vaadata fotosid ja kuulata muusikat.

Kabiiniga tsikkel

Uudse sõiduvahendi Monotraceri tippkiiruseks on 250 km/h tunnis ning 100 km saab kätte 5,7 sekundiga. Kabiiniga tsikli jõuallikaks on BMW mootor näitajatega 96 kW ja 130 hobujõudu. Tavalisest motikast on Monotracer tänu turvapadjale ja kabiinile turvalisem. Sõiduautodega võrreldes on ratas ka ökonoomne: 100 km peale kulub 3,62 l kütust. Suurim puudus on ratta maksumus. Tehasehind on 52 000 eurot pluss kohalik käibemaks, mis teeb lõpphinnaks peaaegu miljon krooni. Hinnaga üles väike tootmisvõimsus: järgmise aastaga plaanitakse toota vaid sada Monotracer'it. Vaata ka www.monotracer.com, samuti Youtube'is otsisõna „Monotracer“.

Plaadipood karbis

USA tootja Olive rõõmustab audiofile uue muusikakeskusega Opus N°4. Seade on väga heal tasemel nii oma välisuselt kui ka tehniliste näitajate poolest. Opus N°4 soovib arvutit tagasi võtta muusika talletamise ja mängimise rolli. Seade mahutab kuni 3000 CD-täit originaalkvaliteedis muusikat ning see suudab heli nii rippida kui ka CD-le salvestada. Tootel on 4-tolline värviekraan ning see suudab mängida ka Interneti-raadiojaamu. Koos MELODY N°2 striimeriga (hinnaks 6000 krooni) saab Opus N°4 edastada erinevat muusikat kuni kümnesse ruumi. Hind 15 000 – 18 000 krooni sõltuvalt kõvaketta mahust. Lisainfo www.olive.us.

Lasertelevisioon

Mitsubishi Digital Electronics America tutvustas aasta hakul uut toodet Laser TV. Praeguseks on selle telerisarja nimetuseks saanud LaserVue ning toode jõuab müüki kolmandas kvartalis. LaserVue on esimene laserit kasutav teler, mis peaks pakuma enneolematuid värve. Tänapäeva HDTV ekraanid suudavad näidata vähem kui 40% värvispektrist, mida inimese silm tajub. LaserVue tootjad lubavad seda näitajat kahekordistada. 60-, 65- ja 73-tolliste ekraanide hinnad pole veel teada.

Tehnika ehte eest

Ligi 30 aastat tagasi turule jõudnud pleier Sony Walkman oli arvatavasti üks esimesi tehnikaseadmeid, mis muutus kiiresti ka moeaksessuaariks. Bluetoothi peakomplekt Plantronics Discovery 925 on mõeldud nii meestele kui ka naistele ning näeb stiilne välja ka liigse bling'ita. Toode on saadaval kolmes värvitoonis ning maksab 1500 krooni. Komplekti aku kannatab ära viis tundi juttu ning kaasasolev laadimisase annab veel viis lisatundi.

Fotod: tootjafirmad

Espresso mändide all

Prantsuse firma Handpresso on loonud arvatavasti maailma pisima espressomasina. Handpresso Wild masinaga ei jää kohvisõltlane ka reisil või matkal janusse. Seadme käepidemes on käsipump, mida on vaja mõnda aega pumbata – masin töötab õhusurvega. Seejärel lisada kuum vesi ja kohvipakike ning espresso ongi valmis. Masina hind on ligi 1600 krooni.

Teler või maal?

Sony uus tootesari BRAVIA E4000 pakub televiisoreid mõõdus 26, 32 ja 40 tolli. Eriliseks teeb seeria see, et õhukesi ekraane on üsna keeruline eristada tavalistest piltidest seinal või laual. Pildiraami efekti annavad hele pind ning neljas värvitoonis saadaolev „raam“. Kui parajasti pole isu saadete järele, passib uus BRAVIA digitaalseks pildiraamiks. Antud režiimis tarbib seade 35% vähem energiat kui aktiivse kasutamise ajal. Ekraanil saab imetleda fotosid (telekale sobib ka USB mälupeik) või Sony poolt kaasa antud Vincent van Goghi teoseid.

Bensiini asemel päike

Naftahinna käbe tõus ja keskkonnateadlikkus muudavad hübriidautod aina populaarsemaks. USA ettevõtte Solar Electrical Vehicles teeb neid veelgi ahvatlevamaks, pakkudes auto katusele päikesepaneeli. Päikeseeenergia suudab auto sõita päevas kuni 30 lisakilomeetrit. Paneeli kinnitamisele kulub paar-kolm tundi. Firma pole avalikustanud toote hinda, kuid väidavad, et see tasub ennast ära 2–3 aastaga ja hoiab kokku 17–29% kütust.

Kellade kuningad

DeWitti WX-1 Concept One

DeWitt on praeguseks vaid viis aastat tegutsenud Šveitsi kellatootja, kes on suutnud lühikese ajaga luua viis ainulaadset mudelit. Firma uusim toode on pigem kunsti- kui tehnikamaailma kuuluv WX-1 Concept One. Missuguseks kujuneb futukella jaehind, pole veel teada. DeWitti heategevusüksusjonil OnlyWatch müüdi kell, ilma et seda oleks ostjatele näidatud, rohkem kui 6 miljoni krooniga.

Urwerki UR-202

Urwerk esitles kevadel oma uut mudelit UR-202, mis näeb välja tõeliselt ulmeline. Minutite ja tundide seeritele on paigaldatud numbrid, mis keerlevad ümber oma telje. Seega on aja näitamine justkui dünaamiline protsess, mis on pidevas liikumises.

Romain Jerome'i Titanic DNA

Romain Jerome on loonud sarja Titanic DNA, mis ühendab tänapäeva kellade tipptehnoloogiat, vägeva disaini ning ajaloo ja legendid merepõhjust. Kellade valmistamisel on kasutatud otse Titanicu küljest võetud terast, mida kombineeritud spetsiaalselt töödeldud, roosteefektiga terasega. Kollektiivse ühe silmapaistvamaid on mudel Cabestan. Värskema mudeli Day and Night teeb eriliseks see, et see ei näitagi kellaaega. 3 miljonit krooni maksva uuri abil saab omanik teada vaid seda, kas väljas on öö või päev.

Oivaline lesila

Traditsioonilisele võrkiigele pakub alternatiivi mugav rippmatt Aruba – võrk ei sooni küljealust ega ole ka aasadesse takerdumise muret. Meie rahvaret meenutava kangaga rippmatt on ilmastikukindel. Kannatab kuni 150 kg pikutajaid. Hind 705 krooni, www.linalaps.ee.

Peoahi keset muru

Eva Solo lauagrill ühendab kena disaini funktsionaalsusega. Käepärane metallsang võimaldab grilli hõlpsasti parki või randa kaasa võtta, et ödusaid piknikke pidada. Disainiauhindu võitnud grill muudab õuesöömingu suursündmuseks. Disain Claus Jensen ja Henrik Holbæk. Hind 3500 krooni, Inspira.

Džunglisse varjule

Õhuline telk Jungle kaitseb nii vihma kui ka päikselöösa eest. Varjualuse mõõdud on 350 x 280 cm, mugavasti mahub ära ka paar tooli ja lauake. Telgi kaal on 1 kg, seega piisavalt kerge suvistel rännakutel kaasas kanda. Hind 650 krooni, www.linalaps.ee.

Uus vana ratas

Jalgrattasõit säästab loodust ja aitab vormis püsida. Meiegi linnapilti võiks ilmuda ülikondades meesterahvad pedaale sõtkumas. Helkama ratas Jopo sobib linnas tiirutamiseks eriti hästi. Firma lõi selle mudeli juba 1960ndatel ning tuli 2000. aastal turule uue versiooniga. Tegu on ühekäigulise unisex-mudeliga, mille eripära on madal, metall-lehest väänatud kere ning juhtraua ja istme suur reguleerimisvaru. Hind 4390 krooni, Tartu pood Jalgratas.

Kaasaskantav söökla

Humoorikat istme ja laua ristandit DoNuts on tänu kergele kaalu- le hõlbus ühest kohast teise liigutada. Täispuhutavale istmeosale toetub polüestrist lauaposa ning ümber selle mahub lahedasti istuma vähemalt kuus inimest. Eri disainiauhindu võitnud toote looja on Dirk Wynants. Hind 33 350 krooni, Galerii SooSoo.

Kraatris küpsenud

Extremise'i terasest valmistatud Quater toimib laagrilõkke aluse- na, mille külge saab kinnitada erinevaid grillitarvikuid. Välitingi- mustes lõkkealuse pind oksüdeerub, kaitstes alust roostetuse eest. Disain Dirk Wynants. Hind 18 155 krooni + grillitarvikute hind, Galerii SooSoo.

parsifal

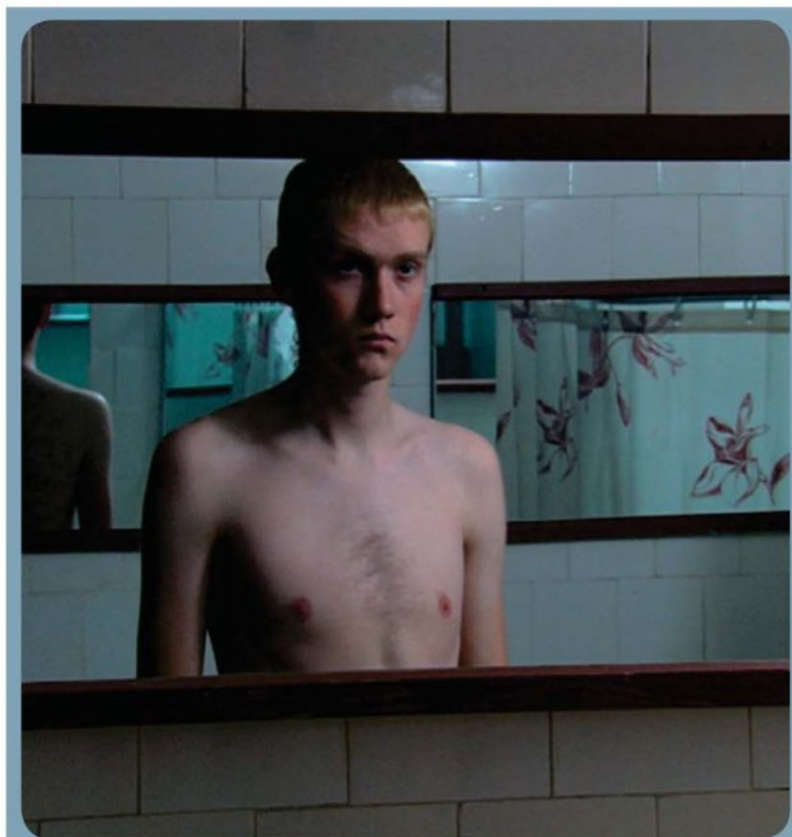

RAYMOND WEIL
GENEVE

Tähista hetke!
Parsifali Pidu 01.06.-31.07.2008
Hinnad -20%
www.balticwatch.ee

KUU FILM

Värsked ja vihased eesti filmid

Noored eesti režissöörid on võtnud nõuks teha neli lühifilmi filmikassettele „Seks ja surm”. Noortel on hingel inimsuhete võlu ja valu, seksuaalsuse müsteerium, surmaga leppimine ja mitteleppimine. Film „Must Peeter” räägib laheda loo sellest, mis võib juhtuda, kui elukaaslastel on teineteisega magamisest kõrgini. „Teine tulemine” on lugu kahest vennast, kellest üks sõjas surma saab ja teine sellega kuidagi leppida ei taha. „Veresidemed” segab vaataja kummalsse armukolmnurka ning „Amatöörid” viib pornofilmi võtteplatsile. See on meelelahutuslik ja vaheldusrikas kinoseanss – midagi igale maitsele.

FILMIKASSET „SEKS JA SURM” (Eesti 2008)

R: Priit Pääsuke („Must Peeter”), Tanel Toom („Teine tulemine”), Kristiina Davidjants („Veresidemed”), Marianne Kõrver („Amatöörid”).
O: Taavi Eelmaa, Aigi Vahing, Rasmus Kaljujärv, Gert Raudsep, Tiina Taurait, Jass Seljamaa, Rein Pakk.

Mai lõpust kobarkinos.

JANE AUSTENI TÕRJUTUD TUNDED

Becoming Jane (Inglismaa/USA 2007)

R: Julian Jarrold.

O: Anne Hathaway, James McAvoy, Julie Walters.

13. juunist kinos „Sõprus”.

Suvine romantikapuhang

Kes ei teaks inglise kirjaniku Jane Austeni romantikast nõretavaid lugusid keelatud armastusest ja tunnetest, mis on tugevamad kui surm? Vähesed aga teavad, et kirjaniku enda noorusaega kuulub kirglik armudraama, mis väidetavalt kogu tema loomingut inspireeris. 20-aastane heast perest pärit kirjaneitsi kohtub ülbe südameetmurdjaga, kes ähvardab rikkuda kõik tema plaanid kosida korralik aristokraadist mees. Ent mõistus ja tunded ei käi alati käsikäes ning naine peab otsustama, kas jääda senise elu juurde või pögeneda uue armsamaga. Kirglik ja romantiline kostüümdraama, mille sarnaseid on nähtud sadu, kuid mis täidavad alati oma funktsiooni pisarakiskujana.

Täispikk seks ja linn

„Seksi ja linna” nelja tšiki suhte-, seksi- ja ostlemisseiklusi Manhattanil saab nüüd vaadata poolteist tundi järjest ilma reklaamipausideta. Carriel on rohkem kingi kui kunagi varem, Samantha voodist jõuab läbi käia rekordarv kutte, Miranda juuksed on veelgi punasemad ning Charlotte'i romantilised unistused kordi veidramad. Jääb üle vaid lootet, et film pakub välja ka lõpplahenduse, milles mõni valguskiir üksikutele neljakümnele lähenevatele naistele ning nad kõik leiaksid inimese, kellega koos vanaks saada ning pensionipõlves Central Parkis jalutada.

SEKS JA LINN

Sex and the City (USA 2008)

R: Michael Patrick King.

O: Sarah Jessica Parker, Kim Cattrall, Cynthia Nixon, Kristin Davis, Jennifer Hudson.

Alates 6. juunist kobarkinos.

AEG ON KÄES...

The Happening (India/USA 2008)

R: M. Night Shyamalan.

O: Mark Wahlberg, 13. juunist kobarkinos.

Maailmalõpu õudus

Kes on näinud Hollywoodi hindu M. Night Shyamalani varasemaid filme „Kuues meel”, „Purunematu” ja „Märgid”, see teab, et oodata on põnevat filmielamust. Ta on režissöör, kes armastab õudusfilmi peita mõtlema vaataja jaoks sõnumeid, mis räägivad üldhumanistlikel ja filosoofilistel teemadel. Uues filmis räägib ta loo maailma tabavast katastroofist, mis ähvardab lõppeda inimkonna hävimisega. Mis aga katastroofi põhjustab ning mis selle kõige tagajärjel inimkonnaga juhtub, jätab režissöör saladuseks kuni filmi pahaendelise esilinastuskuupäevani reedel, 13ndal.

A. Le Coq Dry Ice.

Eriti kerge, jäiselt mahe õlu. Uudses keeratava korgiga pudelis.

Lihtne avada, kerge nautida!

www.alecoq.ee/dryice

www.alecoq.ee/dryice

Lihtne avada, kerge nautida!

Eriti kerge, jäiselt mahe õlu. Uudses keeratava korgiga pudelis.

www.alecoq.ee/dryice

KUU DVD

Foto: BBC Worldwide Americas

Fritsud, kommuud ja brünetid

'ALLO 'ALLO!

1. hooaeg, episoodid 1–4

Autorid: Jeremy Lloyd ja David Croft.

O: Gordon Kaye, Carmen Silvera, Guy Siner, Kim Hartman.

Brittide omaaegne menukomöödia „Allo, 'allo!“, mis meigi teelekraanidel jooksnud, on pöörane ja homeeriliselt naljakas situatsioonijant, mille tegijad lasevad mõnuga kõrges kaares üle völli. Kui Monty Python viskas „Briani elus“ nalja religiooni üle, siis „Allo, 'allo!“ autorid Jeremy Lloyd ja David Croft naeruväristavad samaväärse küünilisuse ja teravmeelsusega kõiki militaarpatriotlikke kangelasstampe ning rahvuslikke klišeetid, valades selle Benny Hilli parimaid hetki meenutavasse jämekoomilisse farsivormi. Sõda pole kunagi varem olnud nii naljakas.

Aleks Lange

KES LIIGUTAVAD ETTUREID?

Lions for Lambs

R: Robert Redford.

O: Meryl Streep, Tom Cruise, Robert Redford jt.

Kes tapavad sõdureid?

Linalood, kus püütakse kujutada kabinetitsuste kaja seal, kuhu need tegelikult mõju avaldavad, kukuvad tihtipeale kohmakad välja. Robert Redford on näitleja ja režissöörina nii vana kala, et oskab suuremaid karisid vältida. Redfordi korralik psühholoogiline draamapõnevik põimib Washingtoni kabinetide sõnasõjad ning reaalsed lahingud Afganistani mäeahelikes. Tõusva poliitiku auahne plaan osutub saatustlikuks rühmale sõduritele, kes on ühtlasi hoopis teisel tõrksa jüngeriga maadleja professori endised õpilased. Redford maalib massiliste tapatalgute asemel vaatajale hoopis rea tugevaid karaktereid – ning paneb need terviklikult kõlama.

Rain Kooli

Poolteist tundi tuima agooniat

Tarantino nimi müüb mida iganes. Ja kõik teavad seda. Mees, kes on teinud ühe stiilse kultusfilmi teise otsa, kelle võitlusstseen ja kummalist huumorit kõik järele teha üritavad, kelle lavastatud tantsustseeni järgi väänlesid naised ööklubides nagu väikesed Uma Thurmanid, ei saa ju eksida. Aga siiski „Quentin Tarantino presents“ kaubamärk, mis loodud noortele režissööridele tuntuse kogumiseks, ei õigusta ennast selle filmi puhul kuidagi. Kui „Hosteli“ avasaas võis veel pidada uue laine vägivaldaõudukate stiilseks näiteks, siis teine osa on lihtsalt üks väga halb film – ilane soft-porno, kus veriste kinniseotud naiste kisa ja paljas ihu on ehk mõeldud mõnda sadisti erutama, kuid tõelise julmuri jaoks on see maitsetu jant, õudusfilmifriigile aga igav jura.

Marianne Körver

HOSTEL 2

Hostel: Part II

R: Eli Roth.

O: Lauren German, Roger Bart, Heather Matarazzo.

DARJEELING LIMITED

R: Wes Anderson.

O: Owen Wilson, Adrien Brody, Jason Schwartzman.

Transtsendentaalne orientaalekspress

Kui teil on kaelas suuremat sorti perekondlik jama, siis on lahendusi kaks. Esiteks, kutsuge kohale Võsa-Pets. Saate mure ära rääkida, kümme minutit telekuulsust ja pisut netikommetaare kauba peale. Teine variant: sõitke Indiasse! Seal on rongid kui rööbastel mesilassülemid ning õhus hõljub puhvas vaimus ja viiruskuits. Jõuate kohale, lasete tasapisi ajal läbi enese voolata ja kõik mured kaovadki. Praegu on soodus ka, kahe SMS-laenuga saate edasi-tagasi piletid ja kolmanda eest kirgastute kohapeal. Tulete tagasi hoopis teise inimesena. Kui ei usu, vaadake filmi „Darjeeling Limited“. Kui kodus inkassofirma ukse taga prõmmima hakkab, lugege mantraid.

Aleks Lange

TEISTE ELUD

Das Leben der Anderen

R: Florian Henckel von Donnersmarck.

O: Ulrich Mühe, Martina Gedeck, Sebastian Koch.

DDR läbi salasilma

1980ndatel, kui sinne ilupilt Ida-Saksast koosnes Filmspiegeli, Frösi ja Für Dich'i paikapandud maailmast, käis müüri taga märksa tõsisem varjuel. Salapolitsei STASI kontrollitud ühikond paistab vähemalt filmis jöhkram ja painajalikum kui legendid siinsest KGBst. Iga kulumüügust kontrollitakse ja kui kahtlused vilja ei kanna, kleebitakse grimassid väljavalitutele ise ette. See kipub ka olema filmi nõrgemaid külgi – suure rahvusdraama taga on peidus niiske melodraama, kus ilane riigiametnik püüab nuhkide abiga kuulsalt näitlejannat enda jalge vahele saada. Kaunitar on aga abielus kuulsalt näitekirjanikuga, kelle lohikutõmbamise saab ülesandeks STASI pühendunud spioon. Tulemata ei jää ka kahtlused oma kõlbliste normide õigsuses ja müüride langemine. Veidi mustvalge, aga meeleolukas pilguheit siiski.

Erkki Tero

PLAYBOY Club Privé

PLAYBOY kaubamärgi lõi Hugh Hefner 1953. aastal USAs kui ilmus PLAYBOY ajakirja esimene number. Ajakirjas poseeris teiste hulgas ka tolle aja üks suuremaid staare Marilyn Monroe!

Playboy Team Party!
Playful Teamwear and Cheerleaders **REQUIRED** for entry!
06.06.2008 / REEDE / 23.00

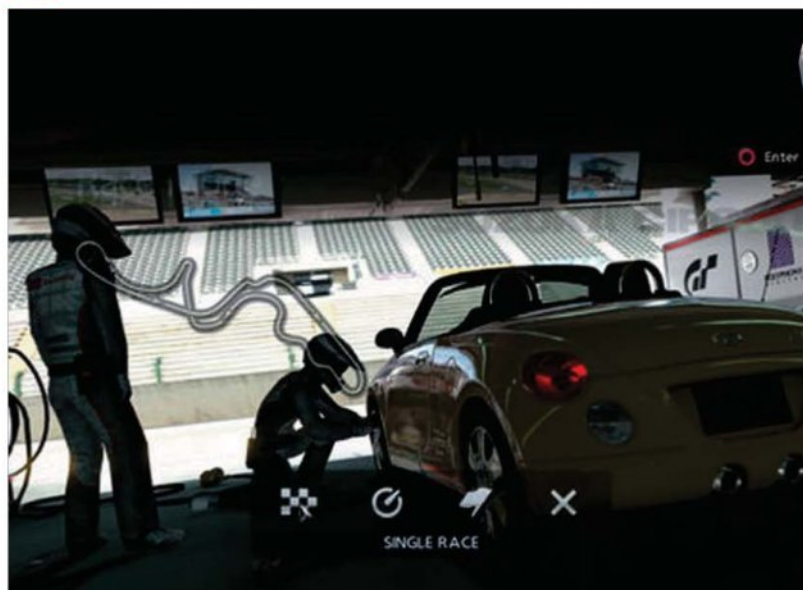
Club Privé

BEEFEATER

www.clubprive.ee

KUU MÄNG

Augud täiuslikul asfaldil

GRAN TURISMO SPORT PROLOGUE

Kui sain kätte uue GT5, olid mu ootused laes. Juba aastast 1998, kui ilmus Gran Turismo esimene osa PS-ile, on tegu olnud ühe parema autosimulaatori seeriaga.

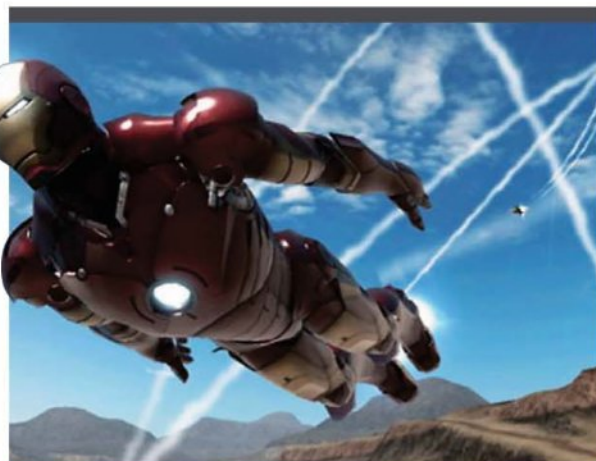
Mängu algul saad 35 000 krediidi väärtuses osta mõne odava auto: Mini, Ford Focus või Honda Type R04. Erinevaid sõite võites teenid raha, mille eest omandada kallimaid masinaid. Proloog on vaieldamatult üks parima graafikaga mängu üldse, mis PS 3-le tehtud. Erilist rõhku on pandud autodele, mis paistavad uskumatult realistlikud. Ka rajad näevad kenad välja. Kaheks jagatud ekraaniga veab graafika sujuvalt ja jõnksudeta välja. Sound on tõetruu, nagu ka juhitavus – realistlik ja täpne, nagu õiges simulaatoris olema peabki. Esimest korda saab GT5-s lisaks käigukastile seadistada palju abimehi.

Paraku ei ole GT5-s päris kõik roosiline. Kuigi autod on vägagi tõetruud, siis nende hulk on kesine, kõigest 70 ringis. Mida ei anna kuidagi võrrelda GT4-ga, kus oli üle 700 masina. Puuduvad Lamborghinid, Porsched ja turismisarja autod. Põhimure on aga see, et mängus on piinlikult vähe radu – kõigest kaheksa, mis on kohe lahti ja mängitavad. Jääb mulje, nagu oleks tegijatel mäng lõpetamata jäänud. Ära on ka jäänud autode tuunimise võimalus nagu eelmistes GT mängudes, millest tundsin suurt puudust. Ka on kahju, et ikka veel ei ole lisatud autode purunemist – kui pörutada 250 km/h kiirusel vastu seina, põrkab auto lihtsalt tagasi ja kogu elulus on rikutud.

GT5 Prologue on hea simulaator neile, keda tõmbavad eksootilised autod ja kihutamine. Ehkki purunemise puudumine ning autode ja radade vähesus paneb tõsiselt seda ostu kaaluma. Tõsisel fännidel tuleb oodata korralikku GT5 täisversiooni.

Koit Toome

IRON MAN 360, PC, PS2, Wii

Raudmees rohib

Filmidega seotud mängud on sageli üks kahtlane värk. Õnneks tuleb Iron Man olukorrast aua välja. Mängu juurde kuuluvad filminäitlejate hääled ning võimalus äsada pahadele kuttidele Tony Starki USA suure metallist sõdurisaapaga otse tagumikku. Sealjuures ei lase kvaliteetne võitlus- ja lennumehhanism Iron Manil muutuda tavaliseks filmilitsent-siga mänguks ning toodet ostes ei saa tüssata ei mängijad ega koo-miksisõbrad.

Lahedalt arulage

Alates 2006. aastast on välja antud Sami ja Maxi point-and-click-stiilis seiklusi, mis on vaid üks näide õnnestunud episoodilisest mängust. See viimane kompilatsioon sisaldab viit episoodi, mis üheskoos moodustavad teise hooaja. Duo peab lahendama kuritegusid, millesse on segatud nii vampiirid kui ka hiiglaslik Abraham Lincoln'i pea. Ogar, nutikas ja mõistatustest tulvil mäng, millele on mõtte-vastu panna.

SAM & MAX: TEINE HOOAEG PC

Paneme pealt

Selles mängus võtame LeBron'i, Kobe'i ja teised ässad ning paneme nad staadionimänge mängima uhketesse villadesse ja kõrghoonete tippu luk-suskorteritesse. Palliga hullamine laseb su tegelasel tõusta nullist tippu, aga pidada ka sõpradega matše üks ühe vastu, kaks kahe vastu või isegi palavikuliselt üks kahe vastu. Mängu muudavad lahedaks nii ägedad visu-aalid kui ka Chuck D. kommentaarid. Kuigi juhtimismehhanism on pisut pi-kaldane, haarab mäng konksu otsa isegi nõudlikumad korvpallifännid.

NBA BALLERS 360, PS3

LINKIN PARK

BDG ja **LIVE NATION** esitlevad

11. JUUNI ARENA RIGA

PILETID MÜÜGIL

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ning Statoilides üle Eesti

PLAYBOY

Postimees

JCDecaux

Kordaläinud kujustuse võtmesõnad on proportsionaalsus, funktsionaalsus ja sensuaalsus.

Artistlik Artega

Kuidas sünnivad automargid? Reeglina visiooniga inimest haaranud kire ajal, mis sunnib teda minema lausa läbi halli kivi.

Uusima Saksa margi Artega sünnis puudub see dramaatiline noot, mida ma aastakümnete vältel nii mõnigi kord kohanud olen. Visionääril polnud seekord vaja pantida perekonnajuveele ega müüa kodumaja. Eemalt vaadates tundub, et kõik käis ülisujuvalt, lausa saksa täpsusega.

Klaus Dieter Frers asutas punakivikatuselises Delbrückis 20 aasta eest autode elektronkomponente tootva ettevõtte paragon AG. Sellel hakkas aasta-aastalt minema üha paremini, nii et autofriigist omanik võis mõne aja möödudes juba võidusõidule kulutama hakata.

2007. aasta oli igas mõttes õnnelik. Esimest korda saavutas 600 töötajaga firma enam kui 100 miljoni eurose aastakäibe koos korraliku kasumiga. Paragon-Porsche 997 RSR, boss roolis, sõitis Nürburgringi ööpäevasõidus välja hiilgava 6. koha, parima Frersi ama-

tööriistajärgi vältel. Genfi autonäitusele ilmus firma väikese kauni GT-auto prototüübiga.

Selline on taust, mis viis Artega Automobil GmbH & Co KG loomiseni. Mõte oli muidugi aastaid küpsenud. Frers nägi isiklikus automargis eeskätt võimalust paragoni uute komponentide efektselt esitlemiseks, aga eduka äri mehe pähe – see eristabki idealisti pragmaatikust – ei mahtunud mõte, et Artegade ehitamine ema-firma arenguks vajalikke vahendeid kärpima hakkab. Saksamaal, erinevalt alal kõige vilunumast Suurbritanniast, pole kuigi palju sportautosid tootvaid väikesi firmasid. Üsnagi edukalt eksklusiiv-autosid tootev Wiesmann näitab Dülmenis siiski, et alaga võib isegi tuuningufirmade küllasel Saksmaal tegeleda, kui aga leitakse õige nišš.

FISKERI ISIKU LUMMUS. Võidusõitjana oli Klaus Frers algusest peale võidusõiduautode konstruktori Colin Chapmani koolkonna pooldaja. Järelikult pidi tema auto tulema väike, kerge ja efektiivne nagu Lotus. Keskmootoriga kupee kujustus tuli viia maailma-

Tahho- ja spidomeetri paigutuse igavene dilemma lahendati mõlemad kokku ehitades.

tasemele, vastasel juhul polnud asjaga mõtet tegeldagi. 2006. aasta Genfi näituse ajal arutas Frers oma ideid disaineri Henrik Fiskeriga (kelle loodud sedaankupeed Karma PLAYBOY hiljuti tutvustas). Leping sündiski ning Fiskeri varasematest, iseäranis Aston Martinile tehtud töödest võlutud Frers ei pidanud pettuma. Nõnda lühikeses sõiduki puhul on iseäranis raske tabada õigeid proportsioone. Fiskeril läks see korda, aga ühtlasi õnnestus tal luua Artega piisavalt dramaatiline, isegi ähvardav olek. Mis on seda armsam, et tegu on kõigest 4 m pika ja ainult 1,2 m kõrge kupeega. Vältida suudeti arvukate Briti väiketegijate toodetele iseloomulikku segu võidusõiduauto ja komplektauto (kit car) rohmakast asjalikkusest. Artega GT-s on piisavalt täismöödulise Gran Turismo elegantsi, ainult et vähendatud mõõtkava tõttu mõjub see üllatuslikult. Ainus mõõde, milles auto „suurtele“ alla ei jää, on laius (1,88 m). See kindlustab kiireks kurvisõiduks vajaliku laia rööpme (rataste vahe) ning ühtlasi piisava õlaruumi kahele laiaõlgsele mehele. Pakiruumide paar mahutab 300 l ja kütusepaak 68 l. Põhi- ja lisavarustuse nimekirja pikkus lausa üllatab.

KAHE JALAGA MAAPINNAL. Artega GT-d võib, mööndusega või mitte, pidada praegu vormistuselt kõige kaunimaks väikesese seeriakupeeks. Klaus Frers tahtis loomulikult, et sõiduki sisu vastaks vormile. Järelikult pidi auto saama alumiiniumist ja kõrgtugevaist terastorudest kombineeritud kandmiku, süsinikplastist katmiku ning kokkupõrkel lööki oluliselt pehmemdavad vahtplastist moodulid. Eesmärgiks seatud dünaamika kindlustanuks juba 300 hj mootor ja selline oli Volkswagenil täiesti olemas. Oma moo-

ARTEGA GT

Mootor:	V-6, 3597 cm ³
Võimsus:	300 hj
Telgede vahe:	2460 mm
Gabariit:	4010 x 1880 x 1180 mm
Tühimass:	1100 kg
Kiirus:	270 km/h
Kiirendus:	5,0 s 0–100 km/h

tori loomine ei tulnud arusaadavalt kõne allagi. Mõnele teisele margile olnuks see auküsimus, paragoni põhieriala on aga mootorihitusest kaugel. Risti pööratuna, kompleksis kuuekäigulise käigukasti ja lisareduktoriga asetus mootor kenasti tagatella kohale. Artega omanikele on suureks abiks auto hoolduse ja remondi võimalus Volkswageni asjatundja juures.

Kulutanud palju raha auto viimistlemisele, ei võinud paragon AG sellega ometi piirduda. Polnud mõtet alustada väikesemahulist tootmist mõnel rendipinnal. Maailmaturg on arvatavalt võimeline vastu võtma kuni pool tuhat Artega GT-d aastas. Nii projekteeriti moodne väikevabrik, sest kui esiklappel on edu, järgneb peagi teine mudel ja edaspidi vast kolmaski. Kalli sisseade ja esmaklassiliste töötingimusteta tänapäeval konkurentsivõimelist autot ei ehita.

Tootmist alustatakse eriseeriaga „Intro 2008“, millesse kuulub 99 autot. Kõik nad värvitakse kas vanillikollaseks või süvameresiniseks ja varustatakse rikkalikult. Saksamaal on sellise auto hind koos maksudega umbes 80 000 eurot ehk üle 1,25 miljoni krooni. Esimene Artega GT antakse tellijale üle juulis.

On, millest unistada

BMW M1 Homage

Maailma tuntuimal autoilukonkursil, mis peetakse Como järve ääres Villa d'Este's, on tavaks näidata klassikaliste autode kõrval ka uusimaid ideeautosid. Sedalaadi auto debüüdi tegi BMW AG ainu-eksemplar M1 Homage. Oranži kupeega tähistatakse margi esimese superauto M1 sündi 30 aasta eest. Itaalia disaineri Giorgetto Giugiaro kujustatud ja 277 hj mootoriga varustatud poolkäsitönduslikke autosid tehti kolme aasta vältel kokku 456 eksemplari. 470 hj mootori ja hiigelsuure tagatüvaga M1 pruugiti võistlustel.

Ameerika maanteede kuningas

Ford Mustang Shelby GT500KR

Mais jõudis Põhja-Ameerika turule kõigi aegade võimsaim seeria-Mustang 2008 Shelby GT500KR. Erimudeli 5,4-liitrine kompressormootor arendab 540 hj ning kuuekäiguline käigukast vahetab käike kiiremini, kuna käigukangi liikumisteid on ka-handatud 30 kraadi võrra. KR tähendab muidugi King of the Road ja see mudel loodi, et meenutada samanimelist 1968. aasta autot.

Neljasilindriline tuleviku-Buick

Buick Invicta

Auto, mis vihjab vähemüüdava mudeli LaCrosse asendajale, on tollest ligi 10 cm lühem, aga ometi 10 cm võrra pikema telgedega. Sedaanile sujuva kupeeprofiili andmine kuulub nüüd disainerite lemmikvõtete sekka, kuid seeriaautol tehakse katuse tagaosa arvatavalt kõrgem, et oleks mugavam tagaistmetele pääseda. Isegi Ameerika luksusauto võib tulevikus läbi saada ilma kaheksa ja isegi kuue silindrita, vihjab Invicta otsepritse ja turbolaadimisega neljasilindriline, mis arendab ometi 250 hj.

Suure Audi väike vend

Audi Q5

Audi uus sportlik tarbesõiduk Q5 on vanemast vennast Q7-st kompaktsem ja kergem, seega on 4,63 m pikk ja 1,65 m kõrge auto turul suunatud näiteks BMW X3 vastu. Valikuks pakutakse kolme mootorit, millest kaks on diislid (170 või 240 hj). Otsepritse ja turbolaadimisega bensiinimootor TFSI asetub oma 211 hobujõuga nende kahe vahele. Suurim tehniline uuendus on kahe siduriga varustatud seitsmekäiguline käigukast S tronic, mis võib töötada nii automaatselt kui ka käsijuhtimisega.

CERRUTI 1881

www.cerrutiwatches.com

Exclusive distributor for the Baltic States: "Saulės namas" UAB, LITHUANIA
tel: (+370) 652 34111 | fax: (+370) 5 233 77 41 | e-mail: info@fashionwatches.lt
www.fashionwatches.lt

Times Square

Times Square Ülemiste Center - Suur-Sõjamäe tee 4, Tallinn | Times Square Mustika Keskus - Tammsaare tee 116, Tallinn

GOLDTIME

GOLDTIME Foorum - Narva mnt. 5, Tallinn, tel. 664 0404 | GOLDTIME Kaubamajakas - Papiniidu 8/10, Pärnu, tel. 445 5909 | GOLDTIME Port Artur I - Hommiku 2, Pärnu, tel. 447 8808
GOLDTIME Fama - Tallinna mnt. 19c, Narva, tel. 356 6455 | GOLDTIME Tsentraal - Keskväljak 1a, Jõhvi, tel. 337 3949

KAS IMMUUNSUS ON PÄRILIK? Või saab seda ka treenida või kuidagi parandada?

Immuunsus on organismi võime haigusetekiitajatele vastu seista. Pärilik on vaid immuunsus mõne kindla haiguse suhtes ja kõige tähtsam on siiski oma tervise eest hoolitseda.

Organismi vastupanuvõimet saab tõepoolest treenida. Sport, karastamine, vaktsineerimine, toidulisandite ja vitamiinide kasutamine ning rahvameditsiini vahendite tarvitamine aitavad sellele kaasa. Immuunsuse eest ei peaks hoolitsemise sugugi mitte ainult külma aja tulekul, vaid aasta ringi.

VIIMASEL AJAL OLEN HOOLEGA MEESTEKOSMEETIKA LETTIDES RINGI VAADANUD. Ise ma seda värki eriti ei jaga, aga asjatundlikke müüjaid pole ka naljalt leida. Milline võiks olla meeste kosmeetikariigi piisav varustus? Kui sellist asja üldse vaja on?

On vaja. Tualettvesi, deodorant – nende vajalikkuse üle pole vaja arutledagi. Lisaks sellele kuluvad marjaks niisutav päikesekaitsega näokreem, päikesekaitsekreem kehale, kätekreem, jalgakreem või -talk, tavaline hügieeniline huulepulk. Ilma muuta saab üldjoontes hakkama.

TAHAKSIN ENDALE VÄIKESE HABEME KASVATADA, AGA SÕBER LAITIS MU MÖTTE TÄIEGA MAHA. Väidab, et just sellepärast läks esimene naine ta juurest ära ja naistele üldse ei meeldi liigne karvakasv. Kas see vastab tõele?

Uuringute kohaselt eelistab 55% naisi sileda lõuaga mehi, 40% meeldivad habemikud ja ülejäänud naistele pole midagi paaripäevase tüüka vastu. Üldiselt on see täiesti kasutu info – meie olme veendunud, et enamik habemeaustajaid eelistab seda vaid võõraste meeste näol. Naistele leidub hulk vastuväiteid selleks, et habemikuga suudelda (rääkimata muudest tegevustest) – habe on liiga kare, liiga tolmane, sealt võib leida toidupalakesi... Pealekauba seostub ajamata habe naistele hoolitsematusena – et karvakasvul lasevad vahetada tunnistamata geeniused ja joodikud. Kui sa siiski otsustad habeme kasvatada, pea naistega tutvumisel silmas filosoof Schopenhaueri mõtet „Habe kui sootunnus on kohatu, seepärast see naistele meeldibki“.

MU ELUKAASLANE ON TÖELINE SAUNAHULL. Käib sõpradega iga nädal saunas, nii et nädalavahetustel ma teda tihti ei kohtagi. Mina jälle olen kuulnud, et saun mõjub halvasti meeste potentsile. Kuidas saaksin teda sundida harvem saunas käima?

Orna sõbra meherammu pärast ei tarvitse sul muretseda. Arstide sõnul on saun võrreldav füüsilise koormusega – treenib keha ja südame-veresoonkonda, parandab vastupidavust, koordineerib ja muide ka mehe potentsi. Tõenäoliselt demonstreeriks su mees sulle seda ülima rõõmuga, kui sa ei võtaks teda saunast tulles vastu valvenälgutamisega, et ta veetis jälle aega sõprade, mitte sinuga. Sel juhul suudab ta sulle kohapeal selgeks teha sauna positiivse mõju suguvõimele.

Tahad midagi teada saada? Kirjuta ja küsi: toimetus@playboy.ee Ükskord me vastame niikuinii.

TAVATSETAKSE ÕELDA, ET POLE INETUID NAISI, ON VAID LIIGA VÄHE VIINA. Huvitav oleks teada, kas alkoholiuimas näivad naised tõesti mehe silmale ilusamad?

Ameerika psühholoogid tegid hiljuti katse kahe tudengirühmaga. Üks neist pidi läbi lugema alkoholi kohta käiva teksti, teised lugema mineraalveest, teest ja mahladest. Seejärel hindasid mõlemad grupid naiste fotosid köitvusest lähtuvalt. Ilmnes, et alkoholitekti lugenud katsealused hindasid naisi fotodel kolmandiku võrra kaunimaks kui need, kes pidid harima end mineraalvee ja mahlade alal. Järelikult on sel ütlusel alust.

Õlu varustab organismi tõelise B-vitamiini pommiga, hävitab mitmeid haigusetekiitajaid ja võib isegi mõnede maohädade puhul abiks olla.

SATTUSIN HILJUTI LUGEMA, ET KUI JOOD IGA PÄEV KLAASI KUIVA PUNAST VEINI, EI TEKİ SKLEROOSIOHTU. Mulle punane vein ei maitse. Õelge, kui suure koguse õllega võib selle asendada?

Kuigi õllepole punase veini häid omadusi, on see mõistlikes koguses samuti küllaltki kasulik. Õlu varustab organismi tõelise B-vitamiini pommiga, hävitab mitmeid haigusetekiitajaid ja võib isegi mõnede maohädade puhul abiks olla. Peale selle leiavad teadlased, et mõõdukas õlletarbimine rahustab närve. Kuid pea silmas, et need kasulikud omadused toimivad juhul, kui sa ei joo üle poole liitri õlut päevas. Ülejäänud kulub pigem saku lihase kasvatamisele.

TÖÖTAN KELLA 10–19 JA LEIAN, ET SEE ON ORGANISMI JAKS LIIGA KOORMAV. Kui mitu tundi tööd on inimene tervist silmas pidades paras? Kas teadlased on selle välja selgitanud?

Paistab, et sinu arusaamad tööpäeva tavalise kestuse kohta ei vasta tegelikkusele. Vähemalt väidavad nii inglise teadlased, kes uurisid tööpäeva pikkuse mõju inimese südame-veresoonkonnale. Nad jõudsid järeldusele, et pigem on tervisele kahjulik liiga vähe tööd. Selgus, et infarktirik on kõige suurem neil, kes töötavad üle 11 tunni päevas, samuti neil, kelle tööpäev kestab alla 7 tunni. Väikeim on risk nende jaoks, kes töötavad 8–10 tundi päevas ehk kel on tavaline tööreežiim. Tõtt öelda ei võrreldud uuringutes miskipärast tavaliste kontoritöötajate tervist nende omaga, kes üldse tööl käima ei pea...

MEELETU MAITSE

Bacardi, its label, its bottle design and the bat device are trademarks and/or registered trademarks of Bacardi & Company Limited.

TARBI MÕÕDUKALT.

Meediadžungli VALGE TIIGER

Liis Lass on haruldast tõugu kaslane. Ta pigem vaikib kui valetab, aga vaikib harva. Lass paiskab üldsuse ette otsekoheseid ja hästi argumenteeritud seisukohti, lükkates ümber iga blondimüüdi.

Foto: **Kaupo Kikkas**
Tekst: **Rain Kooli**

Stiil: **Tairi Morozov**
Meik: **Loore Härmat**
Soeng: **Evelyn Tüksammel**
Juuksepidendused: **Casabella Juuksestudio**
Pesu: **Sex Boutique** ja **BonBon Lingerie**
Kingad: **Don&Donna** ja stilisti omad
Püksid ja ehted: **Monton**
Täname: **Reval Hotel Olümpia**

„Minu lemmik-president on Lennart Meri.”

Liis Lass hindab rahvuslust, kuid monumentidest sõltuda ei soovi.

[PLAYBOY] Kas sul on mõnikord tunne, et sind peetakse Eesti rahvuslikuks omandiks?

[LASS] See küsimus lausa nõuab nõustumist, kuid pean ütlema ei. Tunnen, kuidas minu tuntus ja meediakuvand on veel minu, mitte teiste kätes.

[PLAYBOY] Oled sa kunagi oma IQ-d mõõta lasknud? Kunagine USA soomlannast Playmate Kata Kärkkäinen sai testis näiteks 148...

[LASS] Mäletan keskkooli ajast, et selline test sai tõesti kord tehtud ja ka tulemust ei pidanud häbenema. Tol korral ei üllatanud see kedagi, sest erinevalt kollasest meediast teadsid klassikaaslased ja õpetajad, mis kaaluga minu väljaõeldu on.

[PLAYBOY] Kui sinult küsitakse ankeedis „amet”, siis mida sa sinna kirjutad?

[LASS] Ettevõtja.

[PLAYBOY] Kui järgmisel Tallinna rallil osaleks kahest

meediapersoonist koosnev ekipaaž Liis Lass – Olaf Suuder, siis kumb istuks rooli taga ja kumb loeks kaarti?

[LASS] Rooli taga istuksin kindlasti mina ja kaarti ei loeks mitte Olaf, vaid näiteks G-Enka. Pealegi loeb Olaf „Reporteris” vahel väga kaheldava sisuga seltskonnauudiseid ette, nii et ma olen ta peale natukene pahane.

[PLAYBOY] Kui sa ühel ilusal päeval parlamendi ridu kaunistad, siis mis partei ridades? Sinu maksupoliitiliste seisukohade põhjal otsustades pole see Keskerakond...

[LASS] Olen leidnud erakonna, millega minu vaated enamjaolt ühtivad. Hetkel pole see teema aga piisavalt aktuaalne, et sellest rääkida.

[PLAYBOY] Oled öelnud, et hindad privaatsust väga. Kas on võimalik, et ühel päeval elad urbaanse džungli asemel hoopis kusagil Vilsandil mõnuses üksinduses?

[LASS] Väga reaalne. Esimesel võimalusel tahan soetada maa-kodu. Olen olnud 100% kivilinna plika ja hing ihkab värsket õhu jä-

rele. Hoian ja armastan ka loomi väga, nii et paar põrsast sulus ja sokud, kellad kaelas, pole üldse paha mõte. Aga mu süda kuulub suurlinnatuledele ja melanhoolsele üksindusele, mis sellega koos käib.

[PLAYBOY] Sul tundub olevat vastus valmis igale küsimusele, mida sinult iganes küsitakse. Mis olukorras sa sõnatuks jääd?

[LASS] Kui olen süüdi ega taha tunnistada, siis parem vaikin. Valemise jätsin paar aastat tagasi maha – valusa tõe hinnaga.

[PLAYBOY] Kumb laulab paremini, sina või Mari-Leen?

[LASS] Selle kohta meenub Sacha Baron Coheni küsimus David ja Victoria Beckhamile – „Õelge David ja Victoria, kas teie pojast saab jalgpallur nagu isa David või laulja... nagu Mariah Carey!”

[PLAYBOY] Kelle sa oleksid „Leto Sveti” seltskonna asemel Eurovisioonile saatnud?

[LASS] Enda ja Elmari loo Marguse ja Luisa esituses või Birgit Öige-meele meeskonna.

[PLAYBOY] Mis on viimane raamat, mille sa oled läbi luge-nud?

[LASS] Oscar Wilde'i „Dorian Gray portree” ja Henryk Sienkiewicz'i „Quo vadis”, samaaegselt, kuna üks oli paremal öökäpil ja teine va-sakul.

[PLAYBOY] Kes kolmest iseseisvuse taastamise järgsest presi-dendist on sinu lemmik?

[LASS] Kahtlemata Lennart Meri. Olin juba tema eluajal uhke, et meie väikesel riigil on nõnda kindlameelne ja õiget rahvuslikku kurssi hoidev president. Olen lugenud põhjalikult Meri raamatuid ja ka pärast tema siit ilmast lahkumist avaldatud kogumikke kõne-dest ja esinemistest ning hindan selle mehe pärandit Eesti riigile väga suureks. Minu suguvõsas on olnud kõrgeid riigijuhte ja see-ga olen oma juurtega kaasa saanud tugeva rahvusliku südame-tunnistuse.

[PLAYBOY] Kas Liis Lass on vaese mehe Carmen Kass või on Carmen Kass Eestist jalga lasknud Liis Lass?

[LASS] Aga miks Carmen Kass rikka mehe Liis Lass ei ole? Küsimu-se teise poole vastuseks võib tõepoolest oletada, et kui olen suut-nud mürglit teha Eestis, siis miks ei peaks see õnnestuma mujal?

[PLAYBOY] Kui sa saaksid, siis mida sa Inno ja Irja ning nende päeviku suhtes ette võtaksid?

[LASS] Ka seda päevikut on kellelegi vaja ja ma ei näe põhjust mi-dagi ette võtta. Kui inimene on otsustanud sõnavabadust ära ka-sutada avaliku blogi näol, siis on tal selleks õigus. Ja kui keegi saab solvatud, siis kaitses teda seadus ja abistab kohus. Ise ma ennast kedagi avalikult mõnitamas ette kujutada ei suuda. Siinkohal mai-niksin, et pigem elimineeriksin Eesti kollasest meediast need aja-irjanikud, kes oma igapäevaleiba vaid mõnituste ja sildistamiste-ga teenivad – sanitaarlask kuklasse oleks parim ravim.

[PLAYBOY] Mõjud oma skeptilise suhtumisega posijatesse ja sensitiividesse värskendavalt 2008. aasta Eestis, kus suur osa rahvast tundub end mingite üleloomulike jõudude kanda heitvat. Kas on nii, et eneses kindel inimene nõidu ei vaja?

[LASS] Täpselt nii. Soovitan inimestel olla rohkem kahe jalaga maa peal ja vähem loota teistele. Veel absurdsem tundub osa vastutu-sest müütilistele tegelaskujudele veeretada. Ühtlasi olen näinud ka seda, kuidas ajakirjanduses horoskoopide tegemine käib... Us-kumatu, kui labaste nippidega võib inimest mõjutada!

[PLAYBOY] Mida sa vabadussambast arvad?

[LASS] Mida vähem me end monumentidest sõltuvusse seame, seda parem. Ometi tunnistame samba vajalikkust ja toetan sel-le püstitamist. Praegune samba kuvand tekitab natuke kõhklusi... Meenub aga üks naljaks lugu – keegi kodanik oli selleleema-

lise debati kommentaariumis aval-danud arvamust, et vabadussamba asemele võiks tulla Kangro Kalevi-poeg ja Tallinna lahte pronksnaine Liis Lass.

[PLAYBOY] Oled sa kassi- või koeranimene?

[LASS] Kassi, kahtlemata.

[PLAYBOY] Kas sulle meeldib mehi n-ö paika panna?

[LASS] Ei, ma pole mingi *domina*. Austan meessugu liialt, et kuna-gi mingiks fuuriaks kehastuda, kes ma pole. Hindan mehe sõna ja käitun vastavalt. Kui aga mees ei käitu mehena, siis tuleb talle see kuidagi selgeks teha. Meenub „Reporterist” nähtud klipp, kus min-gi suvaline lontrus võttis vaevaks talle võõrast naist koledaks sõi-mata. Sellisele ei oska karistuse viisi väljagi mõelda. Õnneks aga on ta nimi avalikustatud, seega soovitan tööandjatel, haridusasutus-tel ja muudel institutsioonidel selliseid matse boikoteerida. Selli-seid mehi pole Eestisse vaja.

[PLAYBOY] Kujutame ette olukorra: ärkad hommikul Anu Saagimi ja Ines Karu vahel? Mis on juhtunud?

[LASS] Sorry, aga ausalt öeldes rikub Ines Karu minu jaoks selle rütmi ära. Anuga me arvatavasti hullasime pisut ja jäime siis šam-pusest purju.

[PLAYBOY] Võta otsus PLAYBOYLE poseerida kokku nelja luulereaga.

[LASS]

Saab kirjutada Õhtuleht, all täienevad kommid, „See Lass on li*s ju pesueht, et paljaks võttis pommid.”

[PLAYBOY] Kuhu sa lõpuks välja tahad jõuda?

[LASS] Valhallasse.

Saab kirjutada Õhtuleht, all täienevad kommid, „See Lass on li*s ju pesueht, et paljaks võttis pommid.”

Ameerika tubli poeg

Filminäitleja Robert Redford räägib, miks on tähtis mõelda keskkonnale ja kuidas ta vuntsid taas ausse tõstis.

Tekst: David Hochman Fotod: Corbis
Illustratsioon: Karmo Ruusmaa

[PLAYBOY] Oled olnud ligi 50 aastat väga edukas, satumata skandaalidesse. Ja mida vanemaks saad, seda auväärsemaks muutud. Kuidas on see võimalik?

[REDFORD] Ilmselt seepärast, et ma pole ial usaldanud edu. Olen pärit nende hulgast, kes arvasid, et kui sinuga juhtub midagi head, peab midagi olema valesti. Juba varasel ajal, kui sellised filmid nagu „Butch Cassidy” tõmbasid mulle tohutult tähelepanu, kippusin selle eest põgenema. Ma ei kukkunud kunagi sellesse lõksu, et mul oleks mingi pidev saatjaskond. Peod pole mind kunagi huvitanud.

[PLAYBOY] Kujutad sa ette, et peaksid alustama tänapäevases kuulsustemaia ühiskonnas?

[REDFORD] Olen õnnelik, et ei pea seda tegema. Praegu võib rohkem kui kunagi enne näha, kuidas noored näitlejad alustavad iseendaga äritsemist. Nad lähevad reklaamidesse. Neid võib näha iga ajakirja kaanel ja igas telesaadetes. Arvan, et see on viga. Los Angeleses kasvamise eelis seisnes selles, et Hollywood polnud n-ö vikerkaare lõpp. Kohtasin lapsena kuulsaid näitlejaid ja võisin öelda „Kurat, see mees on kiilakas” või mida iganes. Edaspidi tuli mulle kasuks see, et mind ei huvitanud Los Angeles. Tundsin, et on tähtis olla Utah's ja kasvatada oma lapsi seal. Tulin Hollywoodi kui kohta, kus saan meelelahutuse maski varjus teha ühiskondlikke avaldusi ja seejärel sealt kaduda.

[PLAYBOY] „Kes liigutavad ettured?” on viimane film pikas poliitiliste lineteoste sarjas, mida alustasid 1972.

aastal filmiga „Kandidaat”. Püüad sa sellega mõjutada avalikku arvamust ja poliitikat?

[REDFORD] Olen ammu loobunud mõttest, et film võiks muuta inimeste elusid. Lootsin kunagi väga, et rahvas näeb neid ja ütleb: hei, kui me pole ettevaatlikud, võidakse meid haneks tõmmata. Olen avastanud, et meie, ameeriklased, armastame meelelahutusega tähelepanu hajutada, kuid sügavam sõnum meid eriti ei huvita. Minu jaoks rääkis „Kandidaat” poliitika silmakirjalikkusest. Aga ma ei unusta eales, kuidas Dan Quayle ütles aastaid hiljem, et see film viis ta poliitikasse. Mõtlesin – issake, kas ta ei saanud poindile pihta!

Üks erand inimeste mõjutamisel on alati olnud mood. Kui tegime „Butch Cassidyt”, tahtsin ma kanda vuntse, aga need polnud moes. Mu agent oli vastu. Mulle jutustati lugusid näitlejatest, kelle kogu karjääri hävitasid vuntsid. Ja mina ütlesin, et see on jama. Kui film hiljem märki tabas, olid kõikjal vuntsid!

[PLAYBOY] Arvestades publiku reaktsiooni, võinuksid vuntsid filmis „Kes liigutavad ettured?” Tom Cruise'i päästa. Muretsed sa tema kaasnäitleja ja režissööri kogu selle negatiivse tähelepanu pärast?

[REDFORD] Tom on andekas näitleja ja ma usun, et inimesed reageerivad tema puhul siiski positiivselt. See on tema jaoks eriti huvitav roll, kuna ta mängib seal noort vabariiklast, kes on nagu Bushi parem versioon. Muretse sin, kas Tom on ikka selliseks rolliks valmis. Ja ta raudselt

Ma tunnen viha ja valu, et olen kaotanud selle maa, mida kunagi tundsin.

oli. Ma ei näinud selle filmi puhul reaktsiooni, mis oleks mind häirinud. Ausalt.

[PLAYBOY] Sellisele produtsendile nagu Jerry Bruckheimer ei valmista mingit probleemi saada oma filmi jaoks sõjaväeautosid ja pääseda valitsuse kinnistele aladele. On see Robert Redfordi filmide puhul su libe-raalse maine tõttu keerulisem?

[REDFORD] Võin vaid spekuloida, aga kardan küll. Tahtsin kaadrit, kus veteranist poliitikaajakirjanikku mängiv Meryl Streep laskub Washingtonis ülemkoja trepist. Esialgu öeldi mulle, et see pole probleem. Lõpuks aga jõudis minuni sõnum, et turvaülem tahab minuga isiklikult rääkida. Isiklikult? Leidsin, et see on veider. Lõpuks ütles ta mulle ei, mis näis talle pakkuvat teatavat naudingut. Ja kui meie kunstnik uuris, kas ta võiks võtta hoone sisemõõdud, et saaksime selle oma võtete jaoks rekonstrueerida, mis pole just ebatavaline soov, kõlasid küsimused stiilis „on see selle Redfordi filmi jaoks?“. Küsimused esitati toonil, nagu oleks see mingi vasakpoolne film või nagu plaaniks

ma hoone maatasa teha. Lõpuks saime ühenduse Barack Obamaga, kes andis meile kõik, mis vaja.

[PLAYBOY] 2007. aasta Sundance'i filmifestivalil tegid sa avalöögi, nõudes president Bushilt vabandust Iraagi sõja pärast. Möödus on aasta. Oled sa temast midagi kuulnud?

[REDFORD] Ei. Olukord on praegu hullem kui Nixoni, Vietnami või McCarthy ajal. Kuid muster on sama. Meil on õel ja türanlik liider, kelle kinnisidee on võim ja kes on valmis tegema kriminaalseid vigu. Ma tunnen viha ja valu, et olen kaotanud selle maa, mida kunagi tundsin. On vapustav, et vabariiklastel olid kõik võimalused seda riiki edasi viia. Ja vaata, mis nad kuue aastaga teinud on. See paneb pead murdma, kas oleme lihtsalt järjekordne Osmani või Rooma impeerium, mis hukkub liigse ülbuse tõttu? Ei ole kerge muuta olematuks asju, mida nemad on meiega teinud. Aga lootus jääb ja mina loodan kunstile.

[PLAYBOY] Kui said 2005. aastal Kennedy keskuse au-tasu, nimetas president Bush sind „erakordselt nägu-saks, sundimatult võluvaks ja tohutult andekaks“. Kas oli raske tal kätt suruda?

[REDFORD] See oli raske, aga pidin seda tegema. Mind veendi, et see on poliitikast kõrgem austusavaldus ja ma ütlesin, et kui asi on selles, siis olgu pealegi. Tahtsin, et mu pere ning esmajooned lapsed ja lapselapsed võiksid näha, kuidas Valge Maja toimib. Ja nad said kõigele pihta.

[PLAYBOY] Mis toimus?

[REDFORD] See, mida tol õhtul nägime, oli meeliavardav. Kohal olid juhid, kes on avalikkuse ees vihavaenlased. Aga samal hetkel, kui ukseid pidulikuks õhtusöögiks suleti, kadusid vihased pilgud ning kohal oli üks suur ja õnnelik perekond. Condoleezza Rice oli nii armas ja lahke, ta naeratas kõigile. Mina mõtlesin, kui veider see on. Siis nägin endist vabariiklaste senaatorit Bill Fristi laudade vahel looklemas. Ta läks Ted Kennedy juurde, asus masseerima ta õlgu ja nad naersid, nagu oleksid maailma ammuseimad sõbrad. Kõik kõkutasid naerda ja mina ütlesin: „Nii et see tõesti ongi mäng.“ Nad peavad avalikkuse ees ütlema, et mina esindan seda ja seda platvormi, aga tegelikult on see täielik jama.

[PLAYBOY] Kas sa pole mõelnud kuberner Schwarzeneggeri eeskujul poliitikasse minna?

[REDFORD] Kõik filmid, mis ma poliitikast teen, kannavad mõtet, et poliitikuks olemine sunnib sind kompromissidele. Su käed on seotud. Ja ma ei taha sellisesse olukorda sattuda. Kaotasin huvi poliitikasse mineku vastu siis, kui oli Watergate'i sissemurdmine. Reklaamisin filmi „Kandidaat“ ning tegin George McGovernit ja paari teise kandidaadiga raudteejaamade rongituuri. Tahtsin näidata, et mina suudan niimoodi äratada rohkemate inimeste tähelepanu. Ja nii läkski. Nemad meelitaksid kohale 300–400 inimest, mina 3000–4000. Mina ütleksin rahvale: „Aitäh, et tulite. Mu sõbrad ameeriklased, tahtsin teile vaid öelda, et mul pole teile midagi tarka öelda.“ Ja nad huilgaksid rõõmust.

[PLAYBOY] Kas see on märk progressist, et paljud Hollywoodi staarid saavad nüüd esilinastustele Toyota Priustes, mitte limusiinides?

[REDFORD] Ausalt öeldes see hirmutab mind. Keskkonnakaitse pole selleks, et teha trendikaid avaldusi. Selles on midagi pealiskaudset. Kõigi meokate meeste puhul jääb üle loota, et see pole ainult reklaam, sest inimesed väsisid sellest ja lähevad edasi. Ei saa öelda, et poleks progressi. Muutunud on raha. Rahvas on üles ärganud ja ostab rohe-

ROBERT REDFORD

- > Sündinud 18. augustil 1936.
- > USA filminäitleja ja režissöör.
- > Filmiroll: läbimurdefilm „Butch Cassidy ja Sundance Kid“, „Tüssamine“, „Suur Gatsby“, „Minu Aafrika“ jt.
- > Režissööridebüüdi tegi filmiga „Tavalised inimesed“, mis pälvis 1981. aastal Oscari.
- > Võitis filmiga „Jõgi voolab“ Kuldgloobuse.
- > Kandideeris filmidega „Televiktoriin“ ja „Hobulauseja“ parima režissööri Oscarile.
- > Rajas 1980. aastal Sundance'i Instituudi.
- > Kolm last Lola Van Wageneniga.

list mõtteviisi. Korporatiivne Ameerika ütleb lõpuks, et sa võid ühtaegu toota kasumit ja olla keskkonnateadlik. Olen seda oodanud 1960. aastatest. Seda, mida teeb Al Gore, poleks saanud juhtuda ilma korporatiivse rahata. Kahjuks pidid selle juhtumiseks suurenema globaalsed ohud. Nüüd ei piisa meil enam sellest, et näitame staare hübriidautodes ja puuvillas. Meil on vaja rohkem rahastamist. Me vajame uusi rohelisi tehnoloogiaid ja reaalseid tegusid.

[PLAYBOY] Kui roheline oled sa ise?

[REDFORD] Ma pole äärmuslik, kuid sõidan hübriidautoga. Oma kodus Utah's olen ma 1975. aastast kasutanud päiksekütet ja tuulegeneraatoreid. Teen jalgsimatku ning sõidan jalgratta ja hobustega nii palju, kui suudan. Aga pean tunnistama, et mulle meeldivad kiired autod.

[PLAYBOY] Kuidas sa seda õigustad?

[REDFORD] Võtan süü omaks. See on minu poolt silmakirjalik ja nõrk. Me teeme, mis suudame. Ma olen alati armastanud kiirust. Mulle on alati meeldinud sirged teelõigud, kus saan end oma Porsches vabaks lasta. Rohkem ma ei ütle.

[PLAYBOY] On sind kunagi kinni peetud?

[REDFORD] (Naerab kavalalt.) See on see huvitav asi. Uhasin ükskord läbi indiaani reservaatide New Mexicosse ning reservaadid politseil läks trahvikviitungiga kaua aega. Vaatasin peeglisse ja koht kubises politseiautodest. Arvan, et kohale saabus ka kogu apatside hõim ja nad kõik tahtsid minuga pildistada, viimane kui üks.

[PLAYBOY] Millal sellised asjad sinuga juhtuma hakkasid?

[REDFORD] Elu läks raskeks siis, kui tegin 1963. aastal Broadwayl tükki „Paljajalu pargis“. Enne seda elasin üsna anonüümset elu. Ühel päeval New Yorgis oli mul asja ühte läänekalda hoonesse ja mõned meditsiinikooli tudengid erutusid mu sealviibimise peale. Keegi tuli üles ja ütles: „Meditsiiniõied on endast väljas. Sul tuleb keldri kaudu väljuda.“ Mäletan, kuidas olin seal all ja kuulsin ülal kõmisevaid samme. Läksin tänavale ja seal seisis ödede müür! Nad tahtsid mind tükkideks rebida. Nad kiskusid mind juustest ja riietest. Kui poleks olnud abivalmis taksojuhti, oleksid öed mu sealsamas tükkideks rebinud.

[PLAYBOY] Milline oli Robert Redford neil päevil? Käisid sa väljas Elvise ja teiste selliste kuttidega?

[REDFORD] Ma olingi omamoodi Elvis. See oli täielik hullumeelsus. Kui raha hakkas tulema, võisin ma teha, mida iganes tahtsin. Võisin lisaks korterile New Yorgis soetada maja Connecticutis. Võisime hetkemeeleolu ajel sõita Kariibi merele või lõunatada igal öhtul luksusrestoranis.

[PLAYBOY] Kas alkohol ja narkootikumid valmistasid sulle probleeme?

[REDFORD] Ei. Ma proovisin kõike, kuid ei pidanud kunagi nendega võitlema. Minu jaoks oli see väga huvitav aeg. Tegin, mida tahtsin. Inimesed räägivad 70ndatest. Ma elasin lihtsalt oma elu. Võisin teha filme, mis jäid peavoolust kõrvale, näiteks „Downhill Racer“, „Jeremiah Johnson“ ja „Kondori kolm päeva“ ning neid finantseerisid populaarsed filmid nagu „Suur Gatsby“. Aga edul oli varjukul, mida ma ei osanud isegi aimata.

[PLAYBOY] Nagu varitsejad?

[REDFORD] Varitsejad, inimesed, kes jälitavad ja luuravad sind põõsastest. Pidasime ükskord mu sünnipäeva mu maavalduses Utah's ja ühtäkki ronis puu otsast alla mingi naine. Ta oli ihualasti, käes kook, ja kõndis maja suunas.

Nad viisid ta minema, aga mingi tüdruk oli seal alati. Ma ei kujuta ette, kuidas kannatavad seda välja noorema põlve näitlejad nagu Brad Pitt ja Tom Cruise, sest praegu on see palju intensiivsem.

[PLAYBOY] Tunned sa end vanana?

[REDFORD] Loodetavasti ei kõla see võltsilt, aga ma ei mõtle vanusest. On huvitav, et teised mõtlevad. Märkasin, et mingist hetkest hakati mind seostama mu vanusega: „Blond 52-aastane näitleja Robert Redford.“ Imestasin, mis vahet seal on? Ilmselgelt suur vahe.

[PLAYBOY] Mõned väidavad, et oled lasknud teha ilulõikusi.

[REDFORD] Ei. No vaata mind! (Naerab.) Mulle ei meeldi ilulõikusega kaasnev pingul väljanägemine. See on üks põhjus, miks mulle meeldivad Euroopa filmid. Seal näeb päris nägusid. On kurb, et tunneme oma kultuuris sellist survet säilitada igaveseks üks väljanägemine. Mind on õnnistatud hea välimusega ja sellega, et nooruslikkus ei kao. Aga asi on vaid geenides. Olin pettunud, kui kriitikud hakkasid rääkima mu kortsudest. Mõtlesin, kas nii hakkabi olema? Kas mul ei lubata olla inimene? Kas ma ei tohi teha läbi kõiki neid muutusi, mida inimene on teinud aegade algusest saati?

Redford on ümbritsetud nii kaunitest näitlejannadest (pildil koos Jane Fondaga) kui ka andunud austajate hordidest.

[PLAYBOY] Kas sulle pööratakse ikka veel seksuaalset tähelepanu?

[REDFORD] See tähelepanu pole kuhugi kadunud. Ma olen 71 ja omamoodi on see laia spektri tõttu veel suurem. Saan seda inimestelt, kes on minust nii kõvasti nooremad kui ka palju vanemad: murdeealised, vanaemad, vanavanemad. Nüüd see pigem meelkitab kui ajab närvi. Ja see pole enam nii äge, vaid viisakam. Õudseim periood oli tõenäoliselt siis, kui tegin filmi „Siivutu ettepanek“. Püha jumal! Ma ei saanud sammugi astuda, kuulmata lauset „miljon dollarit ühe öö eest su naisega“.

[PLAYBOY] Kas keegi tegi sulle ka konkreetse ettepaneku?

[REDFORD] Jah, tonnide kaupa konkreetseid ettepanekuid. Need tulid posti teel. Allkirjaga. Oleksin võinud sellega raha teha.

Redford tabas oma läbimurdefilmis „Butch Cassidy ja Sundance Kid“ vuntsidega kümnesse.

[PLAYBOY] Kas selline tähelepanu löhkus su 27-aastase abielu su laste emaga Lola van Wageneniga?

[REDFORD] Jah, see oli raske. Sa oled inimene, aga võistled kummitusega. Oled koos inimesega, kellel on teine pool. See kuulsuse värk pole tõeline, aga on samas kõik. Aga ma ei pea väärlikaks arutada mu abielu. Siin pole midagi varjata. Me abiellusime noorelt, 21-aastaselt, ja kuni see kestis, oli kõik hea. Aga inimesed liiguvad eri suundadesse. Ma tahan kaitsta oma perekonda.

[PLAYBOY] Vahetame teemat. Käivad kuulujutud, et oled hea semu Fidel Castroga.

[REDFORD] Ah, Fidel! (Naerab.) Kohtusin Castroga esimest korda 1990. aastal. Gabriel García Márquez tuli minu palvel Sundance'i filmifestivalile, et käivitada töötuba Kuuba režissööridega. Nad smugeldasid oma filmid Kuubast välja ja see oli esimene kord, kui saime Sundance'i Instituudile välismeedia tähelepanu. Hiljem palus Gabo mult vastuteenet, et tuleksin temaga Kuubale. Lendasime tillukese lennukiga Havannasse ja meid majutati imelisse riigihoonesse. Kord pärast keskööd saabusid ootamatult mehed, keda saatis Castro ise. Fidel on osav õrritaja. „Oh, kas sulle meeldib korvpall? Mulle meeldib ka,“ ütles ta. Ta rääkis, et talle meeldib „The Natural“, kuigi mul pole õrna aimugi, kust ta selle koopia hankis. Mingi aja pärast otsustas ta, et me oleme sõbrad ja ütles: „Redford, sa oled hea mees. Ma tahan, et sa oleksid mu külaline Cinco de Mayo paraadil.“ Mõtlesin, et okei, see võib põnev olla. Castro jät-

kas: „Sa istud paraadi ajal minu kõrval tribüünil.“ Ja mina ütlesin: „Oot-oot, pea nüüd, mina nii ei arva!“ Kujutasin juba ette, kuidas see pilt ringi tiirleb.

[PLAYBOY] Kuidas sa tehnikaga hakkama saad? Kas sa surfad veebis ja mängid arvutimänge?

[REDFORD] Ma armastan tehnikat. See teeb elu kergemaks. Aga kui ma vaatan, kuidas inimesed jälgivad oma kaasaskantavaid seadeldisi, tahaksin ma karjuda! Tehnika on röövinud suhtlemisest poeesia. Mulle meeldib kirju kirjutada ja kirju saada. Kirja lõpus tajud sa inimest. Digitaal-sõnumid on side lõpp. Kiirkiri tekitab minus külma tunde. Seetõttu pole mul e-posti.

[PLAYBOY] On see tõsi, et su pere ei ennustanud sulle edu?

[REDFORD] Mu isa ja vanaisa tegid mu elu vahepeal raskeks. Nad olid surmani ehmunud, kui hakkasin tegelema näitlemisega. Mu New Englandist pärit isal oli väga vaene taust. Ta oli väga ettevaatlik ja püüdis ka mind nii kasvata. Ta tahtis, et läheksin Stanfordini ülikooli, leiaksin tavalise töö ja hakkaksin äri ajama.

[PLAYBOY] Mida su pere sulle lisaks tagasihoidlikkusele veel õpetas?

[REDFORD] Kolmandas klassis oli mul sõbratar Lois Levinson. Ühel päeval märkasin ma, et kooli ümber on kära – keegi oli juut. Ma ei taibanud, mis toimub. Kuulsin sõnu nagu itsked jne. Toimus midagi halba ja see oli seotud juudiks olemisega. Ühel päeval tõusis Lois klassis püsti ja ütles: „Minu nimi on Lois Levinson ja ma olen juut.“ Ja mina mõtlesin – Lois on üks neist! Issand jumal, miks ta seda teeb? „Ja ma olen selle üle uhke,“ lisas tema. See oli väga vapper ja väga segadusse ajav. Nii et ma jooksin koju ja ütlesin lõunasöögilauas: „Kes mina olen?“ Isa küsis, mis mõttes. Ma vastasin: „Täna tõusis Lois Levinson püsti ja ütles, et ta on juut. Kes mina olen?“ Isa vastas: „Sa oled juut.“ Mina küsisin: „Mida?“ Mõtlesin, et mu elu on läbi. Ema halas: „Charlie, Charlie!“ Ja isa ütles: „Ei, ta peaks seda teadma.“ Ma olin omadega läbi. Mu isal oli õel huumorimeel. Jooksin oma tuppa ja olin seal mõnda aega, kuni ta tuli ja ütles: „Ma ütlesin seda sulle selleks, et sa aru saaksid.“ See mõjutas mind tohutult. Pärast seda kaitseisin ma kõiki neid, kes sattusid samalaadsesse olukorda.

[PLAYBOY] Kas sa usud elusse pärast surma?

[REDFORD] Ma pole selles kindel. Olen uurinud piisavalt iga religiooni, mõnda väga sügavuti, ning tean, et puudub üks kindel filosoofia, mis mind rahuldaks. Probleeme ei saa lahendada ühesuguse mõtlemisega. Äärmisel juhul juhib mind loodus. Seal on minu vaimsus. Ma ei usu organiseeritud religiooni, sest ma ei arva, et inimesi tuleks organiseerida selle järgi, kuidas nad mõtlevad ja millesse usuvad. Kui keegi usub, et Jumal räägib temaga, siis on häda käes. Kui Jumal räägib presidendiga, siis ajab ta vist jama, sest administratsiooni käitumine ei jäta just eriti vaimset muljet.

Mõtlen sageli, et mu elu on justkui üks teekond ahast maailmaruumist palju avaramasse. Kasvasin üles Los Angelese töölisklassi hulgas, ilma luksuse ja meelelahutusega. Ma häbenesin, kui inimesed mulle koju külla tulid. Sind hinnatakse selle järgi ja seetõttu püüad sa kasutada iga võimalust, mille oled saanud tänu oma oskustele. Mina näitlesin mõnda aega ja püüdsin siis seda oskust arendada. Teater viis televisiooni ja produtseerimiseni, mis viis mu omakorda Sundance'ini. See kõik on osa seiklusest, mida olen lapsest saati otsinud. Kas elu pärast surma on olemas? Nii palju kui mina tean, on see siin ainus elu. Sellest tuleb kinni haarata.

Kontuur Leo Burnett

Võtame mõnuga!

Euroopat ühendab jalgpall

Tavaliste inimeste Euroopa Liit pole mitte ühisraha, avatud piirid ja kohalikke olusid eiravad segased seadused, vaid jalgpall. Juunis toimuv vuti-EM on suurim Vana Maailma ühendav sündmus.

Juunis toimuv jalgpalli-EM on suurim meie kontinenti ühendav sündmus. Igapäevaelu tasandil ei liida ükski muu sündmus Vana Maailma inimesi sedavõrd, kui suudab seda vuti-EM. Väide tundub ülbe ja plakatlik. Aga eks proovige seda ümber lükata!

Kui otsida ainsat sõna, mis väljendaks kõige paremini Euroopa ühtsust, maanduksime lõpuks ikkagi sõna „jalgpall” juures. Iga muu väljend mis tahes eluvaldkonnast

sisaldaks lisaks voorustele ka vastuolusid ja peaksime ta lõpuks kõrvale heitma. Jalgpall võib sel konkursil leida vihaseid vastaseid, aga tema ühisosa osutuks ikkagi kõige suuremaks.

Tavalist eestlast ei huvita, milliste probleemidega rähkleb lätlane. Kui palju läheb sakslasele korda, millist parteid valib inglane? Kui palju teame Hollandi kirjandusest või Tšehhi filmikunstist? Kui suur on Portugali majanduskasv? Kes on Hispaania teatri suurkujud?

Hoopis teine asi on siis, kui Läti pääseb jalgpalli EM-finaalturniirile, kui jutuks on Inglismaa või Hispaania vutimeistrivõistluste tabeliseis ning Hollandi, Tšehhi või Portugali tähtmängijate käekäik.

Tekst: Indrek Schwede / Jalka
Fotod: Corbis

Kus on naise koht:
platsil või tribüünil,
selles on küsimus.

Portugali
meeskonna fänn
ja prantslaste
poolehoidja
möödavad rammu
enne 2006. aasta
maailmakarika
poolfinaali.

HUVI TIPPLIIGADE JA TIPPMÄNGIJATE VASTU. Muidugi, eurooplase üks suur huvi on reisimine. Ringi vaadata tahavad nii noored kui ka pensionärid. Aga enamasti ei tulda juba külastatud paika tagasi, vaid tahetakse avastada midagi uut. Reisimise puhul pole tegemist mitte niivõrd huviga konkreetse paiga vastu, kuivõrd vahelduse otsimisega, oma igapäevakeskkonnast plehkupanekuga.

Tony Judt on mullu eesti keeleski ilmunud raamatus „Pärast sõda: Euroopa ajalugu 1945. aastast” tõdenud, et Euroopat ühendab jalgpall. Euroopa suuremate liigade mängu vaatab teleri vahendusel terve kontinent. Omamaised mängijad neis suurliigades istutavad teleri ette paljud

Mäng ilma deko-
reeritud pealtvaa-
tajaskonnata pole
õige asi.

KUS ON ENIM JALGPALLUREID?

Kõigis 16 EM-finaalturniirile pääsenud riigis on jalgpall populaarseim ala (võib-olla kõigutab Rootsis vuti trooni jäähoki). Samas erineb suuresti registreeritud jalgpallurite suhtarv võrreldes riigi elanikkonnaga. Riigi rahvaarvu järel on esitatud jalgpallurite protsent elanikkonnast.

 elanike arv
neist jalgpallureid

Märkus: finaaltturniirile pääsenuist parima protsendiga Austria on Euroopas viien-dal kohal. Eespool on Fääri saared (12,46%), Norra (9,73), Taani (8,94) ja Slovakkia (7,83). Eesti on Euroopa 53 liikmesriigi seas 40. kohal (0,71%). Seega eespool kahest finaaltturniirile pääsenud riigist!

väikerahvad. Jalgpall on võimalus, kuidas väikesed saavad olla osalised suurte mängus. Milleks ei küüni rahvuskoon-dis, seda võib saavutada üks andekas ja superhea jalgpallur, kes ohustab iga nädal väravaid Euroopa suurtel väljakutel. Kuna Euroopa viies tippliigas (Inglismaa, Hispaania, Itaalia, Saksamaa, Prantsusmaa) mängib pallureid pea-aegu igast Euroopa riigist, kujutab iga nädalalõpp endast omalaadset Euroopa Liitu.

Jalgpall on kirklik mäng, milles leidub ka negatiivseid emotsioone. Jalgpalli on üle maailma kanaliseeritud väga palju rahvuslikke, usulisi, regionaalseid ja eriti varasematel aastatel isegi seiuslikke vastuolusid. Selles mõttes peegeldab ta elu ennast. Enamasti suudab jalgpall need konfliktid staadionil maandada, etendades sotsiaalse piksevarda rolli.

NAISED TRÜGIVAD ESIRITTA. Staadionil leidub nii vaimukaid ütlemissi ja loosungeid, vastaste pilamist ja kohtuniku halvustamist kui ka siiraid ja südamlikke hetki. Kui endine Manchester Unitedi prantslasest tähtmängija Eric Cantona aukülasena Old Traffordi staadionile ilmub, lasevad fännid kõlada „Marseljeesil“. Ei mingeid vihjeid konnaõgijatele! Seesama publik skandeerib „Argentina! Argentina!“, kui tema meeskonna argentiinlasest ründaja Carlos Tévez platsil millegi väljapaistvaga hakkama saab – ei jälgegi kahe maa relvastatud konfliktist Falklandi saarte pärast läinud sajandi viimasel veerandil.

Eesti kontekstis võib senine jutt tunduda meestekeskse, aga ta on seda aina vähem. Maailma ainsas superrisigis USA-s oli sajandivahetusel 7 miljonit registreeritud naisjalgpallurit – rohkem kui on elanikke 29 UEFA liikmesrii-

AITAB
KÄEGA
LÖÖNLISEST!

Suvi on ideaalne aeg vanainimeste asja ajamiseks.
Küsi isiklikku Pensioniplaani lähimast SEB kontorist.
Vaata lisa seb.ee/pension või helista 66 55 100.

SEB

Naised tulvavad vutiväljakule.
USA ja Norra mäng Algarve Cupil
Portugalis tänavu märtsis.

gis! 4,6 miljoni elanikuga Norras mängib vutti rohkem naisi, kui Eestis leidub registreeritud jalgpallureid – 15 500! Ja neile naistele lisandub 83 000 norra tüdrukut! Taanis mängib jalkat 57 000 naist ja 45 000 tüdrukut.

Kuigi Eesti jääb maha absoluutarvudes, on kiire jalgpallistumine jätanud kaugele seljataha traditsioonilised sportmängud. Sel aastal mängib Eesti täiskasvanute jalgpallimeistrivõistlustel 18 naiskonda – 8 meistri- ja 10 esiliigas. Lisaks noored. Mis tähendab, et jalgpall pole Eesti naisele enam võõras. Näiteks Eesti naiste korvpalli meistriliigas osales tänavu 6, võrkpallimeistrivõistlustel 7 ja käsipallimeistrivõistlustel 4 täiskasvanute naiskonda. Nii võime väita, et pigem jäävad Eesti naisele võõraks kolm viimati mainitud ala. Eesti naiste jalgpall ei hiilga aga ainult kvantiteedi, vaid ka edukusega. Meie naiste koondis on viimase viie aasta jooksul tulnud neli korda Balti meistriks. Klubide ülevõim Balti liigas on kahel viimasel aastal olnud mäekõrgune – mullu pääses nelja parema hulka kolm Eesti naiskonda ja tuli ka võit. Tänavu on kaheksa parima hulgas kolm meie klubi.

IGA NÄDAL TARTU MARATON. Kiired muutused pole toimunud üksnes Eesti naiste ja tüdrukute seas. Teisenenud on ka poiste eelistused. Kas teie tutvusringkonnas on ainsatki perekonda, kus laps(ed) ei käiks jalkatreennis?

Tänavu mängib Eesti täiskasvanute meistrivõistluste viies (!) liigas 148 meeskonda. Hooajal

Taani fännid ootamas Madridis
jalgpalli EMI kvalifikatsioonimän-
gu Hispaania ja Taani vahel.

1996/1997, kui Mart Poom sõlmis lepingu Premierशि-
pi klubiga Derby County, oli see arv 100 võrra
väiksem. Meie jalgpallimeistrivõistlustel osaleb
igal nädalavahetusel kõikide liigade ning mees-
te-naiste peale kokku umbes 2460 jalgpallurit.
Nagu vutliidu peasekretär, endine suusataja
Tõnu Sirel on tabavalt öelnud – Eesti jalgpallis
toimub igal nädalavahetusel üks Tartu maraton.
Ja nii aprillist oktoobrini.

See näitab, et Eesti on edukalt ühinenud
tegeliku Euroopa Liiduga – et leida oma koht
Vana Maa ilma jalgpallikaardil. Kuigi muutu-
sed viimase 15 aasta jooksul on olnud kiired,
ootavad kõige suuremad meid ees. Tendents
eelistada jalgpalli teistele aladele süveneb
Eesti poiste ja tüdrukute seas veelgi. Jal-
pallitauastaga perede osakaal tõuseb. Kui

varem said lapsed tõuke vutitreanni mi-
nekuks eelkõige isadelt, siis hilje-
malt kümne aasta pärast jõuavad
treeningule need algajad, kelle
ema on endine jalgpallur. Samal
ajal saavad neist samadest
noortest emadest-isadest edu-
kad firmajuhid ja otsustajad
mõjukate ettevõtete juhtkon-
nas. Nad jõuavad omavalit-
suste liidrite hulka. Jalgpalli
hakkab voolama senisest
rohkem sponsorraha.

Aina suurenev po-
pulaarsus ja ühiskond-
lik hool, kvaliteetne
treeneritöö ja ma-
janduslik toetus viib
Eestigi lõpuks EM-fi-
naalturniirile. Sinna,
kuhu korra on juba
jõudnud Läti ja kuhu
selle aasta juunis
vaatab terve Eu-
roopa – tavaliste
inimeste Euroopa
ühendus.

**Jalgpallihaigus on
juba pealiskaudsel
vaatlemisel kergesti
tuvastatav.**

A vibrant, high-contrast photograph featuring a man in a bright blue shirt pouring water from a metal shaker into a glass. The water is captured mid-pour, creating a dynamic splash. In the foreground, a woman with red lipstick and sunglasses lies back with her mouth open, as if about to drink. The background is a deep blue with hanging beaded decorations. A black text box is overlaid on the left side of the image.

Tuletõrjuja unistus

1/3 Perrier
2/3 Perrier

Sportlik tulesäde

Taškendis sündinud, kuid kuus aastat tagasi koos vanematega Eestisse kolinud **Kristina Petina** (20) on vastne tudeng, kes valis oma eriala ehitajast isa ning venna mõjul. Euroõlikoolis sisekujundust õppiv neiu usub, et saaks oma korteri remondiga vabalt hakkama.

„Disain on põnev eriala, mis annab fantaasiale vaba voli. Tühjade seintega ruumidest on võimalik imesid teha.“

Oma ehtsaiselikkusest olemusest hoolimata on Kristina tegija mitmes traditsiooniliselt mehisemaks peetud eluvaldkonnas. Kui vaja, püsib aktiivse näitsiku peos nii pintsel kui ka pahtli labidas ning tänu kunagisele džuudoharrastusele pole probleem mees vajaduse korral osava võttega seljatada. Sõna otseses mõttes.

„Nooremana tegelesin palju ka ujumisega, sest mu tädi on Taškendis üsna tuntud meisterujuja,“ paljastab ta veel üha oma suurepärase vormi saladustest.

Oma sportlikust taustast hoolimata hoidis Kristina golfikeppi käes esimest korda elus PLAYBOY fotoseeria tarvis. Siiani on ta eelistanud pallimänge, mis aitavad rahutul kehal paremini energiat maandada.

Fotod: **Lifebeach**

Stiil: **Tairi Morozov**

Meik ja soeng: **Margit Soosaar**

Riietud: **Naomi** ja **Bereshka**

Täname: **Tallinna Golfklubi, Niitvälja**

KRISTINA PETINA

- > **Sündinud** 30. septembril 1987 Taškendis.
- > **Elab** Tallinnas.
- > **Õpib** Euroülikoolis.
- > **Hobid:** tantsimine, keeled, muusika.

Mida teeksid, kui sul oleks rohkem vaba aega?

Tegeleksin loomadega, ma armastan neid väga.

Mis muudab sinu meelest naise seksikaks?

Enesekindlus oma välimuse suhtes.

Aga mehe?

Sihikindlus ja see, et tegemist on tugeva isiksusega.

Milline näeks välja sinu ideaalne õhtu?

Kindlasti kuuluksid sellesse massaaž ja seks...

Mis sind käima tõmbab?

Avatud ja elurõõmsad inimesed, kes otse silma vaatavad.

Mis sulle vastu hakkab?

Kahepalgelisus.

Milline on su lemmiktegevus vabal ajal?

Seks, seks ja veel kord seks!

Milline inimene sa oled?

Energiline, lõbus ja avatud. Heas mõttes kaval... ning mulle meeldib teistele inimestele meeldida!

Rind 90 cm

Talje 60 cm

Puus 90 cm

Pikkus 177 cm

Kaal 54 kg

KAS TAHAD SAADA PLAYBOY KUU KAUNITARIKS EHK PLAYMATE'IKS? Kui oled vähemalt 18-aastane, saada meile oma uuemad portreed ja aktifotod. Pildid ei pea olema professionaalse fotograafi tehtud. Pane kirja ka oma pikkus, kehakaal ja rinnaümbermõõt, tegevusala ja hobid. Kindlasti lisa kontakttelefoni number. Täida kandidaadiankeet Internetis aadressil <http://www.playboy.ee/poseeri/> või saada e-kiri playboy@playboy.ee.

PLAYBOY

2008 JUUNI KAUNITAR KRISTINA PETINA

Kristina

JUUNI 2008

1^P **2^E** **3^T** **4^K** **5^N** **6^R** **7^L** **8^P** **9^E** **10^T** **11^K** **12^N** **13^R** **14^L** **15^P** **16^E** **17^T** **18^K** **19^N** **20^R** **21^L** **22^P** **23^E** **24^T** **25^K** **26^N** **27^R** **28^L** **29^P** **30^E**

Kaks blondiini saavad kokku. Üks ütleb teisele:

„Miks kõik arvavad, et me lollid oleme? See pole ju nii! Ütle mulle, kallis, kui palju teeb näiteks kuus korda kaheksa?“
„Ära hakka peale, need on ju täiesti erinevad numbrid!“

☺ ☺ ☺

„Dispetšer, siin lennuk liinil Tallinn-Stockholm! Meie kütusevaru on nullis!

„Issand halasta, kus te asute?!“
„Kolmandas angaaris, neljandal platsil.“

☺ ☺ ☺

Naine tuleb koju ja leiab eest mehe, kes koorib seinalt hoolikalt tapeeti:

„Kui tore, viimaks ometi otsustasid sa remonti alustada!“
„Ei, hoopis ära kolida.“

☺ ☺ ☺

Kukk veeretab kanalasse jaanalinnumuna ja ütleb:

„Ei tahaks teid kritiseerida, mu armsad daamid, aga palun vaa-dake, kuidas teised töötavad!“

☺ ☺ ☺

„Nii et teie, noormees, olete otsustanud abielluda mu tütre-ga?“

„Jah!“
„Aga olete te kindel, et suudate peret ülal pidada?“
„Noh, ma arvan küll...“
„Palun mõelge hästi järele. Meid on ometigi kuus inimest!“

☺ ☺ ☺

Naine mehele:

„Miks sa eile hommikul kell viis koju tulid?“
„No aga kuhu veel linnas kell viis hommikul minna saab?“

☺ ☺ ☺

„Tere, sooviksin vestelda teie ülemusega!“

„Vabandage, see pole võimalik. Teda pole.“
„Kuidas nii?! Ma nägin teda minuti eest aknal!“
„Ja tema teid ka...“

☺ ☺ ☺

Kell on kolm öösel. Meeleheitel mees taob vastu naabri seina ja karjub:

„Ma lähen kohe hulluks, kui sa, siga, tromboonimängu ei lõpe-ta!“
„Kardan, et oled hiljaks jäänud. Ma lõpetasin mängimise juba kahe tunni eest.“

Mehed omavahel:

„Ega sa pole unustanud, et oled mulle tuhat krooni võlgu?“
„Mis sa nüüd! Elu lõpuni jääb meelde!“

☺ ☺ ☺

Eluliselt tähtis küsimus:

Miks jääb raha lõpuks alles nii palju kuud?

☺ ☺ ☺

„Ma ei saa anda teile viit päeva puhkust, sest siis tuleksid mult nõudma seda ka kõik teised isad, kel viisikud sünnivad!“

☺ ☺ ☺

Sotsioloogide uuringu kohaselt käivad mehed baaris kahel põhjusel:

1. Neil pole naist.
2. Neil on naine.

☺ ☺ ☺

Presidendi tütar hakkab astuma ülikooli. Konkurss on mee-letu – nelikümmend ülikooli ühele kohale.

☺ ☺ ☺

Mille poolest erineb sõber tõelisest sõbrast?

Sõber aitab sul peita raha, tõeline sõber laipa.

☺ ☺ ☺

Sünnitusmajas sündis planeerimata laps. Sünnitust vastu-võtnud arst märkas imiku juures kohe kaht veidrust – esiteks itsitas tüdruk vahetpidamata kahjurõõmsalt, teiseks oli tal üks käsi rusikas. Kui arst lapse rusika lahti kangutas, leidis ta sealt antibeebipilli.

☺ ☺ ☺

Prokurör:

„Süüdistatav pani toime kuriteo, mis torkas silma enneolematu julguse ja fantaasierikkuse poolest.“
„Pole mõtet mind kiita, ma ei tunnista nagunii midagi üles!“

☺ ☺ ☺

„Kus sa olid?“

„Käisin jooksmas.“
„Imelik, miks su T-särk siis kuiv on ja üldse higi järele ei haise?“
„Aga kas sina pesu-masina kohta pisut liiga palju küsimusi ei esita?“

☺ ☺ ☺

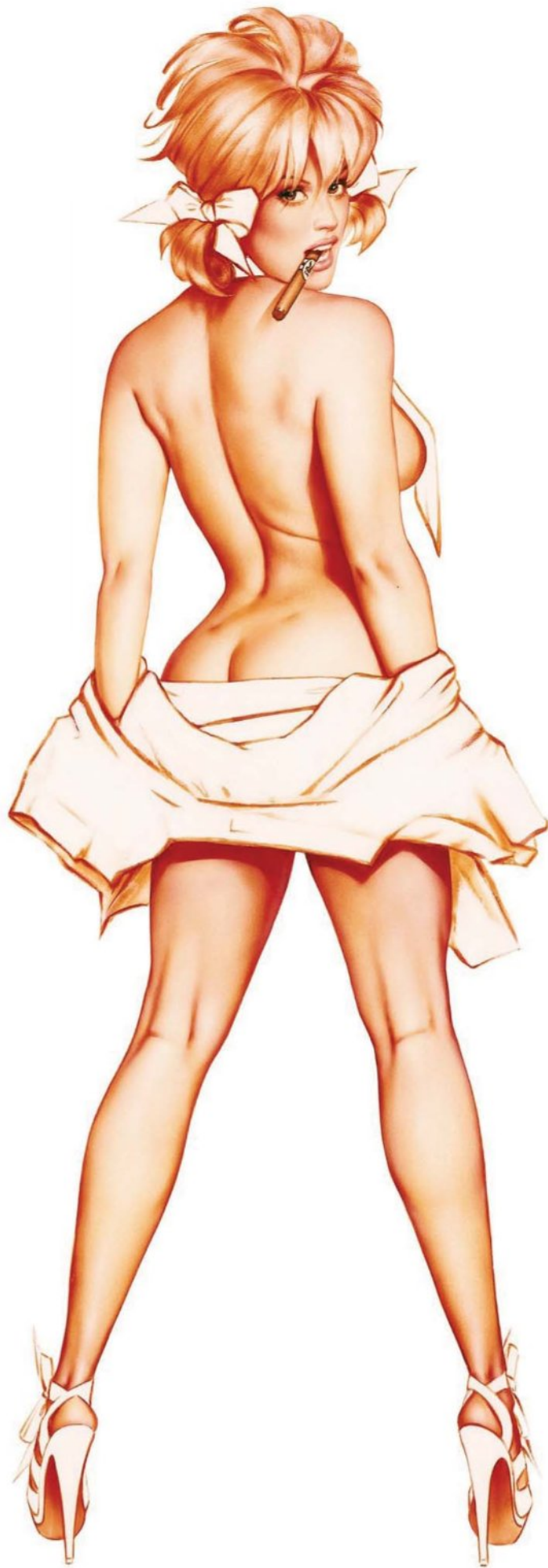
„Kellele sa helistad?“

Ma olen sulle ju öelnud, et sina ei tohi esimesena helistada!“
„Ema, põrgusse head kombed, isale on arsti vaja!“

Andy Neiman

© 2000

„Sul tuld on?“

Makarovi pastoraal

Tekst: Tiina Kruus Fotod: TV3

Kunagine suurkanterdikorraldaja, nüüd põhiliselt Lõuna-Eestis talupidamisele pühendunud Jüri Makarov sukeldub suvisesse muusikaellu. Aga mitte ainult.

1. Juuni tundub Eestis olevat erakordselt kõva muusikakuu. Teiste hulgas esinevad nii Bob Dylan kui ka Def Leppard. Kas Eestis on varsti juba maailma ärahellitatuim muusikapublik?

Eesti on sattunud tavalise kapitalistliku olusvõitluse keskmesse, kus võideldakse homse turu nimel. Ameerika konglomeraat Live Nation, kelle koostööpartner on meil BDG, ning Saksa ja Inglise suurfirmad tulevad Baltikumi turule ning üritavad turgu igas sektoris üle ujutada – seda saavad börsiettevõtted endale mõnda aega lubada. Lisaks veel teised siinsed korraldajad, soomlased, lätlased, leedulased – paar-kolm aastat on Eesti firmadel raske, aga minu arust väga põnev aeg.

2. Kas tänavune pungil kontserdisuvi on erandlik või jätkub esinejatelaviin samas vaimus ka edaspidi?
Publikuna loodaksin, et jätkub. Tegelikult vist mitte.

3. Milline näib sulle tosinkond aastat hiljem kunagise Rock Summeri mõju?

Inimesele on omane tahta rohkem kui võimalik, üha suuremaid ja värskemaide artiste – raske on hinnata, milline on Rock Summeri mõju täna. Ilmselt oskavad teised paremini vastata.

4. Mille järgi valid nüüd esinejaid, keda siinsetele lavadele tuua?

Põnevuse järgi. Projekt peab olema minu enda jaoks huvitav, sütitav ja uutmoodi raske. Sama asja enam eriti teha ei taha, see muutuks lihtsalt rutiinseks tööks.

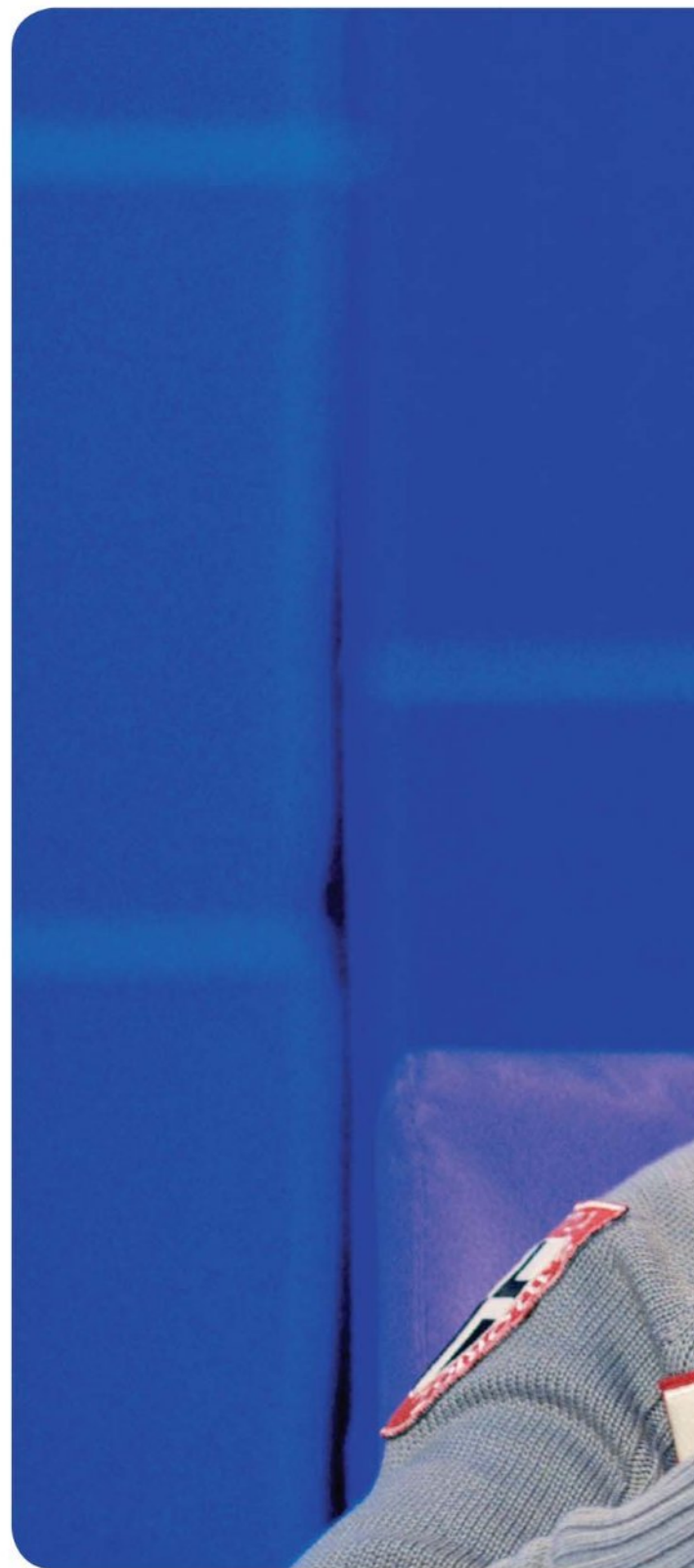
5. Milline on olnud sinu elu popmuusikaalamus?

Pink Floyd Kopenhaagenis, EMF Rock Summeril ja Mike & The Mechanics Londonis. Tänapäevase muusika poole pealt Junkie XL Hollandis Noordeslag Festivalil ja Nirvana Roskildes.

6. Tõid kunagi esimesena siia legendaarse Sex Pistolsi mehe John Lydoni. On sul plaan bänd nüüd augustis üle vaadata?

Muidugi! Johnny on ka ise seda 20 aasta tagust Rock Summeri esinemist meenutanud kui silmade avanemise kontserti raudse eesriide serva peal ja soovinud tagasi tulla.

7. Kellele praegustest siinsetest tegijatest põialt hoiad? Kes võiks jõuda Eesti piiridest kaugemale?

Rulers Of The Deep on tegija, noor Uku Suviste on hea potentsiaaliga laulukirjutaja.

8. Kui tihti käid Eesti esinejate kontsertidel?

- Eriti mitte, sest mind huvitab kontserdi puhul kolm asja:
a) mismoodi artist eesti publiku kätte saab (kui üldse),
b) milline tehnika on kaasa võetud ja mida nad sellega oskavad teha,
c) kuidas nad kontserdi lõpetavad, et inimene tahaks ka nende järgmisele esinemisele tulla.

9. Eestlasi on juba mõnda aega erutanud kultuuriürituste käibemaksu teema. Kui palju mõjutab käibemaks seda, kas teatri- ja kontserdipiletid on keskmisele eestlasele jõukohased?

Euroopa Liidus on enamikes maades kultuuriürituste käibemaks 5–6%. See on normaalne, sest välisartistide puhul maksab korraldaja veel täiendavalt 15% tulumaksu esineja tasult. Pärast Eesti liitumist EL-iga on esinemistasud reeglina samad, mis mujal Euroopas – seega on ka samad piletihinnad. Meie inimese jaoks on need liiga kõrged.

10. Sinu detsembris Eestisse toodava „Ooperi-fantoomi” kohta on väidetud, et see pole ikka see päris, kuna Eesti publikule on tuttavam Andrew Lloyd Webberi versioon. Mida sa selle peale kostad?

„Päris” on ainult muusikali aluseks olnud Leroux’ romaan, kõik teised on ju selle põhjal loodud teisendid. Ivan Jacobs kirjutas oma muusikalise versiooni lihtsalt varem kui Webber või teised heliloojad. New Yorgi muusikal on ainus

Inimesele on omane tahta rohkem kui võimalik, üha suuremaid ja värskemaid artiste.

JÜRI MAKAROV

CV

- > Sündinud 3. aprillil 1959 Tallinnas.
- > Lõpetanud Tallinna 2. keskkooli ja Tallinna Polütehnilise Instituudi majanduse alal.
- > 1975–1988 DJ mitmetes klubides ja Eesti Raadios.
- > 1979–1981 heliinsener Meloodia plaadifirmas.
- > 1986–1996 mitmete eesti bändide (In Spe, Velikije Luki, Singer Vinger, NBS jt) plaadiprodutsent.
- > 1979–1989 erinevate noorte- ja muusikasaadete juht ETVs.
- > 1986 asutas klubi Muusik.
- > 1988–1997 Rock Summeri festivali korraldaja.
- > 1991 asutas firma Makarov Muusik Management.
- > 1992 asutas elektroonikatoodete müügifirma Amusement Trading.
- > 1993 asutas Top-raadio ja rokkklubi Piraat.
- > 1995 asutas telekanali Tipp-TV.
- > Alates 1996 Makarov Muusiku juht.

tean. Pealegi oli koos mõnus seltskond. Kui edaspidi midagi huvitavat pakutakse, siis miks ka mitte.

13. Fonoteekidest leiab nii mõnegi sinu kunagi linti lauldud loo. Millal on neile järke oodata?

Olen mitu korda üritanud plaati salvestama hakata, aga siis tuleb midagi ette – selleks peab lihtsalt aega olema.

14. Sinu isiklikesse ettevõtmistesse mahub peale muusika ka film: oled 1960ndate lõpus – 1970ndate alguses mänginud kahes filmis. Praegu oleks ju sobiv aeg seanconnerylikult stiilseid härrasmehi mängima hakata...

See oleks küll vast hea nali...

15. Millal kavatsed kirjutada oma elulooaamatu?

Praegu on veel nii palju ära teha, et pole sellele mõelnud.

16. Kuidas sinust Otepää talumees sai?

Linnas on palju teesklust ja rahajuttu, sellest kärast sai villand.

17. Mis on praegu sinu kui maamehe suurim väljakutse?

Väljakutse on maal ellu jääda. Muidu aga igakevadine rabelemine: taimede istutamine, lambaaiad, hobusekoplid, küttepude tegemine, maja ehitamine.

18. Mis oskuse peaksid endale juurde õppima?

Õppida tundma looduse hääli ja märke: millal peab külvama, millal lõikama jne.

19. Mis roog tuleb sinu lammaste lihast kõige parem välja?

Lambahautis rohke kaalika ja küüslauguga.

20. Oma tuttavate seas oled tuntud väga hea kokana. On sul kavas oma oskusi ka laiemalt tutvustada?

Naudin kokkamist ja oma sõpru kostitan pidevalt. Korralik söögikoht nõuaks 24 tundi pühendumist – hetkel ma seda veel ei suuda.

Väljakutse on maal ellu jääda.

nn arena-versioon koos võimsa produktsiooni, Broadway lavastaja, orkestri, balletitrupi ning väga heade lauljatega, mis maailmas ringi tuurib. Värskes Muusas on see teema kenasti lahti kirjutatud.

11. Arvestades, et üks „Fantoomi“-muusikal juba mullu siin etendus, miks peaks seda igal aastal vaatama?

Helilooja on teine ja pealekauba oleks huvitav näha, mis Broadwayl pakkuda on. Kui seni ainus Eestis nähtud originaalmuusikal „Mamma Mia“ etendus kahes vaatuses ja kahes pildis, siis selles „The Phantom Of The Opera“ lavastuses on kahe vaatuse jooksul 17 eri dekoratsiooni. Praegu toimub New Yorgis peaosatäitjate casting, kus näiteks Christine'i osale pretendeerib üle 1000 artisti – järelikult näeme neist parimat.

12. Mõni aasta tagasi võis sind näha muusikavideote saates kommenteerija rollis. Millisesse saatesse oleksid praegu nõus minema esinema?

„Hoia ja keela!“ oli muusikasaade ja midagi ma sellest ju

VAJAD PUHASTUST PÄRAST KOLMEKUULIST EEMALOLEKUT SPORDISAALIST?

Lipton® Clear Green ühendab rohelise tee **flavonoidsete** antioksidantide headuse vee puhastava toimega, et aidata Su kehal loomulikult **puhastuda***. Selle suurepärase maitset naudib iga teejooja.

* Vesi aitab eemaldada kehast mürke.

TEA CAN DO THAT.™

Piiramatud võimalused leiad aadressilt www.digireklaam.ee

Kolumnist

Ahto Lobjakas

Kümne aasta eest puudus potentsiaal eesti kogukonna lõhestumiseks. Kannatajaks pooleks oli ida-orientatsioon, millel nagunii negatiivne märk küljes. Sealt võtab mh ka Mart Laar nüüd oma iseenesest õige tähelepaneku, et mõnikord on raskeid, aga vajalikke otsuseid lihtsam teha keerulistes oludes. Aga kõik sõltub sellest, *kui* keerulised on olud.

Praeguse kriisi esimesteks ohvriteks on lääne-orientatsiooni kõige eeskujulikumad õpilased, kes normaalsest Lääne inimestena konverteerisid tööhõive ja palgatõusu laenude abil koheseks heaoluks. Aga Eesti a. D. 2008 ei ole Lääs. Eesti areng on faasis, kus edu võtmeks on endiselt Max Weberi sõnastatud vajadus rahuldusega mitte kiirustada.

Polarisatsioon on vältimatu, küsimus on selles, kuidas sellega toime tulla. Väikese, kõrge haridustasemega avatud ühiskonnana on Eesti heas positsioonis – kuid mitte nii heas, kui aastal 1998. Ajad, mil entsüklopeediamüügiga võinuks varandusi kokku ajada, on möödas. Silmaring aheneb ning koos temaga terve mõistuse tasakaalustav jõud. Oma kõige fundamentaalsemas mõttes kehtivad populaarsed paralleelid Weimari vabariigiga kõigile äsja-vabanenud ühiskondadele – kui vanad struktuurid on hävitatud, toob heaolu langus endaga vältimatult kaasa probleeme masside ja madalate ühiste nimetajatega.

Polarisatsiooni psühholoogia on siin võtmetähtsusega. Pingete peamiseks võitlustandriks saavad „lamavad lasnamäed“ ja J. G. Ballardi austajail tuleb huvitav põli. Kõige juurtetum osa Eesti ühiskonnast on need kümned tuhanded inimesed, kes konjunktuuri ärgitusel kolisid Tallinna ümbruse põldudele. Elu vähem kui tuhandel ruutmeetril, millest viiendik on ehitusalune pind, on naabri kõikenägeva pilgu all eestlase jaoks nagunii katsumus. Ainus treening selleks pärineb Nõukogude aegadest ning viimase kombinatsioon pettumuse ja vaese eluga töötab vabastada rohkesti negatiivset energiat.

Vältimatult tekib tellimus uut sorti poliitilise oopiumi järele, mida taasiseseisvumise ajast domineerinud erakonnad pakkuda ei suuda. Sest neid juhivad halli pintsaku tootemi kummardajaid, kelle edu pandiks on olnud eelmise süsteemi tundmine ja õppimisvõime. Küsimus on nüüd selles, kes tunneb tänast Eestit?

Teise Eesti esimene tulemine

Järgmise aasta-paari jooksul teeb Eesti tahes-tahtmata ajalugu. Eesti peal katsetatakse, kuidas väike, poliitiliselt ja majanduslikult reformi-tippvormi viidud ühiskond tuleb toime taasisenemisega tegelikkuse atmosfääri pärast seda, kui välised konjunktuuri-*booster*'id on ära kukkunud.

Eesti pole mõni tavaline katsejänes. Tegemist on Ida-Euroopa kümnest uuest Euroopa Liidu liikmesriigist kõige stiilipuhtama reformijaga, riigiga, kes 17 aastat tagasi oli Nõukogude Liidu koosseisus ja hetkel pistab võrdsena rinda Kesk-Euroopa tippudega. Riigiga, millel teatud nurga alt vaadatuna oli tõesti potentsiaali tõusta ELi viie rikkama sekka. Visionäärist Andrus Ansip unustas küll, et soovunelm pole ainus võimalik stsenaarium.

Kui muidugi imet ei juhtu, siis võib eeldada üsna drastilist poliitilise, majandusliku ja sotsiaalse interjööri ümberkorraldamist. Toimub see kõik teise Eesti esimese tulemise märgi all – mille rikub ära asjaolu, et tulemine leiab aset siis, kui pidu on läbi.

See ongi tuleva majanduskriisi peamine erinevus 1998. aastaga võrreldes. Siis oli Eesti klassivaba ühiskond ja tagasilöögi absorbeeris ühiskondlik solidaarsuskrediit. Praegu seda krediiti pole.

Mõnikord on raskeid, aga vajalikke otsuseid lihtsam teha keerulistes oludes.

Kõrgelt kukkunud Ameerika

Tekst: Jonathan Franklin Fotod: Morten Andersen

Hollywoodi linnake Floridas näib kui tõeline paradiis oma palmipuurivide, täiuslike murulappide ja puhaste randadega ning sõiduteedel sahisevate luksusautodega. Kuid tüüne pealispind peidab enda all jahmatavat kaost. Tuhanded perekonnad peavad juba ette kaotatud lahingut pankadega oma kodu säilitamise nimel. Jonathan Franklin uurib Ameerika unelma purunemist.

„Sa tunned ennast viimase närukaelana. Sa ei taha neilt võtta laulatussõrmuseid, sest nendega on seotud mälestused ja tohutult muud isiklikku,” räägib Michael Bruce tiheda terasvarbade rea tagant. „Aga nad vajavad raha ja seepärast oleme me siin.”

Bruce pakub vaadata mustast sametist juveelialust, mille iga rida mahutab tosinajagu abielusõrmuseid: suurte teemantidega, väikeste teemantidega, stiilseid ja maitsetalagedaid. Neid on kümnete kaupa. „Kui nad on sõrmuse sõrmest võtnud, tabab neid tõeline šokk. See on majanduse kõverpeegel – ja see on räpane.”

Bruce, keda kõik Junioriks kutsuvad, on pandimajapidaja Florida Hollywoodi äärelinnas. Lõuna-Floridas Atlandi rannikul paiknev linn ise on tõeline pärl. „Neil on kergem tõmmata sõrmus sõrmest kui tuua siia muruniitja,” nendib Bruce, kelle sõnul peavad ameeriklased meeleheitlikku võitlust, et maksta oma kodulaene. Nad tulevad pandimajja, et müüa mida iganes – alates muusikaaparatuurist kuni kuldhammasteni oma suus. Kellelgi pole sularaha, võlateated kuhjuvad ja isegi pankade rahavarud näivad ammenduvat. „Pigem loobuda oma sõrmusest kui oma majast,” ütleb Junior.

Juniori pandimaja asub näotu kaubandustänavä ääres, vastakuti üle tee asuva šerifi betoonkindlust meenutava kontoriga. Sellelt 80-ruutmeetriselt äripinnalt kulgeb läbi pidev inimvool, pakkudes panti oma vara, et selle vastu

raha saada. Siia on kuhjunud nii palju tehnikat šikkidest Bose'i kõlaritest Guessi kelladeni, et Junior ei võta seda rohkem vastu.

Ühel kaugemal tänaval kinnitab müüja Alex sedasama: „Varem, kui majandus oli tõusuteel ja väärtpaberiturug püsis, võisid inimesed kulutada. Nüüd pole miski enam endine. Alamklassi tekib rohkem kui keskklassi.” „Kas sa tead, kui palju võtavad pangad hüpoteeki üle? Mu tädi tegeleb kinnisvaraäri ja iga päev on tal uued pangaarestid, inimestel lihtsalt pole piisavalt raha.”

2007. aastal valiti Hollywood Floridas Ameerika aasta linnaks kui USA parim elamiskoht. Nüüd paistab see pigem silma kui kasvava rahanduskriisi kese. Iga tänav Hollywoodis kirendab siltidest „Müüa” või „Avatud uksed”. Mõnel tänaval on riburada viis-kuus maja müügis, enamasti lisamärkustega „Hinnaalandus” või „Panga poolt arestitud”.

Normaalses majandusolukorras ei hakkaks keegi oma naabritele avalikult teatama, et tal pole raha ja et tema maja on arestitud. Praegu kirendavad uksed siltidest „Šerifi hoiatus” või „Viimane hoiatus korteri ülesütlemise kohta”. Kadunud puudlite otsimiskuulutuste asemel on telefonipostid ja liiklusemärgid kaetud käsitsi kirjutatud teadaannetega, põhiliselt anumistega – osta muu maja ära! Üks mees ostis lihtsalt valmisildid „Avatud näitamiseks” ja kritseldas sinna lisaks vaid ühe sõna – odavalt.

Ma võtan kursi odavalt-sildile ja leian väsinud maja Hollywoodi vaikselt äärelinnas, golfiväljakute ja kanali ääres, kus ka rand on suhteliselt lähedal. Omanik on lihtsalt lahkunud, jättes lahti nii maja ees- kui ka tagaukse. Prusakamürgi pakk seisab laual kõrvuti paberitükiga, millel majaomaniku mobiilinumbr. Maja on hüljatud, juhtmed puntras seintelt maas, taimed kringliks kuivanud ja näib, nagu oleks majast lihtsalt loobunud. Ootan terve tunni, aga omanikku ei ilmugi välja.

Abielusõrmuste pantimine ja kodude hülgamine on

majanduslanguse kaks väikest ilmingut – majanduslangus on nüüdseks halvanud Ühendriikide majanduse ja peatunud kogu maailmamajanduse arengu väljavaated.

1995.–2005. aastani kasvas majandus stabiilselt. Hinnad elamubisnises kolmekordistusi valdkonniti. 2005. aasta lõpus saavutas majandus oma tipu. Majahindade tõus aeglustus, peatus ja hakkas seejärel langema. Kortermajade hinnad Hollywoodi ümbruses on langenud 40% ringis. Inimesed, kes ostsid maja 2005.–2007. aastal, võlgnevad nüüd pangale palju rohkem, kui nende maja väärt on. On tekkinud lausa uus sõnavara, et kirjeldada uut olukorda – maja, mille väärtus on väiksem kui laenujääk, on saanud nime „peapealne“ (pea peale pööratud) ja nii elavad terved Ühendriikide kogukonnad ning majandusharud „pea peale pööratuna“.

MILJON ILUSATE SILMADE EEST. Mitte kusagil ei ilmne majandusseis nii dramaatilisel moel kui Lõuna-Floridas. Kui arendajad, spekulandid ja investorid veendusid kinnisvarahindade iga-aastases 20%-lises kasvus, mahutasid nad sellesse oma raha. Pangad löid mesti, pakkudes uudet toodet – dokumendivaba laenu, mis sai tuntuks nime all „No doc’s“. Teenust pakuti „inimesele tänaval“, küsides laenusaaajalt vaid, kui palju ta teenib, kas ta on kunagi varem pankrotistunud ja kui palju raha ta vajab uue maja jaoks.

Hollywoodis investeerisid arendajad, investorid ja tavaliised inimesed kogu oma raha kinnisvarasse. Buum kasvas

Mu 13-aastane poeg oleks võinud laenu saada. Seda kuuldes veendusin, et oleme supis.

paari-kolme aasta jooksul ja siis tõstsid pangad neid kuni 500%, nii et näiteks 800-dollariline kuumakse paisus äkki 4000-dollariliseks.

Majanduslikus kaoses, mis praegu maailma raputab, süüdistatakse suuresti kõnealuste laenude laiaulatuslikku kasutamist. See on viinud praeguse majanduslanguseni, mida nimetatakse ka „ettevalmistatud kollapsiks“.

„Olukord läks pööraseks,“ selgitab Katerina Brosda, 28-aastane venelannast kinnisvaramaakler. „2006. aastal kõndisin ma kaks nädalat ringi, märkmiku vahel 57 tšekki, igaühe väärtus 100 000 dollarit! Iga tšekk oli sissemakse uue korteri eest. Mul oli paar töökaaslast, kes ööbisid väljas telgis, oodates sissepääsu müügiosakonda, et kortereid rabada, ja ma nägin oma silmaga inimesi investeerimisfondide osakute pärast kaklemas.“

Praegu rabeletakse, et end võlgadest päästa. Hollywoodi avalikus raamatukogus on kogu hoidla kohta üksainus tühi riul ja see on finantsabi osakonnas. „Meil ei ole praegu pakku- da ühtki selleteemalist raamatut. Nii- pea, kui midagi tuleb, laenamine kohe välja,“ ütleb hallipäine 60ndates Anthony, kes töötab raamatukogus vaba- tahtlikuna. Ta osutab tühjale riulile: „See on koht, kus see kirjandus peaks olema. Kõik rahandusalased raama- tud ja finantsinfo on majast väljas.“

sedavõrd, et igaüks püüdis sellest bis- nise kasu lõigata – eriti pangad.

„Oli palju kelmust, inimesed vale- tasid oma sissetulekute kohta. Sest mida iganes sa ütlesid, kõik kehtis. Sa nimetasid oma palga, pank andis sulle miljon dollarit ja ütles – mine ja osta maja,“ selgitab Carlos Justo, kinnis- varas 30 aastat töötanud maakler, kes asutas hiljuti firma Rahvusvaheline Sotheby Kinnisvara Miamis. „Mul oli pankurist klient, kes rääkis: „Mu 13-aastane poeg oleks võinud laenu saada.“ Seda kuuldes veendusin, et oleme supis. 13-aastane, kel on haige- kassakaart ja ID-number, võib taotle- da nende alusel miljonit dollarit!“.

Kuna pangad ei teinud mingeid pingutusi, et selgitada välja info tõe- pärasust, võisid taotlejad saada laene, mis on tuntud kui *sub-prime loans* (rämpsilaenud). Need lepingud või- maldasid minimaalseid tagasimakseid

Tippmaakler Carlos Justo sõnul võis Floridas veel hiljuti isegi teismeline miljonilae- nu saada.

Kuigi kõik vastavateemalised raamatud võivad raama- tukogust välja laenutatud olla, ei paista vähimatki infopuu- dust veebilehekülgedel ega blogides. Kohalikud ajalehed on täis viiteid netikülgedele, mis lubavad peatada teie kor- teriostu lepingu kehtivuse ja tagastada deposiidi. Helista- sin neile, soovides teada saada, kas see on tõesti võimalik, et pankrotistunud florialased võivad tagasi saada oma 40 000 dollarit ettemaksu?

„Arendajad lubasid majaostjaile olümpiamõõtmes ujulaid ja import-ehituskive, aga me saime tillukesed basseiniid ja kohalikud tellised,“ nendib advokaat David Phillips. „Varem müüdi fondiosakuid nii kiiresti, et keegi ei kurnud, aga nüüd on olukord muutunud.“

Inimestele, kes on langevate hindade tõttu sattunud väljapääsmatusse olukorda, pakub Phillips eksperdinõu. Viimased kümme aastat töötas ta arendajate heaks, vormistades lepinguid. Nüüd on ta poolt vahetanud, leides palju rohkem tööd, otsides vigu samades lepingutes, mida ta ise oli vormistanud. „Esiialgu oli seda tööd vähe, aga nüüd on asjalood hulluks läinud ja inimesed lausa tulva- vad meie büroodesse.“

Majanduskaos on põhjustanud tõsiasja, et iga Holly- woodi tänavail kohatav inimene on kas kinnisvaraekspert

Kas Eestit ootab Ameerika saatus?

Andres Hall

Uus Maa Kinnisvarakonsultantide OÜ tegevdirektor

USA ja Eesti kinnisvaraturg ja sellega seotud laenu- ja hüpoteekturk erinevad päris palju. USA laenu- ja hüpoteekturk on tingitud n-ö *sub-prime* laenu- ja hüpoteekturk tekitatud väärtus- ja hüpoteekturk nende väärtus- ja hüpoteekturk abil „püramiidskeemi“ ehitamisest. Kuigi Eestis on mõned laenuandjad laenanud inimestele kinnisvara tagatisel tarbimiseks raha, ei ole sellise raha osakaal turul praegu nii märkimisväärne, et avaldada turule kui tervikule katastroofilist mõju. Samuti ei ole kuulda olnud, et Eestis välja antud n-ö rämps- ja hüpoteekturk oleks pakitud võlakirjadeks ning neid siis kõrge reitingu abil investoritele edasi müüdud.

Teisest küljest päästab meid Eesti turu väiksus. Kui USAs kinnisvaraturg langevad, on vähe ostjaid, kes suudaksid vara kokkuostmisega langustrendi peatada. Eesti turu aga on nii väike, et juba praegu teevad suuremad investorid tõsiselt plaane, et turul positsiooni sisse võtta. See avaldab kindlasti mõju kinnisvarahindade languse pidurdumiseks.

Ingrid Mitt

Eesti Panga avalike suhete spetsialist

Suurimaid probleeme USA kinnisvaraturule, majandusele ja kokkuvõttes ka maailma finantsüsteemile on põhjustanud n-ö *sub-prime* laenu- ja hüpoteekturk ehk rämps- ja hüpoteekturk massiline väljaandmine mõne aasta eest. Eesti pankade antavate eluasemelaenu- ja hüpoteekturk ei saa kindlasti samasse kategooriasse liigitada. Eestis tegutsevad pangad on eluasemelaenu- ja hüpoteekturk andmisel lähtunud kliendi maksevõimest ning alati nõudnud ka piisavat tagatist. Siiski on ka Eestis kindlasti neid laenuvõtjaid, kes on hinnanud üle oma võimalusi pikaajaliselt laenu teenindada, kuivõrd Eesti majapidamiste laenuvõtmise kogemus on väga lühiajaline ja vahepealne kiire majanduskasv võis tekitada liiga optimistlikke ootusi. Liigoptimism on raugenud ja raskused avalduvad enamasti neil perioodidel, kui majanduskasv aeglustub. Seetõttu ei ole ootamatu, et laenumaksetega viivitamine on eluasemelaenu- ja hüpoteekturk võtnute hulgas saagenud. Sellele vaatamata on eluasemelaenu- ja hüpoteekturk kvaliteet suhteliselt hea: rohkem kui 60 päeva maksetähtaaja ületanud eluasemelaenu- ja hüpoteekturk moodustasid 2008. aasta märtsi lõpus 0,8 protsenti eluasemelaenu- ja hüpoteekturk kogumahust.

Urmas Tross

Haldurite Koja juhatuse liige

Majanduse jähinemisest annavad märku suurenenud laenu- ja hüpoteekturk intressid, kallinev energia ja toit ning samal ajal palgatõusu pidurdus ja langus, töötajate kokkuhoiud ja koondamised. Hindade jätkuval tõusmisel ei jää pärast liisingute ja laenu- ja hüpoteekturk tasumist midagi muuks tarbeks järele. Hinnatõusu tagajärjena on juba suurenenud kohtutäiturite töökoormus ning hakatud esitama rohkem pankrotiavaldusi. Kui ollakse valmis piirama alkoholi ja tubaka tarbimist, samuti vaba aja veetmise, auto- ja muu kulutusi, on võimalik üle elada ka majanduse jähinemine ilma oma oluliste asjade (elupaiga) kaotuseta. Massilist kodutuks jäämist ei taha ennustada, kuid kui rahakassad ei ole piisavalt täidetud, tuleb nii mõnelgi liisil saada rentnikuks. Hoiatavaid märke on piisavalt, et hakata säästvamalt elama ning muuta oma suhtumist rahakassatäitumisse ja paigutusviisidesse.

Seda juhtub väga sageli. Ajalehest ei loe selle kohta midagi.

või -ohver. „See kõik tuleb saamahimust,” seletab mees tänaval, küünitades välja oma hiiglamaasturi aknast. „George Bush kulutas triljon dollarit Iraagi sõjale, aga kuidas mõjutab see meie lapselaste elu? Ta on tekitamas teist suurt depressiooni.” Takistades liiklust ja eirates hüüdeid tõmmata oma Chevrolet Excursion kõrvale, tunnistab autoomanik, et majanduslangus on kõigutanud tema usku Ameerikasse. „Ma poleks kunagi arvanud, et ameeriklased võiksid seda teha ameeriklastele.”

Siinsamas nurga taga seisab oma 780 000 dollarit maksanud kolme magamistoaga kodu juures Jim Robinson ja suitsetab sigarit. Kui ta tahaks maja müüa, peaks ta hinna umbes 600 000 dollarini alla laskma.

Kirjeldades elamuehitussituatsiooni, näeb Robinson kaugelt tõsisemat majanduskatastroofi. „See maa ei kujuta endast enam tööstusjõudu, me ei tooda terast ja saadide käes on 30% Wall Streetist.” Robinson oma arvukate tätoveeringutega ja lugudega Sudaani tapalagudest on veteran, kes rännanud läbi Kolmanda Maailma nälja-, janu- ja sõjakaose. Nüüd näeb ta neidsamu ilminguid tema armastatud Hollywoodi kuristikku kiskumas. „Need inimesed on täielikus teadmatuses selle kohta, mis toimub nende väikesest kompaktselt maailmast kaugemal, neil pole aimugi, milline jõud majanduslangusel võib olla. Kui toidupood on ühe päeva suletud, satuvad nad paanikasse. Vaadake, mis toimub meil tornaadode ajal! Inimesed lähevad poodidesse ja taplevad leivatüki pärast.”

„Inimesed jätavad oma kodusid. Neli aastat tagasi müüsiime noorpaaridele maju 400 000 dollari eest. Nüüd saavad nad neist lahti ainult 275 000 dollari eest, niisiis lahkuvad nad sealt, olles kaotanud kõik. Seda juhtub väga sageli. Ajalehest ei loe selle kohta midagi,” ütleb Bob Boynce, üks Hollywoodi kinnisvaramaakler. „Nad venitavad sellega kolm-neli kuud, käivad juristi juures, kui saavad seda endale lubada. Siis leiavad odava üürikorteri. Nende võlakasvud võivad olla umbes 4000 dollarit kuus.”

Uus nähtus – vagabundid – on saanud igapäevaseks asjaks. Kõigepealt loobub perekond oma korterisisustusest, seejärel autost. Viimaks saadavad nad oma kodu võtmed pangale tagasi. Hommikuti, kui pangatöötajad posti vastu võtavad, koliseb kirjakest paljude võtmete kõlksumisest üksteise vastu. See on nüüd nii tavaline, et koduomanikud on sellele nimeks andnud „kõlisev post“.

EUROOPLASED TULEVAD MAJU OSTMA. Isegi kohalikel politseinikel on laialdased teadmised kinnisvarakriisist. Kui ma küsin politseinik Lernerilt majahindade kohta, vastab ta nagu arvuti. „Vabaturul müüakse neid maju 86%-ga tavahinnast, oksjonil langeb see 79–83 protsendini,“ ütleb ta. Lerner soovitas mul külastada maakonna šerifit, sest „neil on seal niipalju vara võõrandamisi pankade poolt, et nad korraldavad kolm korda nädalas oksjoneid“.

Kui kohalikel pole raha, siis kes neid ostab? „Karjakau- pa tuleb välismaalasi. 80% inimestest, kes meie bürosse jõuavad, on Inglismaalt, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Itaaliast. Langevate hindade ja odava dollari tõttu saavad nad siin osta poolmuidu – ja kes ei tahaks siin elada?“ ütleb kohalik kinnisvaramaakler Paul Merlesena, kes märgib, et mõned esimesed majad müüdi äsja oksjonil 240 000 dollari eest. „Möödunud aastal läksid nad kaubaks 660 000 dollari eest.“

Majanduslangus Florida Hollywoodi palmivarjulistel tänavatel on silmanähtav igähele. „Tere tulemast Hollywoodi!“ sildi asemel paistab külastajale esimesena silma erekollane kuulutus, mis torgatud lillepeenrasse. Seal seisab – „Müün teile maja, kui saan raha kohe kätte. 954-294-5420“. Mees, kes sel numbril vastab, on Ricardo Morales, kel on oma veebisait ja kes on kokku kühveldanud varasid veerandist nende tegelikust maksumusest. „Pangad omandavad kinnisvara, mis on hinnatud 240 000 dollarile, aga nüüd, ajutise hinnaalanduse tingimustes, ostavad neid 89 000-ga. See paistab olevat nende praegune

Ameerika uued agulid: luksuslike kortermajade asemel kerkivad treilerilinnakud.

Pandimajapidaja Junior näitab kümneid laulatussõrmuseid, mis sularaha saamiseks pandimajja toodud.

lemmikhind – 89 000, kusjuures me räägime kolme magamistoa ja kahe vannitoaga majadest ilusas kohas. „Pangad lõõgavad hullumeelselt hindu alla.“

Hollywoodi kinnisvaraturu langust on saatnud treileriparklakohtade müügi- ja üürihindade tõus. Hollywoodi muutumises unisest rannalinnast luksuslike kortermajade paradisiiks on nüüd paus. Pole kahtlust, et viie aasta pärast on Hollywood rajal tagasi, kuid praegune olukord paneb isegi treileriparkla paistma võimalusena miljonitele keskklassi perekondadele. Pooleldi naljatades on blogijad postitanud foto tüüpilistest Ameerika treileritest, mis eredaks värvitud, lilledega ümbritsetud ning ritta seatud nagu laste mänguasjad. „Ameerika uued agulid“, nagu blogijad neid nimetavad.

PRÜGIKASTITÖDE. Ameerika pressis on seda eluasemekatastroofi kirjeldatud kui eraldiseisvat sündmuste sarja – ainult üksikud ajakirjanikud uurivad teise suure depressiooni tunnuseid. Et seda fenomeni paremini mõista, ronisin ma ühe Hollywoodi büroo prügikonteinerisse, mis asus väljaspool büroohoonet. Konteineris vedelesid kastitüüpe avamata posti. Mida võib leida tavalise ameeriklase kirjavahetusest?

Esimene kiri oli Land Roverist Isaacile Miamis. 25. märtsi kiri algas „teie võlg Land Rover Capital Groupile on siiani maksmata“. Kiri sisaldas lihtsat formulari, kus oli jäetud ruumi tšeki täidetuna tagasisaatmiseks „kogu võla ulatuses“ – 13 540 dollarit. Isaac ei ava oma posti, sest pole võimalik, et ta suudaks ära maksta 13 000 dollarit.

Teine kiri oli Urile Miamis, kus aeti taga 88 000 dollari suurust võlga. New Yorgi juristid tegid endise pakkumise. Kui Uri paneb vastu tšeki 35 000-le, on võlg sellega makstud. Nad pakkusid kogumaksumusest 55%-list hinnaalandust. Varsti leidsin teised kirjad Urile, kokku veel kümneid tuhandeid dollareid. Uri üksi võlgneb ligi 100 000 dollarit ja inimesed, kes jahivad seda raha, näivad olevat võimetud saavutama isegi seda, et ta avaks oma posti. Korrupta Uri võlg mõne miljoniga ja sa hakkad mõistma selle katastroofi sügavust. See ei ole sedasorti lugu, mida ülipatriootiline Ameerika press oleks valmis uurima. Aga ka selles täiusliku Ameerika linnapildi pisikese nurga ühes konteineris näitavad kõik tõendid, et nii pankade, autofirmade kui ka krediitkaardivõlad aina kuhjuvad.

Ma viibisin Hollywoodis vaid nädala, aga jõudsin armuda vaikesesse tänavatesse ja papagoide kriiskamisse, mis on sageli kõige valjem hää umbuskonnas. Jalgrattarajad on puhtaks pühitud ja avalik raamatukogu on suurejooneline ehitis täis kõige mitmekesisemat lugemisvara. Kui lahkusin Hollywoodist, jäi mind kummistama pandimaja. Abielusõrmused – Ameerika unelma purunenud lõpp. „Inimesed tulevad siia ja tahavad raha, nad ei kuluta midagi. Nad tõesti ei tee seda, sest meie väljamüügid on olematud,“ ütles Junior, „Välja arvatud üks asi – golfivarus- tus müüb. See on hullumeelne – golfivarus, millest võiks arvata, et see on viimane, mida inimesed tahaksid või vajaksid. Nähtavasti ei ole neil tööd, nii- siis lähevad nad väljakule.“

FILMIDE „KUUES MEEL“, „MÄRGID“ JA „KÜLA“ LAVASTAJALT!

M. NIGHT SHYAMALANI FILM

MARK WAHLBERG

AEG ON KÄES...

ALATES REEDEST, 13. JUUNIST

Kohad kahele

Marko Kaldur

Rännuämblik ja reisikirjanik
www.markokaldur.com

Suvel lähevad naised lausa pööraseks ja nõuavad, et nendega ilusas kohas midagi ilusalt tehtaks. Nad ei nõua võimatut - siinsamas Eestis leiab piisavalt pelgupaiku, kuhu nädalalõpuks kallim kaenlas maanduda.

ROMANTILISED LOSSID JA MAALILISED MÕISAD. Neile, kes peavad lugu mugavusest ja tippteenindusest, annab tõhusaima romantikadoosi mõni renoveeritud aadlihoone, kuhu on rajatud kvaliteetne majutus- ja toitlustusasutus.

Kalvi loss põhjarannikul kuulub Eesti mõisaarhitektuuri pärlite hulka.

Majesteetlik maakividest ehitis pankranniku veerel on kujunenud üheks iluotsijate meelispaigaks – luksuslik hotell koos veekeskuse ja paljude lisaatraktsioonidega pakub tegevust mitmeks puhkusepäevaks.

Uhke lossihoone on taastatud pea algupärasel kujul, isegi mööbel pärineb paljuski seal elanud aadliperekonna varanduse seast. Merepoolselt terrassilt leiab valgustatud purskkaevudega basseini, mida ümbritsevad pingid ja skulptuurid. Seal on õhtusel ajal õdus istuda ning imetleda päikeseloojangut merel kuni pimeduse saabumiseni, mil ainsateks valgusallikateks jäävad valgustatud veejoad ja lossiaknad. Kalvi lossi park on risti-rästi täis jalgteid, kus käsikäes jalutada või piknikku pidada.

Läti piiri äärsel kuppelmaastikul paikneb **Taagepera loss**.

Selle skandinaavialiku arhitektuuriga hoone rajamisel olevat legendide järgi osalenud ka trollid ja haldjad. Taagepera mõjub ümbritseva maastiku taustal kuningliku ja uhkena.

Loss sobib oivaliselt paigaks, kus teha kallimale abieluettepanek. Just seal tekib tunne, et kord alguse saanud suhe ei purune ealeski. Abieluettepaneku tegija soovil kaunistatakse lossitorn küünaldega ning armunuile saab osaks eriteenindus. Nõnda ei pea paar millegi pärast muretsema, vaid saab täielikult teineteisele pühenduda.

Muhu saarel ootab vastupandamatu **Pädaste mõis**. Romantikapaketi valinuid ootab majutus privaatsetes Tõllakuuri sviidis ja palju teisi üllatusi, mis muudavad Muhumaal viibimise eriliseks.

Pädaste on tänu mõisaomanik Imre Sooäärele muutunud paigaks, kus saab kogeda nauditavaid maitseelamusi. Gurmaanid leiavad Pädaste menüüst mõndagi huvitavat ja elitaarset, ent ka tagasihoidlikumate roogade austajatel viib sealne toit keele alla.

Kultuurihuvilistelgi ei hakka mõisas puhates igav – pea igal nädalavahetusel toimub midagi huvitavat, millest osa võtta.

Ammende villa Pärnus kuulub Eesti arhitektuuripärlite hulka.

Luksus ja stiil on läbi aegade Ammende villa juurde kuulunud. Valmis villagi ju kaupmees Ammende tütre pul-

VIHJEID ROMANTILISE PUHKEHETKE OTSIJATELE

Kalvi loss: www.kalvi-hotel.com

Taagepera loss: www.taageperaloss.ee

Pädaste mõis: www.padaste.ee

Kohala mõis: www.kohalamois.ee

Altmõisa Külalistemaja: www.altmoisa.ee

Dagen Haus: www.dagen.ee

Kauste Puhkemaja: www.kauste.ee

Metsamoori perepark: www.metsamoor.ee

Turismiinfokeskused: www.goestonia.ee/tik

Riigimetsa Majandamise Keskus: www.rmkk.ee

Avasta Eesti: www.avastaeesti.ee

Pädaste mõis on paarikesele parimaid paiku: oma panuse annavad nii mõnus õhkkond kui ka suurepärane köök.

made pidamiseks, mistõttu selle ehitamisel ja sisekujundamisel ei koonerdatud millegagi.

Praeguseks on Ammende villa omandanud oma algse sära, seal toimub aasta ringi arvukalt elitaarseid üritusi ning Eesti üks esinduslikumaid hotele on ise kujunenud üheks armunute meelispaigaks.

TALUROMANTIKA. Tegutseja-tüüpidele sobivad pigem turismitalud, kus lisaks niisama vedelemisele ja voodimõnude nautimisele saab end ka aktiivselt liigutada. Enne suure suvehooaja algust on veel võimalik leida paiku, mis pole külastajatest tulvil ning kus leiab ka piisavalt võimalusi omaette olla.

Et Eestis on turismitalusid jalaga segada, igal hooajal lisandub uusi ning samal ajal lähevad mõned ka hingusele, siis on kõige mõistlikum küsida kohalike turismitalude kohta värsket infot turismiinfopunktidest.

Nii võib väikesaartelt leida romantilisi kalurimajakesi. Ilusa ilmaga saab mõneski paigas kaluripaadi või kanuuga läbi roostiku libiseda, hommikulindude laulu kuulata või kalale minna.

Turismitaludes pakutakse muidki tegevusi. Veetes kallimaga aega looduses, võib matkata terviseradadel, uurida omapärase taimeestikuga piirkondi, vaadelda linde ja metsloomi ning erakordselt vaikselt ja rahulikult ümbruses lihtsalt puhata.

Kauste puhkemajas Hiiumaal saab ööbida Neitsiaidas, mis peaks sobima eriti neile, kel plaanis peret suurendada. Legendi järgi võivad seal kõik vallalised tüdrukud käima peale saada – nõnda olevat juhtunud isegi ühe kõrges eas vanapiigaga.

Altmõisa Külalistemaja Matsalus paikneb linnuvaatluspiirkondade lähedal. Seal saab nii iseseisvalt looduses rännata kui ka kogenud matkajuhi saatel linnuvaatlusretki ette võtta. Altmõisa Külalistemaja on kuulsust kogunud ka juulikuiste maasikapidudega, mis tutvustavad rannarahva elu-olu, aga annavad võimaluse ka ise maasikatordi konkursil ja hilisemal tordioksjonil osaleda.

Kallimaga läbi metsade ratsutades võib otsekui läbi mängida kultusfilmi „Viimne reliikvia“, kus Agnes ja Gabriel üheskoos looduses kappasid. Üheks vähestest kohtadest Eestis, kus rahulike islandi hobustega ratsutada saab, on **Kohala mõis** Lääne-Virumaal. Islandi hobune on oma mõõduka temperamendi poolest sobiv just algajale.

Kel soovi, võib ette võtta tervisetoiimingud, mille maalähedased traditsioonid ulatuvad sajandite taha ning mida pärandatud põlvest põlve. Lõõgastavad massaažid ja teraapiad, ravimtaimeteed ning loodustooted aitavad puhata igapäevastressist ning valmistuda eesootavasse kirglikku suvesse astumiseks.

Luksusliku puhkuse eelistajale sobib suurejooneline Kalvi loss.

Lihtsaim võimalus omaette olla on maanduda telgiga vaiksesse kohta kadakate vahele.

Taluumantika ihalejaid ootavad erinevad võimalused paadiretkedest ratsutamiseni.

Võimalust tutvuda ravimtaimede ning tervislike teraapiatega pakub **Metsamoori Perepark** Võrumaal. Paljudest eri temaatikaga taludest koosnev vabaajapark sisustab erinevate huvidega inimeste aega, põhirõhk on Metsamoori juures siiski looduslähedastel ja terviselikel eluviisidel.

EKSTREEMROMANTIKA. Kellele romantika seondub tsivilisatsiooni haardest põgenemisega, võivad suuna võtta otse metsikusse loodusesse.

Riigimetsa Majandamise Keskus on rajanud metsade ja rabade keskele hulga igapäheõigusega matkaonne, kuhu iga rändur oodatud sisse astuma ja ööd veetma. Ja lõpuks – kenade suveilmade korral pole ületamatuks ekstreemsuseks telkiminegi. Mõnusad onnid paiknevad Läti piiri lähedal **Luhasoos** ning Kagu-Eestis **Meenikunno** raba veerel. Viimases paigas leidub suisa kaks peavarju: kõrgel luitenõlval trooniv Päikeseloojangu maja, mille rõdule paistavad kätte imelised loojangud, aga ka raba teises servas kükitav Liipsaare onn.

Hommikuni võib end unustada istuma Hiiumaal **Kalurikoja** onni juurde, kuulatades öiseid hääli, mere-müha ja silmitseda aeg-ajalt üle taeva vilkuvat Kõpu majaka tuld.

Hiiumaa, Lahemaa või Nõva kandi rannad on suve eel veel piisavalt inimtühjad, et seal rahu ja vaikuses puhata saaks. Ei sega tüütud suplejad ega lainetel möllavad ekstreemsportlased – kilomeetrite pikkused rannad on vaid seal peatujate päralt. Inimtühjas looduses lõõgastudes kipuvad tihtipeale pähe vägagi vallatud mõtted, mis suhtesse uut särtsu toovad...

Punase Atlantise autod

Tekst: Margus-Hans Kuuse Fotod: erakogu

Nõukogude autotööstuse ajalugu on teekond koopiast koopiani. Ideid varastati igast ilmakaarest ning nende kombineerimisest sai kunst.

Tsaari-Venemaa ainus tähelepanuväärne autotootja oli Russo-Balt Riias. 1920. aastateks olid sellest järel vaid Venemaale veetud sisseseade jäänused. Laastav kodusõda hävitas suurema osa niigi kesisest autopargist, sestap polnud sõja lõppedes sõita õieti millegagi. 1920. aasta alguses loetleti riigis kõigest 15 000 autot, viie aasta pärast oli liikumisvõimelisi veel vähem. 1927. aastal oli olukord sama – kaks kolmandikku autodest sõitis, üks kolmandik seisis. N. Liidus oli nüüd vähem autosid kui Soomes või Rumee-nias!

Sügavamale langeda polnud enam võimalik ja kommunistliku partei häälekandjas Pravdas tuli lausa üldrahvalikul tasemel arutusele hamletlik küsimus „Olla või mitte olla?“. Selgus, et viisaastakuplaanis ehk siis põhidokumendis, mille alusel totalitaarses riigis majanduse suundumusi kavandati, ei leidunud autoasjanduse kohta kuigi palju juhiseid. Tehaseid oli üksainus, Moskva AMO ja riigi kogu autotoodang 3,5 aasta vältel koosnes 635 eksemplarist. Hä-dast aitas autode importimine, välismaalt toodi nii veokeid kui ka busse, Moskvasse lisaks veel Renault' ja Fiati takso-sid ning rahvakomissaridele elik ministritele Lincolne ja koguni mõned Isotta Fraschinid.

Elava arutelu käigus, millele Pravda lugejad õhinaga kaasa elasid, ei vaidlustatud vajadust veoautode ja busside järele, küll aga läks poleemikaks, kas sõiduauto üldse passib töölislalupoeglikuks sõiduvahendiks või jääbki see üdini kodanlikuks, uue ühiskonna lihtliikmele igavesti võõraks nähtuseks.

TULLES EIKUSAGILT. Ajaloos pole üldjuhul juhtunud, et auto-asjandusele alusepanija au pälviks üksainus inimene – isegi Sakemaal kuulub prioriteet nii Gottlieb Daimlerile kui ka Karl Benzile. Venemaa viis sõiduautoehituse null-seisust välja ühe ettevõtliku insenerieeliku Konstantin Ša-rapovi diplomitöö. Loomulikult oli see töö plagiaat, hiljem maailmakuulsaks saanud Austria-Tšehhi inseneri Hans Ledwinka kergauto Tatra 11 koopia.

Ent tähtis on fakt, et 1927. aasta mais näidati esimest eksemplari rahvale ja sellele järgnes indeksi NAMI-1 all veel koguni 368 samalaadset avaautot. Kuna partei oli oma jah-sõna öelnud, osteti samal ajal Ford Motorilt veo- ja sõiduauto tootmise litsents ning telliti USA büroolt Austin Euroopa suurima, 140 000-ni küündiva aastatoodanguga tehase projekt. Kuna lepingusse kuulus ka 74 000 Fordi autokomplekti monteerimine Venemaal, asutati selleks kaks tehasi ja need asusid viivitamata esialgset autonälga kustutama. Iidse Nižni-Novgorodi linna lähiste kerkis kujuteldamatult võimas tehas. Saabusid kulla, vääriskivi-de, karusnahkade, Rubensi ja Rembrandti maalide eest ostetud tööpingid.

Esimene veoauto NAZ-AA elik Ford AA sõitis pea-konveierilt maha jaanuaris 1932, ent lahtise Ford A tei-

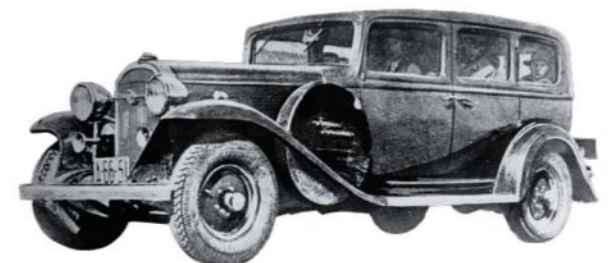
750 kg kergauto NAMI-1 kopeeris väikest Tatrat.

GAZ-A oli saadaval üksnes kabrioletina.

GAZ M-1 sai moodsa kere ja 50 hj mootori.

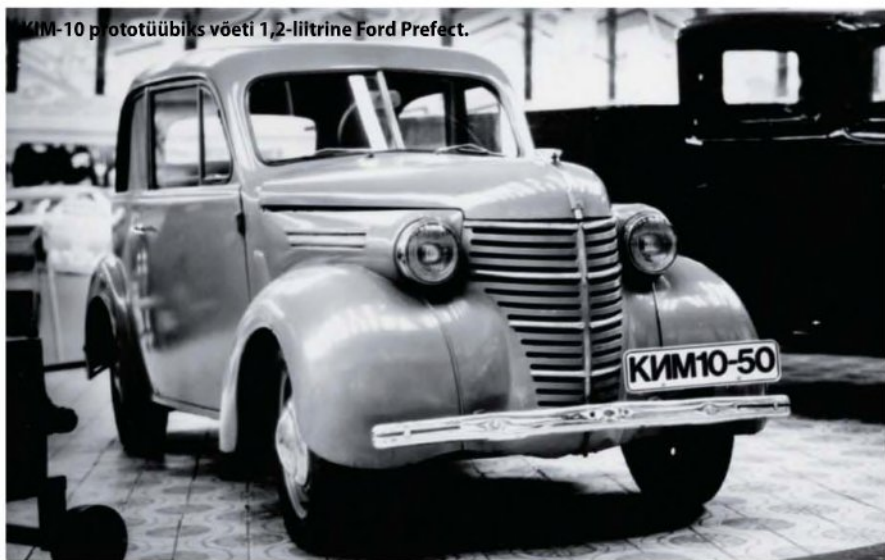
L-1 loodi seitsmeistmelise Buicki alusel.

Imposantsest Packard 180-st tehti ZIS-110.

Kuulikindlad klaasid
soomustatud mudelil ZIS-115.

KIM-10 prototüübiks võeti 1,2-liitrine Ford Prefect.

sik GAZ-A sündis detsembris. Miks margi nimi muutus? Nižni-Novgorodi linnale anti sügisel Stalini poolt hinnatud kirjaniku Maksim Gorki nimi. Seepärast muudetigi ettevõtte Gorki Autotehaseks (GAZ). Ford müüs venelastele enda jaoks juba vanaks jäänud tehnoloogia, kuna läks ise üle odavatele V-8 mootoriga autodele. Venelased vajasisid samuti võimsamaid mootoreid, kuid toime tuli tulla siiski kuue silindri ja lihtsama ehitusega. Sobiv mootor leidis Dodge'il ja selle kloonist sai GAZ-i tootmise nurgakivi aastakümneteks. Esimene sedaan M-1 ehk „emka“ ehitati Gorkis alles 1936. aastal, selle moodsa kere tootmiseks saadi pressvormid Saksa firmalt Ambi-Budd. Sõja eelõhtul püüti „arenenud sotsialismi“ eeliseid tõestada esimese rahvaautoga KIM-10, mis kopeeriti Briti mudelilt Prefekt. Auto evitamiseks olid hiigelsuured raskused, kirjanduses märgitud arv 500 oli liiga optimistlik. Hea kui see oli võrreldav NAMI-1 saavutatuga. Rahva petmise eest enneaegsete teadetega

Ford müüs
venelastele
enda jaoks
juba vanaks
jäänud
tehnoloogia.

„töövõitudest“ karistati tehase juhtkonda karmilt. Muide, ka GAZ-i direktorile Sergei Djakonovile ja ülipopulaarsele ajakirjanikule Nikolai Osinskile, riigi autostamise peadeoloogile, tuli öösel must „emka“ järjele. Mõlemad mehed hukati.

NÕUKOGUDE BUICKID JA PACKARDID. Kuidas toimisid need autosid tootvad riigid, kus ei valmistatud kõrgemale ametnikkonnale sobivaid esindusautosid? Mõistliku majandamise tingimusi oli ainuvõimalik tee sellised autod välismaalt osta. See mudel võinuks sobida N. Liidule ka pärast 1920ndaid, kus nõnda ju toimitigi. Takistas asja poliitiline külg. Industrialiseerimise hoog oli sedavõrd raevukas, et piiriks tundus olevat vaid taevas. Maailmatasemele lähedane kodumaine limusiin tõestanuks kahtlejatele terves ilmas, et kommunistid suudavad kõike.

Initsiatiiv tuli Leningradist, kus masinatehas Krasnõi Putilovets asus suhteliselt värsket Buick 90 kohandama esimeseks nõukogude luksusautoks L-1. Neid tehti koguni pool tosinat, kuid Stalinile ei meeldinud mõte sõita ringi „Kirovi autodega“. Suurele Juhile sobivaid autosid tuli toota Moskvast, tema enda nimelises autotehases ZIS. Kuna Buick oli tõeline 1920ndatesse sobiv „kastauto“, võttis ZIS üle vaid ta mehaanilise osa, tõeliselt moodne voolujooneline kere aga telliti Ambi-Buddilt 1,5 miljoni dollari eest.

Räbalais külanaised
silitavad ennenägematut
limusiini ZIS-101.

1939. aasta ZIS-102 – pildil faeton – võttis malli USA-s vahepeal muutunud auto-
moest.

GAZ-12 ehk ZIM-i kandekere oli unikaalne, kujustus aga eht-ameerikalik.

Esiklaps ZIS-101 pandi kokku mosaiikpõrandaga ruumis, inimestel heledad kitlid seljas. Selliseid töökultuuri tõst-
vaid „veidrusi“ olid spetsialistid Venemaalt näinud nimelt
Lincolni tehases USA-s. Kõiki luksus-ZIS-e kokku tehti
sõja puhkemiseni 8752. Neid jätkus isegi taksodeks ja loo-
mulikult anusid poisikesed taksosabas vanemaid, et nood
kõik M-1-d mööda laseksid ja perekond ikkagi ZISi istuks,
olgu kiilomeeter sõitu kallim.

Sõja ajal saatis USA president Stalinile kingiks mitu
Cadillaci ja Packardit. Limusiini Packard 180 järgi käskis
generalissimus luua sõjajärgse luksusauto. Nii ka loomuli-
kult sündis. ZIS-101 juures ametis olnud otsiti üles kõik-
jalt, nad toodi tagasi vanglaist ja rindelt, nad said üsna hea
pajuki – ning töö hakkas laabuma.

Osa uutest autodest ZIS-110 pruugiti samuti päris de-
mokraatlikult, kiirabiautodena ja taksodena. Moskvalaste
eliit kasutas näiteks Krimmi puhkama sõitmiseks mars-
ruuttaksosid, millel kulus Moskvast Simferopolisse jõud-
miseks (koos ööbimisega) 31 tundi ja 20 minutit.

ZIS-110ga seoses meenub üks koletu episood. Nimelt
külastas tehast 1947. aastal Ameerika Ühendriikide suur-
saadik William B. Smith ja väidetavalt andnud asedirek-
tor Aleksei Eidinov talle auto kohta salajast teavet. Ainus
teave, mis ameeriklastel eks-Packardi kohta võis puududa,
oli mudeli ZIS-115 soomuse ja soomusklaaside materjal
ja paksus. Fabritseeritud süüdistuse alusel arreteeriti 40
inimest, Eidinov aga hukati.

Teine uus auto, mille prototüübid juba sõja ajal valmis
said, oli GAZ-i tehase Pobeda. Sujuva laugpäarakere all pei-
tusid lahendused, mis mõnel määral võeti üle sõjaeelselt
Opel Kapitänilt, kuid konkreetse lääne mudeli lauskopee-

**ZIS-101
juures
ameti-
s olnud
otsiti üles
kõikjalt, nad
toodi tagasi
vanglaist ja
rindelt.**

rimine oli tolleks ajaks juba lõppenud. Seitsmeistmelise
ZIM-i kere oli vormilt küll ameerikalik, kuid erinevalt USA
autodest oli see samuti raamivaba nagu Pobedal. Sõjasaa-
giks saadud Opeli ja Ambi-Buddi sisseseade võimaldas
juba 1947. aastal alustada nõukogude esimese rahvaauto
Moskvitš 400 tootmist. Tegu oli mõistagi umbes kümme
aastat vana Opel Kadetiga, mis kandis radiaatoriümbrisel
Kreml'i torni kujutist.

MOODSAD KOOPIAD. N. Liidu autoehituse kõige põnevam
periood algas Nikita Hruštšovi „sula“ saabumisega. ZIM-i
ja ZIL-110 asendajad GAZ-13 ehk Tšaika ja ZIL-111 jõud-
sid luksusautode seas maailmatasemele niivõrd lähedale
kui mitte eales varem ega hiljem. Väärt ideede hankimine
käis tehastes süsteemikindlalt. Läänest osteti terveid auto-
sid või ka agregaatide ja kooste. Nood võeti algosadeks, mõõ-
deti üle ja valmistati joonised. Peakonstruktoril tarvitses
vaid kõhatada, kui ta lauale ilmus hulk variante ukse-
lukudest või klaasipuhastitist või istmeregulaatoritest. Oli
vaja automaatkäigukasti: palun, siin on teile Ford-O-Ma-
ticu ja Powerflite'i joonised. Mitmekambriline karburaator
probleemiks? Pakume Rochesteri või Carterit. Loomulikult
kopeeriti suurte USA autode välimust, kuna nood nägid
välja kaasaegsemad kui vanamoodsad Briti limusiinid.
ZIL-i peakonstruktor Valentin Rostkov sai parteikoosolekul
pragada, kuna oli ZIL-111 esimese prototüübi Moskva
(1956) aluseks võtnud mõne aasta vanused Cadillacid.

Siis korraldati konkurss kahe, Rostkovi ja GAZ-i pea-
disaineri Lev Jeremejevi stuudio vahel. Võitis Gorki mees-
kond – ning sellest siis GAZ-13 Tšaika ja ZIL-111 suur
sarnasus 1956. aasta Packard Patricianiga. ZIL sai mõnin-

ZIL-111 (vasakul) ja GAZ-13 ehk Tšaika (kajakas) disaini lõi Lev Jeremejev, eeskujuks moodne Packard.

Pobedade seas kõige huvitavam oli mudel M-72, maailma esimene kandekerega nelikeveline auto.

gase revanši siiski juba 1963. aastal, võttes kasutusele neli esilaternat, aga ühtlasi ka hoolega kümnendi vahetuse Cadillac kopeeriva iluvõre.

EPILOOGI ASEMEEL. Rahvas ei armastanud kõrgeid parteiisandaid, kes vuhisesid mööda muule liiklusele suletud magistraale, saateautod relvis meestega ees ja taga. Mitte ainult partei peasekretär, vaid ka väiksemad tegelased vedasid oma limusiine linnast linna lennukitel. Lihtinimesed kutsusid ZIL-e ja Tšaikasid „bronevikkudeks“ (ehk soomusautodeks) või siis „tšlenovozideks“ (ehk liikmevedajaks). Aga teha polnud midagi, nõukogude superautode arendamisse kätketi hulga suurem inim- ja raharessurss kui kõigisse ülejäänud sõiduautodesse kokku. Ühe teooria järgi hääbus N. Liit kahel põhjusel: esiteks ta relvastas enda surnuks ja teiseks ta vedas enda surnuks. Kaubavedude triljonitele mõttetutele tonnkilomeetritele lisandus veel miljon ametiautot, mis kulutasid aastas 13–14 miljardit rubla.

Lääneriikide tootearenduse ning nõukogude kopeermiskunsti vahel haigutav põhimõtteline kuristik muutus ületamatuks 1960. aastate teises pooles. Lääneriikide areng oli pärast seda juba nii kiire, et idanaaber jäi neist lihtlabaselt maha. Tänu sellele jõudis lõpule ka punase autotööstuse kõrgeaeg. Täna on Venemaa jõudnud samasse seisuga nagu 1920. aastatel: ametiautod ostetakse sisse teistest riikidest. 🇷🇺

Moskvitš-400/401, eks-Opel, osutus esimeseks nõukogude rahvaautoks.

Kojusõit

Tekst: Sverre Lasn Illustratsioon: Peeter Allik

Nad olid juba viisteist aastat abielus olnud. See tuli mehele millegipärast autosse istudes pähe. Neil oli kaks last ja Mondeo ja suvila vundament. Nad olid elus kuhugi jõudnud.

Ta vaatas naise seeliku alt paistvaid jalgu, mis liikusid vastavalt sellele, kas oli vaja käiku vahetada või pidurdada. Naisel olid kenad jalad ja põlvedeni seelik. See tuleb sellest, et ta teeb trenni, mõtles mees. Aeroobika, ujumine, vahel jalgrattasõit. Naine oli palju kodust ära, trenn trenni järel.

Sportist võib vahel kasu olla. Kui naine on trennis, saab mees sel ajal süümepeinadeta õlut juua. Sporti teinud naist on kena vaadata. Kaks kärbest ühe hoobiga.

„Kas me kodus teeme ka midagi,” küsis ta. Ta ootas naise reaktsiooni.

„Kell on palju,” ütles naine. Ta vaatas pingsalt teed ja

ta tool oli roolile liiga lähedal. „Me jõuame päris pilkases pimedas koju.”

„Siis lapsed kindlasti magavad juba.”

„Ma loodan ka.”

„Su iste on roolile liiga lähedal.”

„Lähedal? Mul on sedasi mugav. Ma näen auto nina.”

„Sul pole vaja auto nina näha. Pead vaatama teed, mitte auto nina. Oht on tee peal, mitte auto ninal.”

„Mul on kindlam tunne, kui ma näen auto nina.”

„See tuleb sellest, et sa sõidad liiga harva.”

„Mulle meeldib, kui sina sõidad. Sa sõidad hästi.”

„Seda küll...”

„Mul ei ole mingit vajadust sõita, kui me koos oleme.”

„Sedasi kaob tunnetus ära ja sa hakkadki ebaloomulikult ninapidi vastu rooli sõitma. Sa pead tihedamini rooli istuma.”

Naine ei öelnud midagi ja pigistas rooliratast. Ta vahtas tulesid kaugtuledeks ja tagasi lähituledeks, kui keegi vastu tuli.

„Mul on valus vaadata, kui kobalt see sul välja kukub,” ütles mees viimaks. „On siis raske oma iste normaalseks panna.”

„Ta ongi normaalselt.”

Nad sõitsid vaikides edasi. Nüüd läks viltu, mõtles mees. Oli naisel vaja lahmima hakata.

„Ma arvan, et lapsed magavad juba,” ütles ta. Ta pani käe naise põlvele ja silitas seda. Siis sikutas ta seelikut veidi ülespoole ja jättis käe seelikust vabanenud kohale.

„Seda sa juba ütlesid. Mis sa teed?”

„Sul on ilusad jalad, muud midagi.”

„Ma pean sõitmisele keskenduma. Ma ei saa sedasi sõitmisele keskenduda, kui sa segad.”

Mees võttis käe naise põlvelt. Ta lülitis ümber naise rindade takseerimisele. Kui seksimise ajal naine all oli, vajusid ta rinnad veidi laiali ja meenutasid tainast ja nii ei saanud aru, et rinnad olid tegelikult parajalt suured ja ilusa kujuga. Talle meeldis seksimise ajal naise rindu pigistada ja sõrmeotstega rinnanibusid hellitada. Ainuüksi mõte sellest erutas meest. Pagan, täna kepime kindlasti, mõtles ta.

Viimane kord, kui ta oli sama palju joonud kui täna, ei tulnud seksimisest midagi välja. See tegi teda veidi murelikuks. See oli tema jaoks midagi uut, et ussike ei tahtnud tantsida. Ta helistas nõustajale ja pani aja kirja.

„Me võtame analüüsid,” ütles valges kitlis tüse mees.

Ta andis analüüsid.

„Ma arvan, et mul on testosterooni liiga vähe,” ütles ta. „Selles ongi kogu asi.”

„Mille põhjal te seda arvate?”
 „Ma arvan, et mul võiks palju kõvem olla. Ütleme, mingi kakskümmend protsenti kõvem.”
 „Kakskümmend protsenti kõvem? Sellise asja mõõtmiseks meil aparatuur puudub.”
 „Ma mõtlen – tunde järgi, mitte mõõtmistulemuste. Ma ei mõelnudki, et teil nurgas mingi ereksionomeeter on.”
 Valges kitlis nõustaja peitis muheluse vuntside taha.
 „Teil on varem ka mõni vahekord ereksiooni puudumise pärast ebaõnnestunud?” küsis ta.

„Ei. Vist ei. Võib-olla üks-kaks korda, aga ma olin siis täitsa tahmas.”
 „See on teine asi. Alkohool võib selliseid anomaaliaid põhjustada. Ereksiooni puudumine on tihti psühholoogiline probleem. Töö juures stress on? Suitsu teete, alkoholi pruugite?”

„Jah ja jah ja jah. Ma olen normaalne mees.”

„Põhjus peitub võib-olla selles.”

„Selles, et ma olen normaalne mees?”

„Stressis ja suitsus. Jalutage ja jätke sigaretid jalutuskäigu ajaks koju. Kirjutan teile paar tabletikest.”

„See on ju see...” ütles mees paberile pilku heites.

„Jah, seesama.”

Sinised tabletid olid reservis ja mehe süda rahul. Talle meeldis mõelda, et iga kell on tal võimalik rombikujuline asjandus alla neelata ja voodi näeb tundideks välja nagu telk.

Aga praegu oli ta autos ja tema pilk naise põues. Naise rinnad liikusid veidi, kui auto teekonarustel õõtsus.

Kui ma talle otse ütlen, et seksime, siis ma kindlasti ei skoori, mõtles mees. Pikad aastad olid selle talle selgeks õpetanud.

„Kas sulle seksiajakirju meeldiks vaadata?” küsis ta viimaks.

„Seksiajakirju? Sa mõtled pornoajakirju või?”

„Jah.”

Naine naeris. See oli närviline naer.

„Mis siin naerda on. Ma küsisin tõsiselt.”

„Millal mul neid aega vaadata on.”

„Võiksime neid vahel koos vaadata.”

„Miks me peaksime seda vaatama, kuidas meie jaoks täiesti võhivõõrad inimesed omavahel seksivad.”

„Kui nad oleksid head tuttavad, töökaaslased või sugulased, kas siis oleks hoopis huvitavam või?”

„Ma ei saa aru, kuhu sa sihid.”

„Mõtlesin, et võiksime koos vaadata, kuidas teised seda asja teevad ja vahest on meil sellest midagi õppida.”

„Sa tahad öelda, et praegu ei paku seks minuga sulle rahuldust? Ma ei oska sinu arvates seksida? Olen sinu arvates külm naine?”

„Ma ei mõelnud seda.”

„Mulle tundus nii.”

Auto tagapingil hakkas telefon helisema.

Kui ma talle otse ütlen, et seksime, siis ma kindlasti ei skoori, mõtles mees.

„Kes mind nii hilja veel...” ütles naine ja küünitas tagaistme poole.

„Ma aitan.”

„Ma ulatan küll,” ütles naine järsult ja rabas tagapingilt kotti.

„Võtan su telefoni välja.”

„Sain.”

Naine vaatas helendavat ekraani ja vajutas telefoni kinni.

„Valeühendus.”

Mees oli vait. Ta põrnitses esiaknast välja ja naine toppis telefoni tagasi kotti ja viskas kotti tagaistmele. Nad istusid sõnatult kõrvuti ja naine pigistas rooli.

„Vihma hakkas sadama,” ütles mees.

„Jah.”

Nad vaikisid veel veidi aega.

„Vihma sajab, pane kojamehed tööle.”

„Praegu veel ei saja nii palju.”

„Vihmapiisad läigivad vastu, kui keegi meie poole sõidab. Sa ei näe välja. See on ohtlik.”

„Klaas on sitikaid täis, see hõõrub need laiali. Siis ei ole midagi näha.”

„Klaasipesuveelik on abiks.”

„Ma näen välja.”

Mees küünitas end kangini ja tõmbas kojamehed tööle. Kogu esiklaas muutus paari hetkega läbipaistmatuks triibuliseks sitikasikonnnaväljaks.

„Näed, mida sa tegid!”

„Pritsi vett aknale.”

„See ei aita.”

„Selles on spetsiaalset ainet, mis lahustab seda sitikaplöga. Ma etiketilt lugesin.”

Naine pritis vett aknale. Kojamehed pühkisid kollakaspruuni kihi sisse heledamaid laike, mis läikisid vastutuleva auto tuledevihus silmipimestavalt.

„Me peame seisma jääma. Ma ei näe mitte midagi.”

„Eks sa jää siis seisma, kui sa nii häda oled.”

„Meid mõlemaid surnuks sõita oleks sinu arvates parem lahendus, eks.”

Auto peatus teepervel. Mees võttis uksetaskust paberi-nutsaku ja läks ust paugutades välja. Ta asus esiklaasi puhtaks nühkima. Talle tundus, et naine oli võtnud telefoni ja helistas kuhugi.

Ta lõpetas klaasiga ja tuli uuesti autosse.

„Sobib?”

„Jah.”

„Kas sa helistasid kellelegi?”

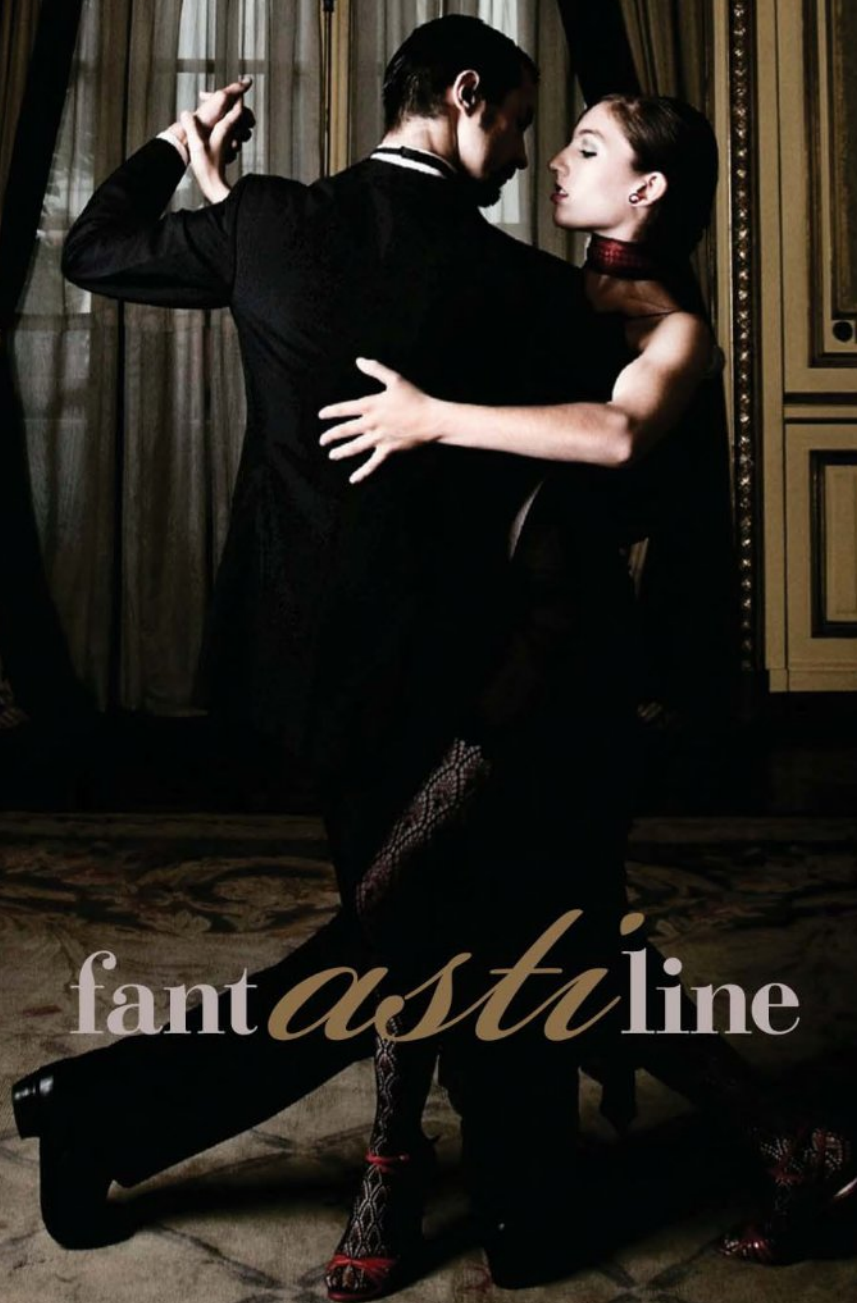
„Vaatasin ainult, mis kell on...”

Mees vaatas pikalt suurt kella auto armatuuris. Naine ei vaadanud ta poole. Suund oli sees ja naise pilk tahavaatepeeglis. Nad hakkasid liikuma. Mees pani raadio mängima. Raadiost tuli Guns'n'Roses. Mees keeras muusika valjemaks.

MARTINI® and the "Ball & Bar" logo are registered trademarks.

fant *astiline*

TARBI MÕÕDUKALT.

**Ta on kole kui
oktoobriöö.
Kõigil ei vea.**

„See on liiga kõvasti,” ütles naine.

„„Civil War” on superhea lugu.”

„Mulle ei meeldi.”

„Ma kuulan selle loo ära.”

„See segab mind. See on liiga kõvasti.”

„Üks lugu...”

Naine keeras raadio kinni. Mees tundis, kuidas tume viha temas tõusis.

Nad jõudsid linna ja liiklus läks tihedamaks.

„Sa oled sellele autole liiga lähedal,” ütles mees.

„Millisele autole.”

„Kurat võtaks, millisele autole saab veel liiga lähedal olla! Sellele, kes su ees sõidab loomulikult.”

„Palun ära karju.”

„Ma ei karju.”

„Mind ajab närvi, kui mu peale häält tõstetakse.”

„Sul oli plaanis meid kirstu sõita ja mina olgu vait ja sügagu mune.”

„Me oleks ammu kodus ja võiks millegi muuga tegeleda, kui sa oleksid mune süganud, mitte mind seganud.”

„Pärgli pihta, jäta ometi suurem pikivahe, kas sa ei saa aru. Sa lajatat talle sajaga kümpi.”

„Mul on normaalne pikivahe. Ma ju räägin, et ma näen hästi, kus mu auto nina on.”

„Kas sa meelega sõidad tal sabas, et mind närvi ajada?”

„Ei.”

Nad sõitsid veidi aega vaikides. Valgusfooris süttis kol-lane ja eessõitja pressis sellest läbi, kuid viimasel hetkel pidurdas. Naine hüppas piduritele ja sai viimasel hetkel pidama.

„Puhhh...” ütles naine.

„See võttis mul küll junni jahedaks.”

Naine oli vait ja ütles siis:

„On üks asi, mis mulle sinu juures ei meeldi.”

„Ainult üks?”

„Mulle ei meeldi need lõputud inetused, mida sa rää-gid.”

„Milliseid inetusi sa mõtled.”

„Neid jahedaid junne ja muud taolist.”

„ABS hakkas tööle, tundsid. Kui seda poleks juhtunud, oleks praegu kaks kortsus autot maailmas juures. Ma ju ütlesin sulle...”

„Oli sul vaja ennast minu sugulaste juures täis kaanida? Oleksid ise roolis olnud ja kõik oleks rahul.”

Nad sõitsid edasi ja jõudsid kodu ette. Naine parkis auto ära ja võttis koti sülle.

„Kas lähme?”

„Mina mõtlesin, et tore oleks olnud pärast kojujõudmist voodisse karata.”

„Voodisse karata? Tead, kust see kõik pihta hakkas?”

„Sa mõtled seda lugu, et kõikjal oli tühjus ja pimedus lehvis maa kohal ja siis jumal lõi valguse ja nägi, et see hea on?”

„See hakkas sellest pihta, kui sa mu lelletütre kohta üt-lesid, et küll see inimene on ikka kole kui oktoobriöö. Ta on juhuslikult minu sugulane.”

„Ta ongi kole kui oktoobriöö. Kõigil ei vea.”

„Mõnikord on taktitunne abiks.”

„Ma ei öelnud seda talle ega tema kuuldes.”

„Elu ei koosne vaid pidevast teiste nõökimisest.”

„Sinna roomas ju oma urgudest kokku igasuguseid kar-vaseid ja sulelisi, ma ei suutnud...”

„Ära arva, et sina oled maailmas see kõige kõvem mees, kes teisi paika paneb.”

„Kas keegi on siis kõvem? Oled kontrollinud?”

Naine jäi vait.

„Sa oled proovinud teisi mehi, et arvad teemat valda-vat?”

Naine oli vait.

„Kui mina ei ole kõige kõvem mees, miks sa siis veel minuga elad? Võib-olla oleks õigem selle mister Kõvamehe juurde minna? Kas ta kepi sind rajumalt? Ütle?”

„Mind ei kepi keegi. Palun ära kasuta sellist sõna seksi kohta.”

„Kas tema helistaski sulle?”

„Kes tema?”

„See mees.”

„Pole mulle mingi mees helistanud.”

„Palun anna mulle oma telefon.”

Naine surus koti vastu rinda ja hoidis sellest kinni.

„Ma põhimõtteliselt...”

„Põhimõtteliselt!” lõugas mees. „Mis põhimõtteliselt, ise magad suvaliste troppidega.”

Naine hakkas nutma.

„Nojah, seda veel vaja...”

„Sa oled lihtsalt üks tundetu siga, ei midagi muud.”

„Ka minul oli meeldiv vestelda.”

„Küüniline siga.”

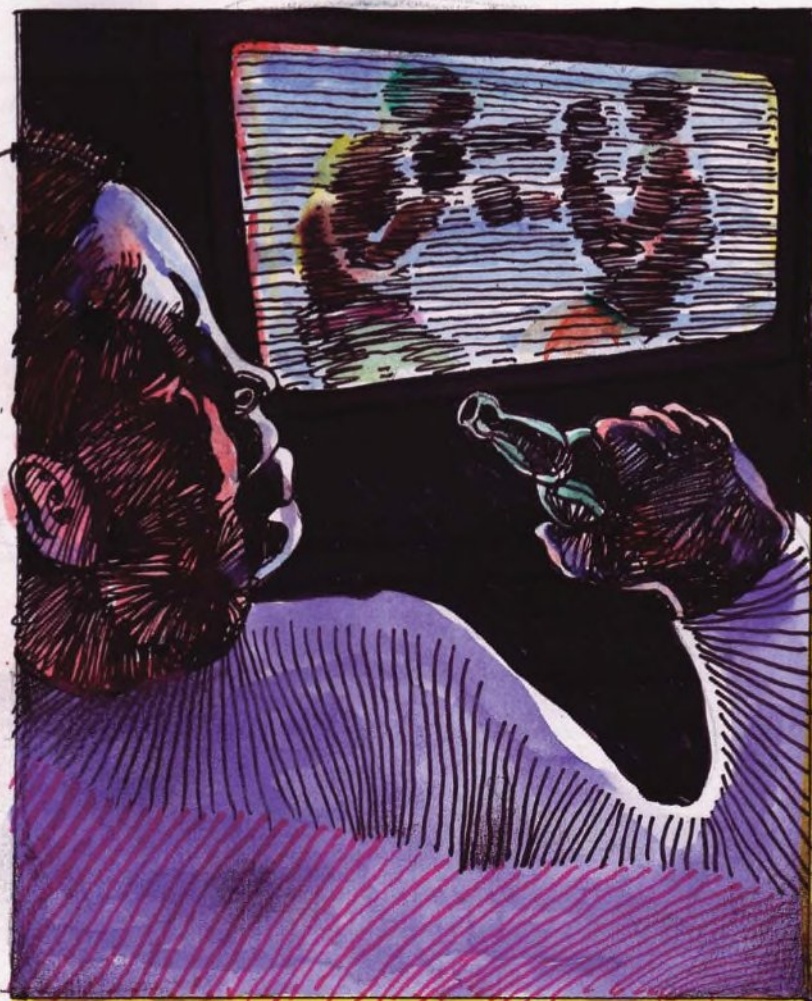
„Ma ei mõista, kust ma võtsin soovi sinuga seksida.”

„Ma tulen järele.”

„Sa lähed kuhugi?”

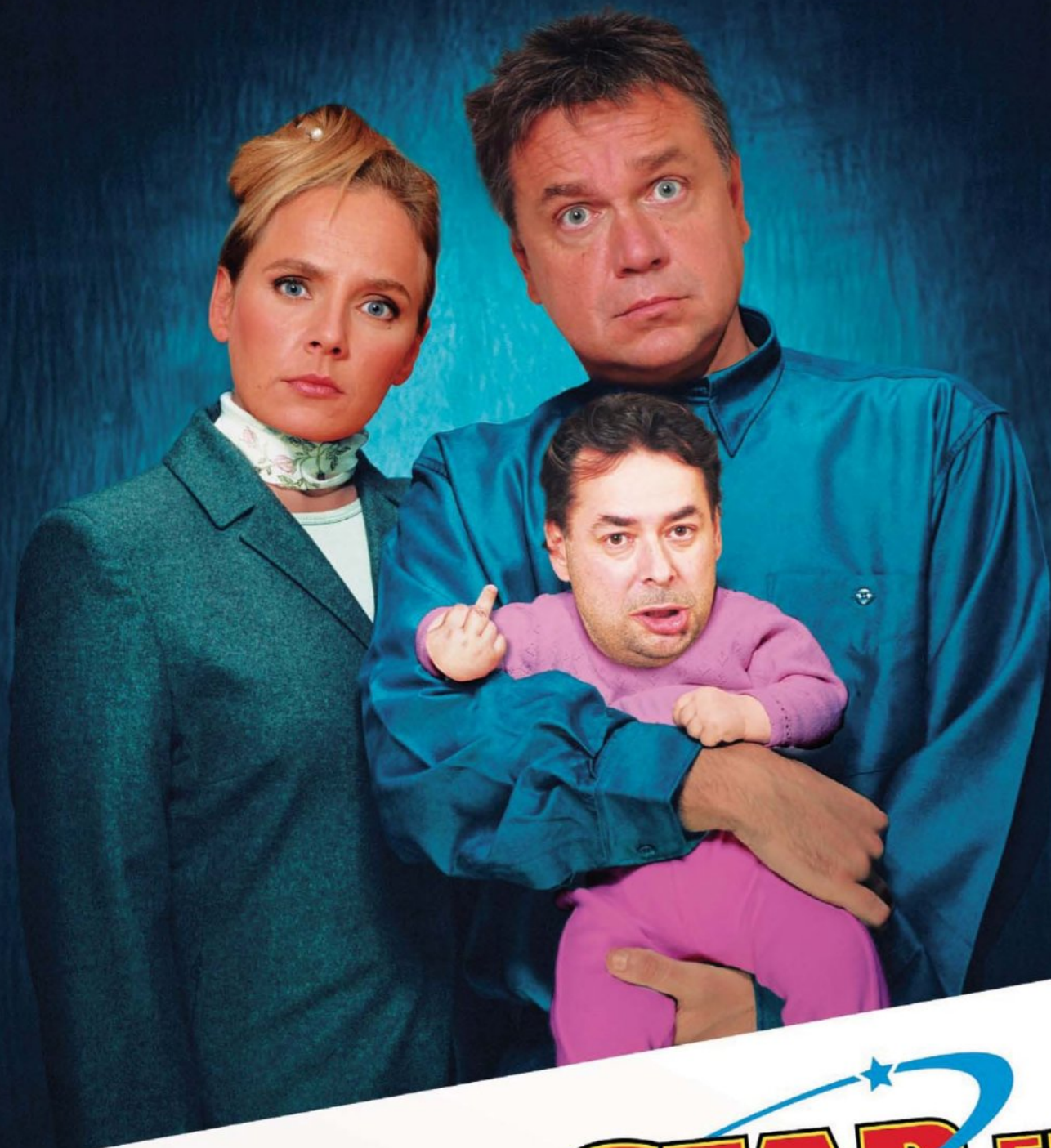
„Ma jalutan veidi, ma ei taha sind näha.”

„Jaluta pealegi,” ütles mees. Ta läks trepist üles, keeras ukse lukust lahti ja astus esikusse. Ta ajas kingad jalast ja kõndis vaikselt laste tuppa. Lapsed magasid peaaegu hää-letult. Mees läks kööki, võttis kapist pudeli Heinekēni, avas selle, istus elutuppa ja tegi teleka lahti. Viasatist tuli nagu tellimise peale Eubanki ja Morrise matš.

Pereõnn?

Star FM-i Hommikuprogramm
Pille Minev, Peeter Oja, Allan Roosileht
Tööpäeviti 6-10

Kehatöökoda

Tekst: **Damon Brown**
Illustratsioon: **Peter Hoey**

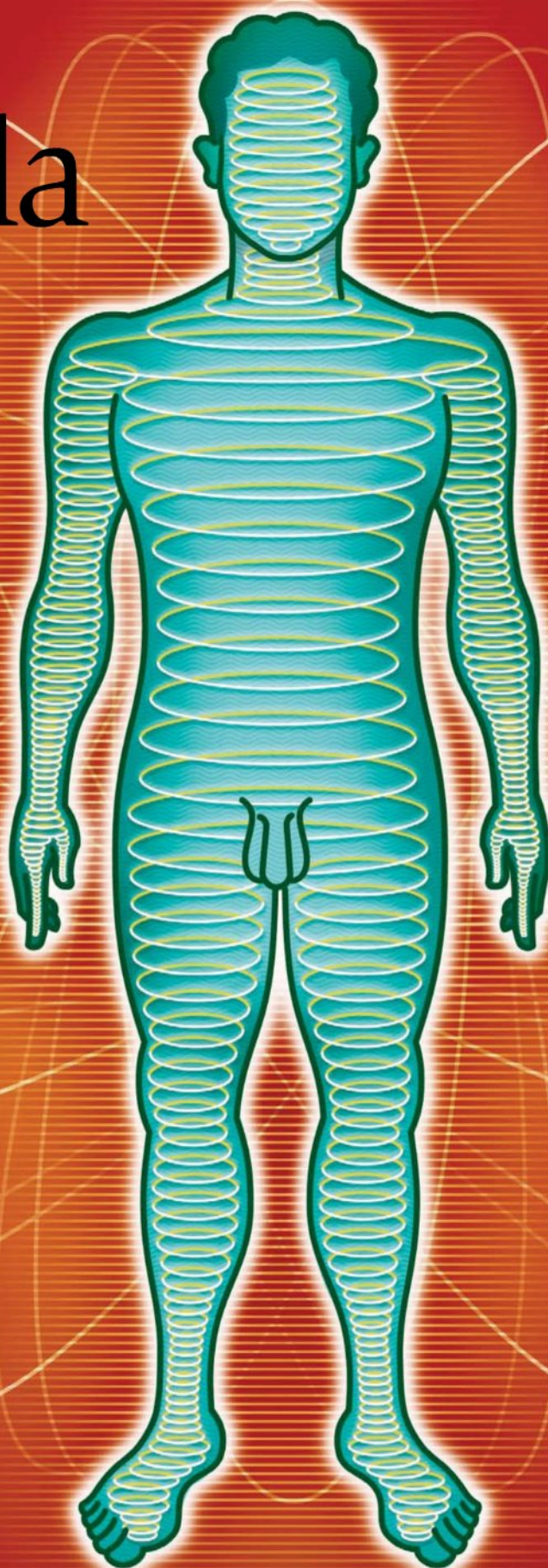
Teadlased suudavad peagi asendada meie iga kehaosa bioonilise või laboris kasvatatud organiga. Kuid hinge kallale nad ei pääse.

SILMAD. Lõuna-California ülikooli teadlased testivad bioonilist silma, mis võib tõise võrkkestakahjustuse järel taastada algelise nägemise. Argus II nimeline tehissilm koosneb prillide külge monteeritud mini-kaamerast, mis saadab kujutise juhtmevabalt vöö asuvasse mikroprotsessorisse, mis omakorda suunab pildi silma. See võimaldab patsientidel eristada näiteks tassi taldrikust ning tajuda valgust, pimedust ja liikumist. Stanfordi ülikoolis on leiutatud ka infrapunakaameraga prillid. Kujutis projitseeritakse implantaadile, mis omakorda muudab valguse elektrivooluks. Hea õnne korral saab pime selle süsteemi abil 20% ulatuses nägijaks. Alberta ülikoolis on välja töötatud puhtalt kosmeetiline tehissilm, mis imiteerib toimiva silma liikumist, kasutades selleks prillide külge kinnitatud mootorit.

KÄED. Iraagi sõda põhjustas buumi proteesitehnoloogias, mida spondeeriti peamiselt Pentagoni kaitsetööstuse teaduskeskuse DARPA 55 miljoni dollarilise toetusega. Vanderbilti teadlased kavandasid 21 liigesega käe, mis suudab kokku suruda umbes 11 kg. Ülejäanud käed on arendamisel Chicago taastusravi instituudis (nende versioon töötab rinnalihaste pingutamise abil) ning tänavasõiduriista Segway leiutaja Dean Kameni tööruhmas. Kõige paljutootavam on BrainGate'i tehnoloogia, mis võimaldab kogu keha halvatuses inimestel mõtte jõul käeproteesi juhtida.

MAKS. Inglismaa Newcastle'i ülikooli teadlased on kasvanud tüvirakkude abil tillukese inimmaks. 15 aastaga võib see viia võimaluseni parandada või asendada maksa, mida on kahjustanud alkohol, narkootikumid, vigastused või haigused. Umbes mündisuuruse maksakoe tekitamiseks võeti kõigest paari minuti vanuse vastsündinu nabaväädilt tüvirakke ning segati neid hormoonikokteili ja kemikaalidega. Esiailu kasutatakse selliseid maksasid uute ravimite testimiseks, et mitte vabatahtlikke ohustada.

HÄÄLEPAELAD. Massachusettsi tehnoloogiainstituudi (MIT) ja Harvardi teadlased üritavad eri meetoditega parandada kahjustatud häälpealu, alustades elastsust suurendavast pehme plastiku süstimisest ning lõpetades laboris kasvatatavate asenduspaelttega. MITi teadlase Robert Langeri „biokummil“ on kummi elastsus ning samal ajal sobib see inimekudedega. „Biokumm“ võib osutada heaks tellingumaterjaliks, kui kasvatada selliseid asendusosi nagu südameklapid. Arstiteadlased on veendunud, et ühel päeval suudab meditsiin luua ühenduse aju ja süntesaatori vahele, mis annaks kõnevõime raskelt halvatud patsientidele.

JUUKSED. Houstoni pensionärist neurokirurgi rajatud Restoration Robotics on ajanud kokku üle 25 miljoni dollari, et välja töötada karvanääpsude siirdamise teel kiilanemist vähendav robot. See on ülitäpne protsess, mida praegu tehakse käsitsi. Prantsuse ettevõtte Medicamat töötab sarnase seadeldise Punch Hair Matic kallal.

NINA. Briti teadlased on elektroonilise nospli kallal töötanud alates 1980ndate algusest. Biooniline nina oma praeguse 50 retseptoriga ei jõua ligilähedalegi inimninalle, millel on neid 100 miljonit. Kuid möödunud aastal tegi üks Warwicki ülikooli töörühm läbimurde: õhukese kunsttatihi lisamine tehnikana sensoritele parandas kõvasti selle toimimist.

KEEL. Texase Ülikoolis on teadlased loonud kiibi, mis kopeerib maitsmisnäsid. Samas suudab jaapanlaste Taste Sensing System SA402B hinnata maitseid keele tavaskaalal: magus, mõru, soolane, hapu, *umami* (hõrk) ja võrtsikas. Loodetakse, et ühel heal päeval vahetavad need mehhanismid välja toidu- ja ravimitootjate palgatud degusteerijad. Möödunud sügisel väitsid Tokyo teadlased, et nad on valmistanud silikoonkeelega roboti, mis suudab öelda jaapani vokaale. Nüüd püüavad nad valmistada huuli, et robot saaks jagu ka kaashäälikutest.

SÜDA. Esimene inimene, kelle süda 1982. aastal masinaga asendati, elas 112 päeva. Ka tänapäeval kasutatakse masinavärki vaid siis, kui surm on ligidal. 2006. aastal lubas USA toidu- ja raviamet paigaldada AbioCori tehissüdame inimestele, kellele siirdamine ei sobi ning kellel on jäänud elada kuni 30 päeva. Samuti peab patsiendi rindkere olema piisavalt suur, et mahutada ligi kilost vidinat, millele annab voolu kõhus asuv laetav aku. Teine, ühe Houstoni kirurgi ehitatud mehaaniline süda pumpab verd pidevalt, mitte löökidena, ning on seetõttu pisem.

NEERUD. Dialüüsiaparaadid puhastavad verd viiendiku võrra ebatõhusamalt kui neerud. Nüüd loovad teadlased silikoonist stentidele mustreid söövitades tõhusamaid filtreid. Need võivad viia kaasaskantavate neerudeni. California ülikoolis välja töötatav kaasaskantav tehisorgan filtreerib verd ja sadestab jäägid ühekordselt kasutatavasse pöide. Töötades aeglaselt ja püsivas tempos 12 tundi päevas, välistaks see vajaduse teha kolm korda nädalas dialüüsi.

PUUSAD. Asenduspuusaliigesed kipuvad ajapikku logisema, kuid Suurbritannia Bathi ülikooli inseneride novaatorlik ultrahelitehnoloogia aitab tuvastada ebastabiilseid liitekohti. Puusaliigesesse monteeritud implantaat püüab kinni ebakorrapäraseid helilained, mis osutavad probleemsetele kohtadele luu ja tehispuusa vahel.

PEENIS. See teema huvitab mehi mõistagi kõige enam. Lähim, milleni teadlased on bioonilise peenisega jõudnud, on impotentsuse leevendamiseks ehitatud pump. Peenisesse paigaldatakse kaks silindrit, munandikotti pump ja kõhtu soolveekamber. Kui patsient tahab, et tal tekiks ereksioon, pigistab ta pumpa. Peenis täitub veega ja läheb kõvaks.

MUNANDID. Möödunud aastal teatasid Newcastle'i ülikooli bioloogid, et on loonud luuüdist inimspermat. Spermal ei õnnestunud viljastamiseni elus püsida, kuid eksperimenti hinnati esimese pääsukesena meeste viljatuse vastases võitluses.

AJU. Üks Lõuna-California ülikooli närviteaduse keskuse töörühm on tõestanud, et mikrokiipe (riistvara) saab kasutada rakkudega („märgvaraga“) suhtlemiseks. Nüüd käib võidujuoks, et valmistada implantaate, mis suudaksid parandada kahjustatud närvirakke ning leevendada infarkti ning Alzheimeri ja Parkinsoni tõve sümptomeid. Raskus seisneb selles, kuidas saada kiibid signaale nii saatma kui ka vastu võtma. Samal ajal katsetavad Georgia teadlased närvirakkude taastumist soodustavat meetodit, istutades ajju polümeeri pakitud neurotransmittereid.

HAMBAD. Üks Iisraeli hambaarst on leiutanud bioonilise hamba, mis reguleerib retseptiravimite imendumist põse ja suu limaskestast hambas olevast mahutist. IntelliDrug võimaldab täpselt doseerida ja doseerimist ajastada ning võiks olla kasulik näiteks insuliini manustavatele diabeetikutele.

JALALABAD. Moodsad jalaproteesid on varustatud digitehnoloogiaga, mis annab kasutajale loomulikuma kõnnaku ja laseb tal treppidel manööverdada. Islandi firma Ossuri „intelligentne jalamoodul“ kalibreerib inimese kõnnaku pärast esimest 15 sammu.

KÕRVAD. Kõrva taha naha alla paigutatud kohleaarne implantaat võimendab kurtide jaoks heli, stimuleerides sisekõrva närve. Signaalid peavad siiski läbima nii vedeliku kui ka luu. Möödunud aastal paigaldasid Michigani ülikooli Kresge'i kuulmisuuringute instituudi teadlased kurtide kaside kuulmisnärvi imepeene elektroodi. Kui see toimiks ka inimeste puhul, võimaldaks elektrood suuremat kuulmisulatust.

MAGU. Esimese sammu bioonilise mao suunas on astunud Inglismaa Norwichi toidu-uuringute instituudi teadlased. Nad ehitavad simulaatori, kus toimivad samad ensüümid ja happed, mis inimese maoski. See töögrupp plaanib toita masinat, et paremini mõista, kuidas keha lagundab teatud aineid, nagu näiteks glükoosi. Poole inimmao suurusse suure plastist ja metallist seadeldis tõmbub seedides kokku ning oksendab, kui ei suuda seedida.

KUSETEED. Tõise kusepidamatus ohjeldamiseks kavandatud Acticon Neosphincter koosneb põie kõrval asuvast surveballoonist, munandikotti istutatavast pumbast ning kraanist, mida patsient saab avada ja sulgeda.

NAHK. ICX-SKNI mullustel uuringutel tehti paranevatest haavadest leitud proteiinist ning kollageeni tootvatest naharakkudest kunstlikku nahka. Väikesed ovaalid, mis lõigati vabatahtlike kätte, paranesid vähem kui 28 päevaga ning jätsid vähe arme. Loodetakse, et see tehnoloogia suudab asendada siirdamised, kus nahk võetakse patsiendi mõnelt teiselt kehaosalt, tekitades sellega uue haava. Tokyo teadlaste sõnul on nad leiutanud õhukese plastnaha, millega saaks katta roboti sõrmi, et tajuda temperatuuri ja rõhku. Tulevikuversioonid võivad olla inimnahast mitmekülgsemad, tajudes valgust, niiskust ja helisid.

JALAD. 2007. aastal esitles Jaapani firma Matsushita Power Pedalit. Kui puudega inimene pannakse elusuurusele robot-skeletile, tõstab see ta maast lahti ning inimene saab roboti jalgadel mööda ebatasast pinda liikuda. Berkeley Lower Extremity Exoskeletoni raamistik kinnitub jalgade ja alaselja külge, lastes inimesel tõsta pingutusteta üle 50 kg.

Kui palju seksi on paras?

Tekst: **Brigitta Davidjants**

Foto: **Kaupo Kikkas**

Seksuoloog Imre Rammul tõestab, et eestlased on küllaltki kompleksivaba rahvas ning manitseb lustakamat osa inimestest kondoomi kasutama.

Kui palju on Eestis seksuolooge?

Kui teiste erialade esindajaid on Eesti Vabariigis mõnda 300–400 ja perearste lausa üle tuhande, siis seksuoloogid saab ühe jala varvastel üle lugeda.

Miks nii?

Spetsialistide proportsiooni mingis piirkonnas peaks määrata see, kui palju mingit häda seal esineb. Aga statistikat vaadates on nii mõnigi uurija öelnud, et üle poole paaridest või isikutest pole oma seksuaaleluga rahul. Sellest lähtudes võiks arvata, et tööd ja leiba jätkuks ka sajale seksuoloogile. Aga küllap pole inimestel tänapäeval nii palju kodaniku julgust, et pöörduda mingite tagasihoidlike hädadega arsti poole. Pigem käiakse enne *sex-shop*'id läbi.

Kas eesti mehed on oma tervisest teadlikud?

Võib-olla tänu tervisepäevadele ja muudele sellistele üritustele, mida ettevõtjad oma töötajatele korraldavad. Nende raames uuritakse töötajaid küllaltki põhjalikult. Seda häbenetakse vast vähem, sest minnakse lihtsalt kontrollima.

Mis on eesti meeste suurimad tervisemured?

Kuna haige olemine ei sobi soorolliga kokku, parandavad mehed oma hambaid ikka ise ja lähevad arsti juurde viimases hädas. Juhtival kohal on pahaloomulised kasvajad, seejärel südame-veresoonkonna haigused. Viimastele mõeldes on erektsioonimehhanism suuresti seotud veresoonkonna funktsioneerimisega. Nii et kui juba südame arteriaalne verevarustus umbe läheb, siis mõelge – kui suured on need sooned, võrreldes suguti sees olevate soontega? Seega võib veresoonkonna haigus anda esmalt tunda erektsioonihäiretena. Väikesed veresooned lähevad varem umbe.

Mis on tüüpilisim probleem, millega teie poole pööratakse?

Meestel erektsioonihäired, järgmisena suguakti lühike kestus. Viimasel ajal esineb meestel üha enam sellist mu-

ret, et seksuaalsoov on maha käinud. Seda varem nii palju polnud.

Millest see tuleb?

Tühjad patareid, ülemäärane stress ja kohati depressiivsed hääred. Nii mõnelgi juhul on tegu ravimite kõrvaltoimega. Antidepressantide laia leviku tõttu on nii meestel kui ka naistel raskusi orgasmini jõudmisega. Peretohtrid ja psühhiaatrid ei arvesta sageli sellega, et võivad inimese seksuaalsusele liiga teha.

Ütlesite, et meeste seksis on vähenenud. Kas selle kohta leidub mingit statistikat?

Väide tugineb enam kliinilisele kogemusele. Paraku puuduvad vastavat perioodi kajastavad uuringud.

Põhiseaduses pole ette nähtud, kui palju keegi seksima peab.

Kas meeste probleemid on füüsilised või pigem peas kinni?

Erinevalt androloogidest olen ma sügavalt veendunud, et põhiliselt on asi ikka kõrvade vahel. Võib juhtuda ka seda, et mõni kehaline haigus või ravim

mitarvitamine kahjustab seksuaalfunktsiooni ajutiselt, aga inimesel fikseerub sooritushirm. Ka pikem seksita olemine annab vahel sellise tulemuse, et kehaline põhjus on lakanud olemast, ent häire ei kao.

Kui Viagra kümne aasta eest turule tuli, oli tohutu buum. Mis on sellest nüüdseks saanud?

Meediakära oli tõesti tublisti, sest selle preparaadi näol oli tegemist suisa uue kvaliteediga seksuaalhäirete ravis. Hiljem lisandusid Cialis ja Levitra, kuid meedia reaktsioon oli siis juba tunduvalt tagasihoidlikum. Kõik nimetatud ravimid on jätkuvalt kasutusel ja päästnud nii mõnegi paari kooselu. Probleemiks on vaid see, et liigub mitmeid põhjendamatuid legende nende võimalikust kahjulikkusest, sõltuvusest jms.

Milliseid vigu teevad naised oma suhtumises, kui nende mehel on seksuaalprobleem?

Juhtub, et naine seob erektsiooniprobleeme enda atraktiivsuse, armastuse puudumisega vms ning võib muutuda partneri suhtes tõredaks või süüdistavaks. See ei too kaasa mingeid positiivseid lahendusi ja pigem võimendab probleeme.

Mis saab mehest, kes ei saagi oma seksiprobleemi korda?

Tegelikult on selliseid mehi, kes ei saagi oma probleeme spetsialisti abiga lahendatud äärmiselt vähe. Seevastu on meil terve hulk neid mehi, kes ei julge kellegi poole pöörduda ning üritavad selle asemel enesehaletsusest ja alkoholist tuge saada.

Kas teil endal on kunagi seksuaalnõustajat vaja läinud?

Ei ole.

Millised peaksid eesti mehele olema need käsud, mille abil ta oma seksuaalsust paremaks muudaks?

Mehed ei lase end suurt käsutada. Kindlasti peaks tähelepanu pöörama vastutustundlikule seksuaalkäitumisele ja juhusliku seksuaalelu puhul kondoomi kasutamisele. Hea sugupuul siin ei aita. Tütarlaps võib ju olla pärit ontlikust perekonnast, aga haiguste eest see teda ei kaitse. Sugulisel teel levivad infektsioonid võivad kahjustada nii erektsioonifunktsiooni kui ka tekitada probleeme suguakti kestuse-

ga. Aga nii naiste kui ka meeste põhiline mure on viljatus. Viljatust annab ravida, aga kui inimesel on olnud juba kolm klamüdioosi ja kaks tripperit, võivad probleemid olla pöördumatud.

Kui palju seksi on paras?

Põhiseaduses pole ette nähtud, kui palju keegi seksima peab. Aga on olemas mingid keskmised. Need keskmised väärtused võiksidki tagada hea seksuaalse tervise. Noorem eas on arvud suuremad, vanemas eas väiksemad. Kui kaks inimest saavad kokku, seksib nii mõnigi paar alul iga päev või mitu korda päevas. Hiljem tekib suguelu rütm – kaks, kolm või neli korda nädalas. On ka seaduspärane, et kui inimesed jäävad pensionile, jääb neil ka seksimise ja teineteise jaoks rohkem aega ning seksuaalne aktiivsus tõuseb.

Kas kedagi annab homoks kasvatada?

See on küll välistatud, et üks homopaar lapsendab lapse ning kasvatab temast homoseksuaali, kui see pole lapsele sünnipäraselt kaasa antud. Küll aga pole ma päri sellega, et on hirmus tore, kui homopaarid lapsendavad. Teatud juhtudel on paratamatu, et homopaar kasvatab last ning isegi kui homoabieli pole legaalne, pole homokooslus iseenesest keelatud. Lihtsalt peres kasvades omandab laps lähedaste näitel soorollilise käitumise nüansse. Ja hiljem võib ta lihtsalt hätta jääda. Väga suure tõenäosusega on see laps heteroseksuaalne ja tal on hiljem raske kaaslast leida.

Nii et homoseksuaalsus on sünnipärane?

Jah, seda on uuritud. Väidetakse, et homoseksuaalsete isiksuste peaju teatud struktuuride funktsioneerimine pole päris soo-omane. See pole midagi sellist, mida nad on ise endale tahtnud või ise valinud.

Kas Eestis on seksuaalsus üle haibitud?

Pigem mitte. See on elu oluline osa ja inimesed on ammu aru saanud, et seks pole ainult paljunemiseks, vaid ka lusti jaoks. See on üks osa turumajandusest. Kui turg küllastub, eks siis asi vaibub.

Kas eestlaste seksuaalkäitumine on viimasel ajal muutunud?

Kahtlemata. Kui paarikümne aasta eest räägiti suu- ja anaalseksist kui seksuaalhäbelisest käitumisest, siis tänapäeval enam nii ei mõelda. Samas on mindud teise äärmusse – noored sellid ammutavad oma teadmisi pornofilmidest ja seetõttu võib neil tekkida vale arusaam, kus on normi piir või milline on kena keskmine seksuaalvahekord.

Miks on ühiskonnas aktsepteeritud, et vanematel meestel on noorte naistega suhted?

No ei saa ju väita, et meil sooline ebavõrdsus täielikult puudub. See on, jah, üks ilming, et kui ühiskond aktsepteerib seda, et vanem mees käib noore naisega, ei taha ta hästi alla neelata, kui naisel on aastakest kolmkümmend noorem armuke.

Kes on Eesti seksapiilseim poliitik?

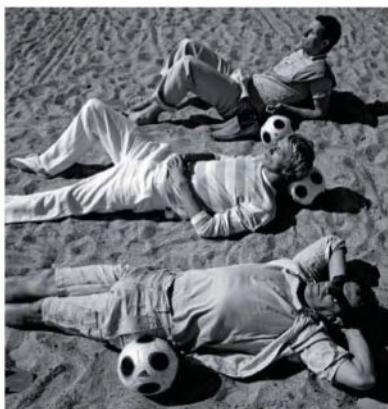
Ma pole selles kontekstis poliitikute peale mõelnud, aga pruutide arvu järgi ilmselt Savisaar. Aga minu arusaama järgi siiski mitte.

Kas te naiste seksipiilblit Cosmopolitani olete lugenud?

Olen Cosmopolitani lugenud mingis olukorras, kus mul polnud midagi muud lugeda. Aga püsikundet minust paraku ei saanud.

INGEMAR

Antony Morato jakk, 2. mood 1290.-

Polo Jeans Co. T-särk, T-studio 790.-

Takeshy Kurosawa teksad, 2. mood 2200.-

Frankie Morello tossud, 2. mood 2790.-

MIKK

Takeshy Kurosawa jakk, 2. mood 2590.-

Antony Morato vest, 2. mood 900.-

Takeshy Kurosawa teksad, 2. mood 2790.-

Takeshy Kurosawa kingad, 2. mood 2590.-

GETULIO

Ganti kampsun 1870.-

Ganti särk 1400.-

Ganti püksid 1870.-

Ganti tossud 2180.-

Ganti püksirihm 930.-

INGEMAR

Scervino Streeti pintsak, Don&Donna 7900.-

Polo Jeans Co. T-särk, T-studio 790.-

Scervino Streeti püksid, Don&Donna 3990.-

MIKK

Alexander McQueeni pintsak, T-studio 8690.-

Richmondi särk, T-studio 4590.-

Alexander McQueeni püksid, T-studio 3450.-

GETULIO

Scervino Streeti särk, Don&Donna 2790.-

Alexander McQueeni pintsak, T-studio 6450.-

Zara püksid 790.-

MOOD

Mehed platsile!

Foto: Toomas Volkmann

Stiil: Tairi Morozov

Modellid: JK Nõmme Kalju mängijad **Ingemar Teever**,
Mikk Haavistu ja treener **Getulio Fredo Aurelio**.

Tänavusele sportlikule suvele annavad hoo sisse
vutimehed ja kiired autod.

GETULIO

Zara kingad 990.-
Zara püksid 590.-
Ganti prillid 2400.-
Zara särk 490.-

MIKK

Scervino Streeti jakk, Don&Donna 13 900.-
Cavalli särk, Don&Donna 2590.-
Cavalli püksirihm, Don&Donna 1790.-
Scervino Streeti teksad, Don&Donna 3990.-
Bikkembergsi tossud, 2. mood 2790.-

INGEMAR

Alexander McQueeni pintsak, T-studio 6450.-
Alexander McQueeni T-särk, T-studio 1290.-
Alexander McQueeni teksad, T-studio 2690.-

INGEMAR

Zara särk 590.-
Zara kampsun 590.-
Zara püksid 790.-
Zara kingad 1150.-

MIKK

Ganti kampsun 1870.-
Ganti püksid 2180.-
Ganti tossud 2800.-

GETULIO

Ganti särk 2180.-
Ganti T-särk 930.-
Zara püksid 490.-
Ganti prillid 2400.-

MIKK

Antony Morato särk, 2. mood 900.-
Ganti teksad 2800.-
Zara sandaalid 590.-

GETULIO

Bikkembergsi T-särk, 1390.-
Polo Jeans Co. püksid, T-studio 1850.-
Ganti tossud 2180.-

INGEMAR

Antony Morato vest, 2. mood 900.-
Mek Denimi teksad, 2. mood 2590.-
Takeshy Kurosawa kingad, 2. mood 2590.-

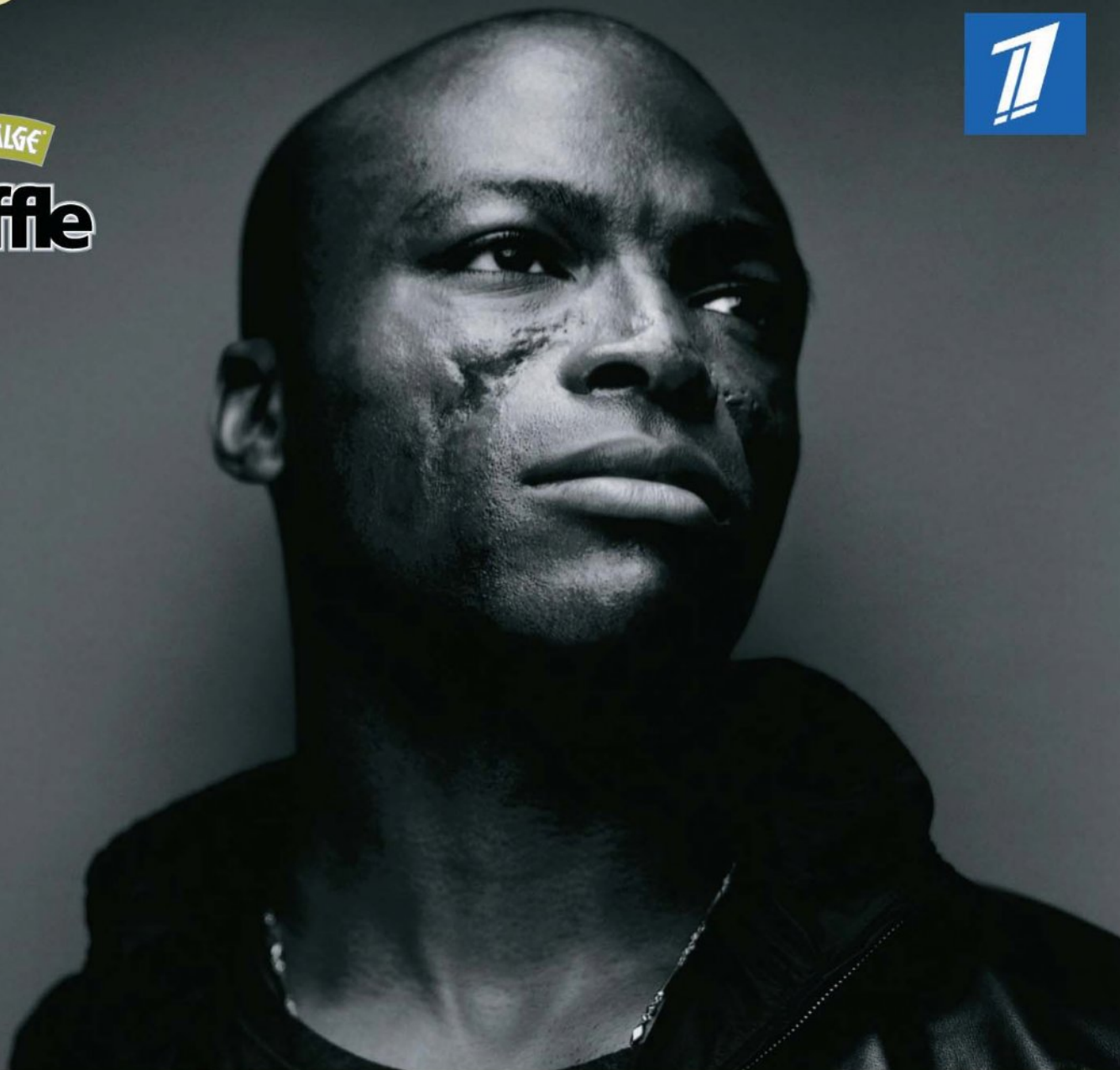
1. WELLA sära andev päikesetoodet kehale ja juustele. Hind 180,- 150 ml
2. BIOTERM HOMME SPF 15 soola- ja liivavastane päevitusvahend kehale. Hind 399,- 125 ml
3. NIVEA SPF 20 kõrge kaitsega vananemisvastane päikesekreem näole. Hind 139,- 50 ml
4. COLLISTAR SPF 30 päikesekaitsepulk. Hind 269,- 8 ml
5. DECLÉOR päevitusjärgne värskendav geel näole ja kehale. Hind 429,- 125 ml
6. LUMENE SPF 30 kaitsev päevituskreem näole. Hind 129,- 50 ml
7. EUCERIN SPF 10 vananemisvastane päevituspiim tundlikule nahale. Hind 166,- 150 ml
8. CARITA noorendav päevitusjärgne kreem küsele nahale. Hind 1439,- 50 ml
9. SENSAI SPF 50 vananemisvastane päikesekaitsekreem näole. Hind 1477,- 50 ml
10. SHISEIDO päevitusjärgne nahka taastav näokreem. Hind 419,- 40 ml
11. CLARINS SPF 6 isepruunistav piim päikesekaitsega. Hind 409,- 125 ml
12. SHISEIDO SPF 50 kütitõhusa päikesekaitsega emulsioon. Hind 539,- 100 ml
13. BIOTERM HOMME kiire mõjuga pruunistav geel. Hind 549,- 40 ml
14. GARNIER SPF 20 veekindel kaitse päikesega harjunud nahale. Hind 209,- 200 ml
15. NIVEA SPF 30 vananemisvastane päikesekreem näole, dekolteele ja kätele. Hind 189,- 50 ml
16. ORTO kaitsev päevituskreem. Hind 23,- 75 g
17. MURAD SPF 30 veekindel päikesekaitse näole ja kehale. Hind 439,- 125 ml
18. MATIS SPF 10 vananemisvastane päikesekreem. Hind 459,- 50 ml
19. ULTRASUN SPF 28 vee- ja higistamiskindel päikesekaitsegeel. Hind 279,- 100 ml

Kaldale uhutud

Stiil: Tairi Morozov Foto: Kaupo Kikkas

Praetud pealispid kolbab vaid grilliõhtu puhul. Päikese käes peesitades on õigem end kurnavast kõrbemisest säästa.

WORLD TOUR "SYSTEM"
SEAL
IN CONCERT

EESTI EKSPRESS

PLAYBOY

28. JUUNIL
SAKU SUURHALL

KUIDAS LÖHNAB PUHKUS?

Ferre Acqua Azzurra ehtsas puhkuseparfüümis annab tooni värske merehõngu noot, mis mähib endasse tsitrusse ja rosmariini aroomi.

Hind 810.- EdT 50 ml

NAHK SIRGU!

Meheliku aroomiga näohooldustoodet SeSderma Men Facial Lotion Anti-Aging sisaldab hulga looduslikke, nahka uuendavaid ja pinguldavaid toimeaineid.

Hind 1086.- 50 ml

ÕRN JA TÕHUS KORRAGA

Nivea Deodorant For Men Sport kaitseb higistamise eest 24 tunniks. Maheda ja naha-sõbraliku koostisega deodorant ei sisalda alkoholi ning kunstlikke värv- ega säilitusaineid.

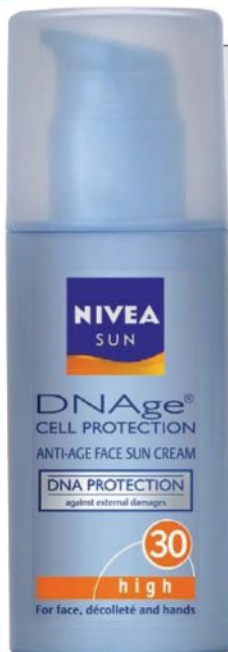
Hind 46.- 200 ml

ELEGANTNE BECKHAM

Uus limiteeritud koguses parfüüm David Beckham Instinct After Dark üllatab algul värske tsitrusenootidega, kuid muutub hiljem elegantseks vürtsipipra ja satiini hõnguliseks sensuaalseks parfüümiks.

Hind 350.- EdT 30 ml

EESRIIE NÄOLE

Nivea Sun DNAge Anti-Age Face Sun Cream SPF 30 aitab kaitsta naharakke päikesekehatustest, mis põhjustavad enneaegset vananemist. Kreem hoiab pigmendi laikude ja päikesekehatuste tekkimise eest ning on UVA-UVB kaitsega.

Hind 169.- 50 ml

HOIA JA KAITSE

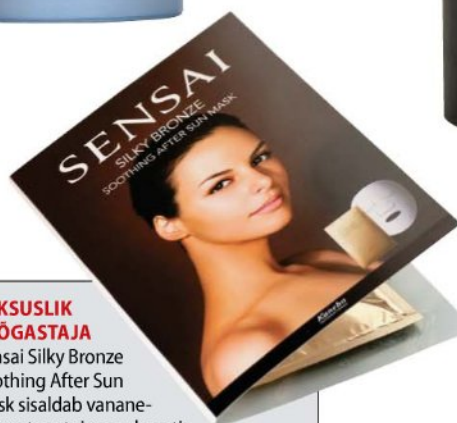
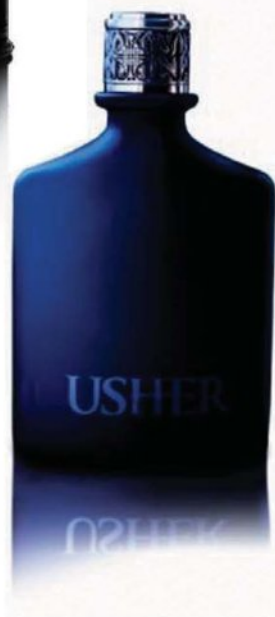
Collistar Anti-Hair Loss Reinforcing Shampoo tugevdab juukseid ja hoiab ära nende väljalangemise.

Hind 232.- 250 ml

VAPRATELE MEESTELE

Popstaar Usheri nimi-parfüümi iseloomustab modernsus ja ainulaadsus. Soe ja maskuliinne aroom sobib kirklikule ja enesekindlale mehele.

Hind 680.- EdT 50 ml

LUKSUSLIK LÕUGASTAJA

Sensai Silky Bronze Soothing After Sun Mask sisaldab vananemisvastase toimega koostisaineid. Päikesevõtu järgne ja hutav mask rahustab ja niisutab nahka täiuslikult, säilitades naha juumeka tooni.

Hind 1477.-

JUUSTETURGUTAJA

Collistar Anti-Hair Loss Reinforcing Lotion on tõhus hooldustoodet. See toimib kogu juuksekarva ulatuses, ennetab juuste kadu ja parandab nende kasvumist.

Hind 530.- 125 ml

AINUKE SHOW BALTIKUMIS 20. JUUNIL ARENA RIGA

KONTSERDI ALGUS KELL **20:00** UKSED AVATUD **18:00** FÄNNIPILETIGA SISSEPÄÄS **17:30**

PILETID: www.piletilevi.ee. KONTSERDIKÜLASTAJATELE EESTIST ERIHIND REVAL HOTEL LATVIJAS, VAATA: www.revalhotels.com

INFO: 6664000, KOLLEKTIIVTELLIMUSED info@balticmusicgroup.com

Esitlevad **BALTIC MUSIC PRODUCTIONS** ja **ICO** CONCERTS

PLAYBOY

TEEME SÜSTI!

Kes on igas vanuses meeste unenägude kangelanna? Õige vastus: seksikas meditsiiniõde, kelle käest süsti saada pole piin, vaid puhas nauding. Margit Margussoni lopsakat meditsiiniõde Eesti bändist Push Up oleme juba näinud. Siin on teile **Iza Mika**, Poola PLAYBOY 2006. aasta Playmate. Modell, tantsijatar ja tantsutähtede-saate osaline. Küsimusele, kas Iza ei aja juhjet kokku nii vastakad etteasted nagu PLAYBOYs poseerimine ja koguperesaaes osalemine, nähvas kuum brunett: „Igal naisel on mitu nägu! Vahel oleme lapsed, vahel naised. Lähedaste jaoks olen südamluk, soe ja naiselik, võõrastele võin aga vabalt paista kõrk ja kinnine lumekuninganna. Mis puutub PLAYBOY piltidesse, siis ma armastan oma keha ega häbene midagi! Igal naisel võiks elus olla õnn hea fotograafi-ga töötada!”

Fotod: **Tomek Drzewiński**

Telli nüüd ajakiri soodsalt suviste hindadega!

Võidad kuni
35%
kaane hinnast

159.-

krooni eest
saad tellida:

Deko
6 numbrit

Toit ja Tervis
6 numbrit

TM Kodu ja Ehitus
7 numbrit

Cosmopolitan
6 numbrit

Kodutohter
7 numbrit

Marie Claire
6 numbrit

Tehnikamaailm
6 numbrit

Telli ajakirjad

omal valikul ja võida
suurepärane spaapakett
kahele Meresuu Spa & Hotel'is!

Iga kuu loositakse tellijate vahel välja 2
paketti kahele uues Meresuu Spa & Hotel'is.
Loosimised toimuvad 20.06., 20.07. ja 20.08.

Paketis sisaldub:

- 1 öö majutus kahele kaheses toas
- rikkalik hommikusöök
- vee- & saunakeskuse kasutus
- jõusaali kasutus.

MERESUU
SPA & HOTEL

www.meresuu.ee

Telli kohe:

www.ajakirjad.ee/suvi

helista 6814503 või kirjuta tellimine@ajakirjad.ee

Pakkumine kehtib kuni 31.08.2008

ühinenud ajakirjad

Orkestri solist Nele Karajlic, näpus maikuine Eesti PLAYBOY, bändi austajanna Svetlana Krestina ja Kusturica ise.

Tulihingeline fänn ootas Emir Kusturicat Tallinna restoranis Syrtaki, värvid kaasas, ja palus staaril endale väike pilt maalida. Režissöör polnud kade mees ja maaliski.

SELTSKOND

Oma kontserdituuriga jõudis Eestisse Serbia kultusrežissööri Emir Kusturica bänd The No Smoking Orchestra.

Riigikogu aseesimees Kristiina Ojuland.

Prike kaunitarid lasid vahuveinil voolata õhtu läbi.

Külalisi tervitas PLAYBOY tiim: reklaamijuhid Edvin Ollin ja Indrek Kruusmets, moe- ja ilutoimetaja Tairi Morozov ning tegevjuht Andre Lindvest.

Nagu ikka, silksid peol ringi vallatud jänkud.

PLAYBOY kutsus parimad koostööpartnerid päevaspaasse seltsis City Spa, Marc&André ja Prikega.

Fotod: Indrek Galetin

Ärinaine Victoria „Carmeni öde“ Kass.

Peokülaste hulgas olid ettevõtja Raimo Kagu, kaitseministri nõunik Riina Väandre ja kolumnist Ahto Lobjakas.

Oma loosivõidule tuleb järele Extreme Spordi omanik Erno Kaasik.

Buduaari-saate juht Mari Ojasaar tuli õhtu veetma koos fotograaf Margus Johansoniga.

Lustlik pesu-show lõppes veel lustlikumalt – basseini vees.

PLAYBOY kaunitarid Ellen Valgepea (vasakul) ja Maris Linkolm (paremal) sättisid end pildile koos seltskonnadaam Beatrice'iga.

Foto: Stephen Wayda

02/1990

Kes on see sasipäine Ameerika naabritüdruk? Kaheksateist aastat hiljem on tal veel blondeeritud juuksed, veel suuremad rinnad ja kuulsus, mis ulatub seitsme maa ja mere taha. Teritage pilku ja te tunnete ta ära: seksiglamuuritar Pamela Anderson oma tähelennu alguses.

MUSICIA
IDON
PAUER
SPIN FM

TALLINN 88.3
TARTU 103.0

GOOD-BYE ... **AU REVOIR** ... ADIOS ... **BIS SPÄTER** ... **SAYONARA** ... CIAO ... ZAI JIAN

Corvette C06 6,2 L V8 kupee	436 hj	kiirendus 0-100 km/h 4,3 sek
Corvette C06 6,2 L V8 kabriolett	436 hj	kiirendus 0-100 km/h 4,3 sek
Corvette Z06 7,0 L V8 kupee	512 hj	kiirendus 0-100 km/h 3,9 sek

Tehase garantii 3 aastat või läbisõit kuni 100 000 km

Kütusekulu vahemik 13,4 - 22,8 l/100km, Coz pääst alates 316 g/km

VIKING MOTORS

Viking Motors, Tallinn Tammsaare tee 51, telefon 665 2614

www.corvette.ee